C:\Users\Plazma\Desktop\A\Adams, Douglas - Stoparuv Pruvodce 2 - Restaurant Na Konci Vesmiru.pdb

PDB Name: Douglas Adams-Restaurant na kon
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

D o u g l a s A d a m s
Restaurant na konci vesmíru

Existuje teorie, která tvrdí, že kdyby jednou někdo přišel na to, k čemu vesmír je a proč tu je, vesmír by okamžitě zmizel a jeho místo by zaujalo něco ještě mnohem bizardnějšího a nevysvětlitelnějšího.
Existuje jiná teorie, která tvrdí, že už se stalo.

1. kapitola
Bylo to asi takhle: Na počátku byl stvořen vesmír. Spoustu lidí to naštvalo a většinou se to považovalo za chybný krok. Mnohé rasy věří, že vesmír byl stvořen nějakým bohem. Jen Džatravartidové z Viltvodlu VI věří, že vesmír vysmrkla z nosu bytost zvaná Velký zelený Křečopažout. Džatravartidové, kteří žijí v neustálém strachu, že jednou nastane to, co nazývají příchodem velkého bílého kapesníku, jsou malí modří tvorové s více než padesáti rukama. Díky tomu jsou jedineční v dějinách vesmíru, protože vynalezli dřív intimspray než kolo. Kromě obyvatel Viltvodlu VI však teorii Velkého zeleného Křečopažouta téměř nikdo nepřikládá valnou míru, a tak vesmír zůstává hádankou, pro niž všichni neustále hledají vysvětlení. Tak například jistá rasa hyperinteligentních pandimenzionálních bytostí si kdysi postavila obří superpočítač zvaný Hlubina myšlení, aby jim jednou provždy vypočítal Definitivní odpověď na Základní otázku života, vesmíru a vůbec. Po sedm a půl miliónů let Hlubina myšlení počítal a počítal, až nakonec oznámil odpověď: čtyřicet dva - a tak musel být postaven ještě větší počítač, aby zjistil, jak vlastně zní otázka. Tento počítač nazvaný Země byl tak obrovský, že si ho často pletli s planetou - tohoto omylu se dopouštěli hlavně opicím podobní tvorové, kteří se potulovali po jeho povrchu a vůbec netušili, že jsou jen součástí programu obrovského počítače. Je to dost zvláštní, protože bez tohoto jednoduchého a samozřejmého poznatku nemohlo nic, co se kdy na Zemi událo, dávat sebemenší smysl. Naneštěstí však těsně před kritickým okamžikem odečtení výsledku však byla Země nečekaně demolována Vogony, aby na jejím místě vznikla nová hyperprostorová dálnice - alespoň to Vogoni tvrdili. A tak naděje, že bude konečně nalezen smysl života, byla opět nenávratně ztracena. Nebo to tak alespoň vypadalo. Dva z oněch podivných, opicím podobných tvorů přežili. Arthur Dent a Tricia McMillan neboli Trillian. Dva trosečníci. Představují všechno, co zbylo z největšího pokusu, jaký kdy kdo podnikl - najít Základní otázku a Definitivní odpověď na život, vesmír a vůbec. A zatím, asi tři čtvrtě miliónu kilometrů od jejich kosmického plavidla, lenivě plujícího inkoustovou černí kosmu, se k nim zvolna blíží vogonská loď.

2. kapitola
Jako všechny vogonské lodi i tahle vypadala spíš jako hrouda než produkt technického důvtipu. Ošklivé žluté pahýly a výčnělky, které z ní v neladných úhlech trčely na všechny strany, by jistě pokazily vzhled každé lodi. V tomto případě to bohužel však bylo zhola nemožné. Tvrdí se sice, že na obloze už byly pozorovány i ošklivější objekty, nejsou však spolehliví svědci. Pokud byste chtěli vidět něco ošklivějšího než vogonská loď, museli byste vlézt dovnitř a podívat se na některého Vogona. Jestli ale máte všech pět pohromadě, tak právě tohle neuděláte. Průměrný Vogon se totiž nebude dvakrát rozmýšlet a provede vám něco tak nesmyslně hnusného, že si budete přát, abyste se byli nenarodily, nebo, pokud vám to pálí, aby se nikdy nenarodil dotyčný Vogon. Průměrný Vogon se nejspíš nebude rozmýšlet ani jednou. Vogoni jsou tvorové primitivní, zarputilí a tupohlaví. Nejsou zrovna stvořeni k přemýšlení. Zkoumání vogonské anatomie ukázalo, že jejich mozek vznikl z těžce deformovaných, nesprávně umístěných dyspeptických jater. Přinejmenším lze o Vogonech říct, že vědí, co mají rádi, a to, co mají rádi, obvykle znamená, že přitom někomu ublíží a příšerně se rozvzteklí. Ze všeho nejvíc neradi mají, když něco nedokončí. A právě tenhle Vogon byl z nejrůznějších důvodů moc nerad, že nedokončil svůj úkol. Byl to kapitán Prostetnik Vogon Jelc z Galaktické rady pro plánování hyperprostorové dopravy. To on měl za úkol demolovat takzvanou planetu Zemi. Zavrtěl monumentálně odporným tělem v nepohodlném slizkém křesle a zadíval se na obrazovku monitoru, systematicky sledující kosmickou loď Srdce se zlata. Ani trochu ho nezajímalo, že Srdce ze zlata, poháněné nekonečnou nepravděpodobností, byla nejkrásnější a nejpřevratnější loď, jakou kdo kdy postavil. Estetika a technika mu byly španělskou vesnicí, kterou by - být po jeho - rád srovnal se zemí. Ještě míň ho zajímalo, že na palubě byl Zafod Bíblbrox. Exprezidenta teď honili všichni policajti celé Galaxie i s lodí, kterou ukradl, ale to Vogona nezajímalo.
Měl v ohni jiné želízko. Říká se, že stačí trocha korupce a Vogoni jsou nad věcí asi jako mořská hladina nad mraky. V

případě Prostetnika Vogona Jelce to platilo dvojnásob. Když slyšel slova jako charakter nebo mravní čistota, sháněl se po slovníku, a když zaslechl cinkání hotových peněz, hledal zákoník, aby ho mohl zahodit. Urputnou snahou zničit Zemi se vším, co na ní bylo, poněkud překračoval svou kompetenci. Vyskytly se totiž jisté pochybnosti, jestli se dálnice vůbec bude stavět, ale věc zůstávala značně nejasná. Odporně chrochtl spokojeností. "Počítač!" zaskřehotal. "Zavolej mi mého soukromého mozkového specialistu."
Za několik vteřin se na obrazovce objevil Gag Halfrunt, na tváři úsměv člověka, který dobře ví, že ho od Vogona, na něhož se právě dívá, dělí deset světelných let. Do úsměvu se mísila i nepatrná stopa ironie. Přestože o něm Vogon zásadně hovořil jako o svém "soukromém mozkovém specialistovi", nebylo vcelku oč pečovat. Ve skutečnosti to byl naopak Halfrunt, kdo zaměstnával Vogona. Platil mu závratné sumy za jistou hodně špinavou práci. Jako jeden z nejvýznamnějších a nejúspěšnějších psychiatrů Galaxie byl Halfrunt, a s ním i konsorcium jeho kolegů, ochoten vydat obrovské částky, kdykoli se zdálo, že budoucnost psychiatrie jako oboru by mohla být ohrožena. "Zdravíčko, můj kapitáne Vogonů Prostetniku," zahlaholil. "Jakpak se dnes cítíme?"
Vogonský kapitán ho informoval, že během několika posledních hodin málem vyhladil polovinu posádky při disciplinárním řízení. Halfruntův úsměv ani na vteřinu nepohasl: "Ale to je přece u Vogona naprosto normální chování, ne? Přirozené a zdraví prospěšné ventilování agresívních pudů prostřednictvím nesmyslného násilí."
"To říkáte vždycky," zavrčel Vogon. "To je zase ovšem naprosto normální chování psychiatra," opáčil hbitě Halfrunt.
"Výborně. Jsme tedy oba velmi dobře psychicky komponovaní, tak teď mi povězte, co nového v naší věci?"
"Loď jsme zaměřili."
"Skvělé," jásal Halfrunt. "skvělé! A co pasažéři?"
"Je tam Pozemšťan."
"Vynikající! A...?"
"Jedna žena z téže planety. Ti dva jsou poslední."
"Výborně, výborně!"
zářil Halfrunt. "A kdo ještě?"
"Jakýsi Prefect."
"Ano?"
"A Zafod Bíblbrox."
Halfruntův úsměv na zlomek vteřiny pohasl: "Hm, ano. To se dalo čekat. To je politováníhodné."
"Osobní přítel?"
zkoušel Vogon výraz, který nedávno někde zaslechl. "Ach ne," odpověděl zlehka Halfrunt. "Příslušníci mé profese nenavazují osobní přátelství."
"A tak," chrochtl Vogon, "profesionální nezaujatost."
"Kdepak," ujišťoval ho Halfrunt vesele. "Prostě jenom nevíme, jak na to."
Na chvíli se odmlčel. Dál se usmíval, ale oči se mračily. "Bíblbrox je můj nejvýnosnější klient," vysvětloval. "Má se svou osobností takové problémy, o jakých se žádnému analytikovi nesní."
Chvíli si v duchu pohrával s tématem, pak je však, ač nerad, pustil z hlavy. "Tak co?"
zeptal se. "Jste připraven splnit úkol?"
"Ano."
"Výborně. Okamžitě zničte loď."
"A Bíblbrox?"
"Ále," odbyl ho psychiatr zvesela. "Bude z něj číslo ve statistice."
A zmizel z obrazovky. Vogon stiskl tlačítko komunikátoru, jenž ho spojoval s chabými zbytky posádky. "Zaútočte," přikázal.
Právě v tu chvíli Zafod Bíblbrox ve své kabině pustě nadával. Před dvěma hodinami rozhodl, že si dají rychlý oběd v Restaurantu na konci vesmíru, načež se divoce pohádal s palubním počítačem a uraženě odpochodoval do kabiny. Cestou vykřikoval cosi o tom, že vezme tužku a faktory nepravděpodobnosti si spočítá sám. Díky nepravděpodobnostnímu pohonu bylo Srdce ze zlata nejrychlejší, ale také nejnepředvídatelnější lodí, jaká kdy existovala. Dokázala úplně všechno, stačilo jen přesně vědět, jak nepravděpodobné je to, co právě chcete. Zafod ukradl loď v okamžiku, kdy ji měl jakožto prezident Galaxie slavnostně vypustit. Nevěděl přesně, proč ji ukradl, až na to, že se mu líbila. Nevěděl, proč se stal prezidentem, až na to, že to byla náramná junda. Tušil, že pro to všechno má vážné důvody, ty však zůstávaly pohřbeny v temných, zablokovaných sférách obou jeho mozků. Zafod by si byl přál, aby ony temné, zablokované části šly do háje, protože se z nich občas vynořovaly divné myšlenky, jež se snažily zahnízdit ve slunných, veselých oblastech jeho mysli a bránit mu v tom, co považoval za své životní poslání, totiž mít se prima. V tu chvíli se zrovna moc prima neměl. Docházela mu trpělivost a tužky a navíc měl strašný hlad. "Himl kráter!"
zařval. Přesně v tomtéž okamžiku byl Ford Prefect ve vzduchu. Ne že by se snad něco stalo s umělým gravitačním polem lodi. Právě totiž skočil ze schodů, vedoucích k obytným kabinám. Na jeden skok to byla pořádná výška. Přistál dost nejistě, zakolísal, vyrovnal pád a už se řítil schodbou - až pár maličkých obsluhovacích robotů odlétlo stranou. Vrazil do Zafodovy kabiny a vysvětlil mu, co ho trápí. "Vogoni!"
vyhrkl bez dechu. Chvíli předtím se Arthur Dent vypravil pátrat po troše čaje. Vydal se za svým cílem bez valného optimismu. Dobře věděl, že jediným zdrojem teplých nápojů na lodi je přitroublý kus nářadí z dílen společnosti Sirius Cybernetics. Stroj nesl hrdý název nutrimatický syntetizér tekutých nápojů. Arthur se s ním už střetl. Údajně měl produkovat nejširší myslitelnou škálu pitiva, přesně odpovídajícímu vkusu a metabolismu uživatele. Když však přišlo k věci, přístroj pokaždé bez výjimky vydal plastikový šálek tekutiny, jež se téměř úplně, ale ne zcela naprosto nepodobala čaji. Pokusil se s přístrojem rozumně dohodnout. "Čaj," vysvětlil mu. "Berte a vychutnávejte," odpálil stroj a poskytl

mu další šálek nechutné tekutiny. Arthur ho odhodil. "Berte a vychutnávejte," opakoval automat a vycedil další šálek. "Berte a vychutnávejte" je firemní heslo obrovsky úspěšného Oddělení stížností společnosti Sirius Cybernetics. Toto oddělení zabírá v současné době větší část plochy hlavních kontinentů tří planet průměrné velikosti a je momentálně jedinou sekcí společnosti, která soustavně vykazuje zisk.
Firemní heslo je - či spíš bylo - vyvedeno pět kilometrů vysokými svítícími písmeny poblíž kosmodromu Oddělení stížností na planetě Eadrax. Písmena však naneštěstí vážila tolik, že krátce po jejich instalaci se půda pod nimi propadla a nápis se téměř polovinou své výšky probořil do kanceláří mnoha nadaných mladých úředníků, nyní zesnulých. Vyčnívající horní polovina nápisu dává teď v místním jazyce slogan "strč makovici do prasete" a bývá osvětlena jen o zvlášť významných svátcích. Arthur zahodil šestý šálek ohavné tekutiny. "Poslouchej, ty mašino zatracená," oslovil přístroj, "tvrdíš, že dokážeš syntetizovat jakýkoliv nápoj, tak co mi pořád strkáš tu břečku?"
"Vysoce výživný nápoj vyznačující se příjemnými chuťovými vlastnostmi," zabublal přístroj a dodal: "Berte a vychutnávejte."
"Chutná to hnusně!"
"Pokud vám nápoj poskytl příjemný zážitek," bublal stroj dál, "proč ho nenabídnout i svým přátelům?"
"Protože je nechci ztratit," odpověděl Arthur briskně. "Tak budeš už konečně poslouchat, co říkám? Ten nápoj..."
"Ten nápoj," přerušil ho přístroj sladce, byl vyroben na míru, aby vyhovoval vašim individuálním nárokům na výživnost a požitek. "Aha, takže podle tebe jsem masochista s přísnou dietou, co?"
zavrčel Arthur. "Berte a vychutnávejte."
"Drž hubu."
"Bude to všechno?"
Arthur se rozhodl, že to vzdá: "Ano."
Vzápětí se rozhodl, že to by se na to podíval, aby se dal odradit. "Vlastně ne. Podívej, je to úplně jednoduché... všechno, co chci..., je šálek čaje. A ty mi ho uděláš. Teď buď chvíli zticha a poslouchej."
Posadil se a začal přístroji vyprávět o Indii, o Číně, o Cejlonu. Vyprávěl mu o širokých listech schnoucích ve slunci. Vyprávěl o stříbrných konvicích, o letních odpoledních na svěže zelených trávnících. Vykládal, jak se nejdřív nalévá mléko a potom čaj, aby se mléko nepřehřálo. Dokonce stručně vylíčil historii Východoindické společnosti. "Tak takhle je to tedy," konstatoval syntetizér, když Arthur skončil. "Jo, tohle chci."
"Chceš chuť sušených listů uvařených ve vodě?"
"Ehm, ano. S mlékem."
"Vyždímaným z krávy?"
"Ehm, pokud jde o vyjadřování, řekl bych, že ..."
"S tímhle budu potřebovat trochu pomoct," řekl stroj suše. Veselé bublání z jeho hlasu načisto zmizelo a vystřídal ho věcný tón. "Udělám cokoliv, co bude v mých silách," ujistil Arthur. "Už jsi udělal dost," informoval ho stroj a povolal na pomoc palubní počítač. "Nazdárek!"
ozvalo se. Syntetizér nápojů palubnímu počítači vysvětlil, co je čaj. Počítač se zděsil, připojil své logické obvody na syntetizér a oba stroje upadly v chmurné mlčení. Arthur chvíli vyčkával a přihlížel, ale nic se nedělo. Bouchl do přístroje, ale ani pak se nic nedělo. Nakonec toho nechal a odloudal se na velitelský můstek. V pustých rozlohách kosmického prostoru nehybně viselo Srdce ze zlata. Kolem něj žhnuly miliardy špendlíkových hrotů Galaxie. A směrem k lodi se zvolna kradla ošklivá žlutá hrouda - Vogoni.

3. kapitola
"Nemáte někdo konvici?"
zeptal se Arthur, když vkročil na můstek a současně se podivil, proč asi Trillian křičí na počítač, proč do něj Ford buší pěstí a Zafod kope a proč je na obrazovce ta ošklivá žlutá hrouda. Odložil prázdný šálek a přistoupil k nim. "Ahoj," oslovil je. V tu chvíli se Zafod vrhl k leštěným mramorovým deskám, v nichž se skrývaly přístroje ovládající konvenční fotonový pohon. Materializovaly se mu pod rukama a Zafod přepnul na ruční řízení. Cvakal, tahal, mačkal a hlavně nadával. Fotonový pohon zaškubal lodí jak v posledním tažení a zhasl. "Děje se něco?"
zajímal se Arthur. "Hele, slyšeli jste?"
utrousil Zafod a skočil k tlačítkům ručního ovládání nepravděpodobnostního pohonu. "Lidoop promluvil."
Systém dvakrát tiše zakňučel a rovněž vyplivl. "Historická událost, lidi," komentoval Zafod a nakopl ovládací panel. "Mluvící opice!"
"Jestli vás něco rozrušilo...," začal Arthur. "Vogoni!"
utrhl se Ford. "Útočí na nás!"
Arthur zablekotal: "Tak co tu děláte? Pojďte honem zmizet!"
"To právě nemůžeme. Je zablokovaný počítač."
"Zablokovaný?"
"Tvrdí, že všechny jeho obvody jedou na plné obrátky. Žere tím všechnu energii a jiný zdroj nemáme."
Ford ustoupil od terminálu, utřel si rukávem zpocené čelo a ztěžka se opřel o zeď. "Nemůžem nic dělat," oznámil. Zíral do neurčita a hryzl si rty. Ještě jako školák, dávno před zničením Země, hrával Arthur fotbal. Rozhodně v něm nevynikal, zvláště se specializoval na vlastní góly v důležitých zápasech. Kdykoli se mu to poštěstilo, zaznamenal zvláštní, lechtivý pocit na šíji, jenž se mu zvolna přeléval do tváří a rozpaloval čelo. S náhlou živostí se mu vybavila představa bláta a trávy a houfu malých kluků, kteří se mu posmívají a házejí po něm hroudami. Zvláštní lechtivý pocit na šíji se mu vléval do tváří a rozpaloval čelo. Začal něco říkat, ale zarazil se. Znovu začal něco říkat a zase se zarazil. Konečně se mu podařilo promluvit. "Ehm."

Odkašlal si. "Povězte mi...," spustil tak nervózně, že se všichni překvapeně otočili. Pohlédl na blížící se žlutou hroudu na obrazovce. "Povězte mi..., co říkal počítač, že ho tolik zaměstnává? Jen tak pro zajímavost..."
Oči jeho společníků na něm visely jak přikované. "Ehm, ano... čistě jen pro zajímavost."
Zafod vztáhl ruku a popadl Arthura za krk. "Cos to s ním provedl, ty opičáku?"
sykl. "Ale nic...," koktal Arthur. "Vůbec nic. Akorát, že se před chvilkou snažil přijít na to, jak..."
"Co?"
"Jak mi uvařit čaj."
"Správně, hoši," ozval se zpěvně počítač. "Právě se snažím vyřešit tenhle problém. Páni, to je teda kláda! Hned se vám budu věnovat," dodal a upadl opět v mlčení, jehož intenzitě se mohlo vyrovnat jen mlčení tří lidí, zírajících na Arthura.
Jako by chtěli prolomit napětí, právě v tento okamžik zahájili Vogoni palbu.
Loď zahřměla a otřásla se. Její vnější dvouapůlcentimetrový silový štít pukal, vzdouval se a syčel pod palbou tuctu třiceti megapráskových fotrazonových děl značky Tutáč-zabiják. Vypadalo to, že štít dlouho nevydrží. Ford mu dával čtyři minuty. "Ještě tři minuty padesát vteřin," oznámil po chvíli. Namátkou zkusil něco zbytečných vypínačů a nepřátelsky pohlédl na Arthura: "Dal bys život za šálek čaje? Tři minuty čtyřicet."
"Přestaneš už sakra počítat?"
zavrčel Zafod. "Ovšem. Za tři minuty a třicet pět vteřin," uklidnil ho Ford. Prostetnik Vogon Jelc byl zmaten. Očekával honičku, hákování tažnými paprsky, čekal, že bude muset použít speciálně instalovaný subcyklický normalitní sichrotron, aby vyrušil působení nekonečné nepravděpodobnosti, pohánějící Srdce ze zlata. Ale subcyklický normalitní sichrotron zahálel a Srdce ze zlata jen tak dřepělo a schytávalo to. Tucet třiceti megapráskových fotrazonových děl značky Tutáč-zabiják pálilo o sto šest, ale Srdce ze zlata dál dřepělo a schytávalo to. Vogonský kapitán vyzkoušel kdejaký senzor na lodi, aby zjistil, jestli za tím není nějaká rafinovaná finta. Žádnou rafinovanou fintu nevypátral. Nevěděl ovšem nic o čaji. Nevěděl ani, jak tráví posádka Srdce ze zlata poslední tři minuty a třicet vteřin života, které jí zbývaly.
Jak v tuto chvíli Zafod Bíblbrox přišel na nápad uspořádat seanci, už nikdy přesně nevysvětlil. Téma smrti sice zřetelně viselo ve vzduchu, ale spíš jako něco nežádoucího, než jako námět k přetřásání. Možná že hrůza, kterou v Zafodovi vyvolávala představa shledání se zesnulými předky, mu vnukla myšlenku, že i oni sdílejí jeho nechuť, takže by případně mohli zařídit, aby se rodinná schůzka odložila. Anebo to byl jeden z oněch zvláštních popudů, jež se občas vynořovaly z temné oblasti jeho mysli, již tak nevysvětlitelně zablokoval, než se stal prezidentem Galaxie. "Ty chceš mluvit s pradědečkem?"
Fordovi mohly vypadnout oči z hlavy. "Jo."
"Zrovna teď?"
Loď se otřásala a hřměla. Teplota stoupala. Světlo sláblo - veškerou energii, kterou počítač nespotřeboval k přemýšlení o čaji, teď odčerpávalo rychle mizející silové pole. "Jo," nedal se zviklat Zafod. "Myslím, že by nám mohl pomoct."
"Určitě si to myslíš?"
ptal se Ford skepticky. "Dej si trochu práce s výběrem slov."
"Vymysli něco lepšího."
"Ehm... no..."
"Tak pojďte k hlavnímu panelu. Honem! Trillian, Opičáku, pohyb!"
Jeden přes druhého se nahrnuli k hlavnímu panelu. Usedli, a přestože si připadali jako blázni, spojili ruce. Zafod vypnul třetí rukou světlo. Tma zaplavila loď. Venku se Tutáče-zabijáče snažily s hromovým řevem rozervat na cucky silové pole. "Soustřeďme se na jeho jméno," zasyčel Zafod. "Jakže se jmenuje?"
zajímal se Arthur. "Zafod Bíblbrox Čtvrtý."
"Cože?"
"Zafod Bíblbrox Čtvrtý. Soustřeďme se!"
"Čtvrtý?"
"Jo. Já jsem Zafod Bíblbrox, můj otec byl Zafod Bíblbrox Druhý, můj dědeček Zafod Bíblbrox Třetí..."
"Cože?"
"Došlo k nehodě s antikoncepčními pilulkami a strojem času. A teď už se soustřeďme!"
"Tři minuty," oznámil Ford. "Proč to vlastně děláme?"
zeptal se Arthur. "Drž hubu," navrhl Zafod. Trillian neříkala nic. Dá se k tomu něco říct? myslela si. Jediné světlo na můstku byla slabounká rudá záře trojúhelníkovitých očí paranoidního androida Marvina. Hroutil se v koutě, všemi ignorován, ignorující všechny a obíral se svým soukromým, bezútěšným světem. Kolem centrálního panelu se krčily čtyři postavy v usilovné snaze nevěnovat pozornost strašlivým otřesům lodi a hrůznému rachotu, jež jí pronikal.
Soustředili se. Soustřeďovali se dál. Soustřeďovali se pořád pryč. Vteřiny odkapávaly. Zafodovy vyvstávaly na čele krůpěje potu - nejprve soustředěním, potom zklamáním a posléze trapnými rozpaky. Nakonec vztekle zařval, vyškubl ruce Trillian a Fordovi a cvakl vypínačem. "Už jsem si začínal myslet, že nikdy nerozsvítíš," ozval se hlas. "Ne, ne, tolik světla zas ne, moje oči už nejsou, co bývaly."
Nadskočili na sedadlech a zvolna otočili hlavy, ačkoliv jejich vlasy projevily snahu zůstat na místě. "Kdo mě to ruší zrovna v tuhle chvíli?"
pronesla shrbená, vyzáblá postavička zpoza trsu kapradí na opačném konci místnosti. Dvě scvrklé, ochmýřené hlavy vypadaly tak starobyle, že by snad mohly pamatovat zrod galaxií. Jedna klimbala, druhá na ně zkoumavě pošilhávala. Pokud jeho oči nejsou, co bývaly, musely to kdysi být řezací diamanty. Zafod chvíli nervózně koktal. Dvakrát zvláštním způsobem pokývl, což je tradiční betelgeuzské gesto, vyjadřující úctu k rodinnému příslušníku. "Aha... ehm... ahoj pradědečku...," vydechl. Starobylá postavička pokročila blíž. Mžourala v kalném světle. Pak píchla kostnatým

ukazovákem směrem k pravnukovi: "Á, Zafod Bíblbrox," ňafl. "Poslední z našeho velkého rodu. Zafod Bíblbrox Nultý."
"První."
"Nultý," štěkla postava. Zafod jeho hlas nenáviděl. Vždycky mu zněl jako skřípání nehtů po tabuli jeho duše, či spíš toho, co tak s oblibou nazýval. Rozpačitě se zavrtěl na sedadle. "Ehm, jo," zadrmolil. "Hele, moc mě to s těma kytkama mrzí, fakticky jsem je chtěl poslat, ale v tom obchodě jim zrovna došly věnce a..."
"Zapomněls!"
utrhl se Zafod Bíblbrox Čtvrtý. "Víš..."
"Nemáš čas, co? Nikdy nemyslíš na ostatní. Živí jsou pořád stejní."
"Dvě minuty, Zafode," informoval Ford zděšným šepotem. Zafod nervózně poposedával. "Nojo, ale chtěl jsem je poslat," bránil se. "A taky napíšu prababičce, hned jak se dostaneme z téhle..."
"Tvoje prababička...," zadumal se duch. "Jak se jí daří?"
optal se Zafod. "Víš co, zaskočím za ni. Ale nejdřív se musíme..."
"Nebožka prababička i já se máme dobře," řekl suše Zafod Bíblbrox Čtvrtý. "Aha. Ach tak."
"Ale v tobě jsme se zklamali, mladíku."
"Nojo, jenže..."
Zafod bezmocně zjišťoval, že nedokáže udržet směr konverzace. Fordovo těžké oddychování mu připomínalo, že vteřiny prchají do nenávratna. Hluk a otřesy dosáhly strašné intenzity. Bledé tváře Trillian a Arthura v přítmí ani nemrkly. "Ehm, pradědečku..."
"Pozorujeme tě už dlouho a je nám z toho smutno..."
"Nojo, ale momentálně jaksi..."
"Zlobíme se na tebe!"
"Mohl bys mě chvilku poslouchat..."
"Jak to nakládáš se životem?"
"Zrovna ho ohrožuje vogonská flotila!"
křičel Zafod. Je pravda, že přeháněl, ale musel přece využít jediné příležitosti, která se mu zatím naskytla, aby vysvětlil, oč jde. "Vůbec mě to nepřekvapuje," pokrčil stařík rameny. "Jenomže se to děje právě teď!"
naléhal Zafod horečně. Astrální předek přikývl, sebral šálek, který sem přinesl Arthur, a začal si ho se zájmem prohlížet.
"Ehm... pradědečku..."
"Víš ty vůbec, že Betelgeuze Pět se v poslední době mírně vychyluje ze své dráhy?"
Zafod to sice nevěděl, ale bylo mu zatěžko soustředit se na zajímavou informaci vzhledem k rámusu, hrozící smrti, a tak dál. "Ehm... ne..., ale podívej..."
"Vždyť já v hrobě přímo rotuju!"
vřískl pradědeček. Práskl šálkem na stůl a napřáhl na Zafoda třaslavý, tyčkovitý prst jasnovidce: "A to je tvoje vina!"
"Minuta třicet," zamumlal Ford s hlavou v dlaních. "Hele, pradědečku, mohl bys nám, prosím tě, pomoct, protože..."
"Pomoct?"
zeptal se stařík, jako by po něm někdo chtěl krysu. "Jo, pomoct, a pokud možno hned, protože jinak..."
"Pomoct!"
opakoval stařec, jako by po něm chtěli mírně grilovanou krysu v housce a s brambůrkami. Stál a žasl. "Tak ty se poflakuješ po Galaxii s těma...," předek mávl znechuceně rukou: "s těma svejma vypečenejma kamarádama, ani nemáš čas dát mi kytky na hrob - stačily by plastikový, od tebe by to docela sedělo - ale kdepak. Pán nemá čas. Na to je moc moderní, moc skeptickej. Ale stačí nepatrnej průšvih, a najednou z ničeho nic začne bejt astrálně založenej!"
Zavrtěl hlavou - opatrně, aby nevyrušil z dřímoty druhou hlavu, která už ho moc neposlouchala. "Nevim, nevim, mladej," zdráhal se pradědeček, "tohle si budu muset moc rozmyslet."
"Minuta deset," ohlásil Ford dutě. Zafod Bíblbrox Čtvrtý na něj zvědavě zamžoural: "Proč ten člověk pořád mluví v číslech?"
"Ty čísla znamenají, kolik nám zbývá života," vysvětlil Zafod suše. "Hmm. To se na mě ovšem nevztahuje," zabručel pradědeček pro sebe a vydal se prošťourat vzdálený kout. Zafod cítil, že se tetelí na pokraji šílenství a uvažoval, jestli nemá prostě vyskočit a se vším skoncovat. "Pradědečku," oslovil předka, "nás se to ale týká! My jsme ještě naživu, a teď bychom měli život ztratit?"
"Patří vám to!"
"Cože?"
"Jsou snad vaše životy k něčemu? Když tak pozoruju, co jste s nimi udělali, napadá mě slovo `budižkničemu`!"
"Ale já byl prezidentem Galaxie!"
"Chm," odfrkl posměšně pradědeček. "To je nějaký zaměstnání pro Bíblbroxe?"
"Copak nerozumíš? Opravdickej prezident! Celý Galaxie!"
"Ty namyšlený megaštěně!"
Zafod nechápavě zamžikal. "Co tím chceš říct, člověče? Totiž pradědečku."
Shrbená postavička připajdala k pravnukovi a přísně mu poklepala na koleno. Zafodovi tím připomněla, že mluví s duchem, protože neucítil vůbec nic. "Oba dobře víme, co znamená být prezidentem, mladej. Ty to víš, protožes jím byl. Já to vím, protože jsem mrtvý, a to dává člověku úžasně nezkalenou perspektivu. Máme tady nahoře přísloví: pro živé je života škoda."
"Moc dobrý. Děsně hlubokomyslný," komentoval Zafod trpce. "Teď zrovna potřebuju aforismy asi tak jako díry do hlav."
"Padesát vteřin," zasténal Ford. "Kde jsem to skončil?"

zeptal se Zafod Bíblbrox Čtvrtý. "Zrovna jsi mě poučoval," odpověděl Zafod Bíblbrox. "Aha, ano, správně."
"Může nám tenhle chlápek opravdu pomoct?"
zeptal se Ford přidušeně Zafoda. "Nikdo jiný nám nepomůže."
Ford sklíčeně přikývl. "Zafode!"
rozohnil se duch. "Stal ses prezidentem z jistého důvodu. Copak jsi zapomněl?"
"Nemohli bychom to nechat na později?"
"Copak jsi zapomněl?!"
naléhal duch. "Jo! Jasně, že jsem zapomněl! Musel jsem zapomenout. Když nastupuješ do funkce, prosvítěj ti hlavu, a kdyby zjistili, že ji mám plnou vachrlatejch myšlenek, byl bych v tu ránu zpátky na ulici, a neměl bych nic než slušnou penzi, hejno sekretářek, flotilu lodí a pár hrdlořezů."
"Aha, tak přece se pamatuješ," přikývl pradědeček spokojeně. "Výborně," řekl po chvíli. Rámus ustal. "Čtyřicet osm vteřin," oznámil Ford. Pohlédl znovu na hodinky a zaťukal na ně. Překvapeně vzhlédl: "Slyšíte? Ten rámus přestal."
Duchova tvrdá očka zlomyslně blýskla. "Na chvíli jsem zpomalil čas," vysvětlil. "Ale jenom na chvíli. Nerad bych, abyste přišli o to, co vám chci říct."
"Ne ne, teď poslouchej ty, ty starej jasnovidnej netopýre," vychrlil Zafod a vyskočil ze židle. "Tak za prvé díky za zpomalení času, to je bezva, děsně fajn, ale za druhý - kázání si laskavě strč za klobouk, jasný? Nevim, co to může bejt tak kolosálního, co mám udělat, ale připadá mi, jako bych ani vědět neměl. A pěkně mě to štve. Moje starý já vědělo. A záleželo mu na tom. Potud dobrý. Až na to, že tomu starýmu já na tom záleželo tak moc, že se vloupalo do vlastního mozku - do mýho mozku - a zablokovalo ty kousky, co věděly a záleželo jim na tom. Protože kdybych věděl a záleželo mi na tom, nikdy bych to nedokázal. Nedokázal bych stát se prezidentem a nedokázal bych ukrást tuhle loď, a to je určitě hodně důležitý. Jenomže moje starý já se zabilo tím, že mi předělalo mozek. Dobře, jeho věc. Moje nový já chce ale rozhodovat za sebe, a čirou náhodou nechce nic vědět o tý převratný záležitosti a nezáleží mu na ní, ať je to cokoliv. Moje starý já má, co chtělo. Až na to, že se mě dál snaží ovládat. Nechalo mi rozkazy v tom kousku mozku, co zablokovalo. Ale já nechci vědět, nechci je slyšet. To je zase moje věc. Nechci se stát ničí loutkou, svou vlastní už vůbec ne!"
Zafod zuřivě bouchal pěstí do hlavního panelu. Ohromené pohledy ostatních ani nevnímal. "Moje starý já je po smrti!" vykřikoval. "Zabilo se! Mrtví nemají co kecat živým do jejich věcí!"
"No vidíš, a přitom mě voláš, abych tě tahal z bryndy," ušklíbl se duch. "Aha," Zafod se uklidnil a znovu se posadil. "To je ovšem něco úplně jiného, ne?"
Chabě se usmál na Trillian. "Zafode," zakrákoralo zjevení, "jediný důvod, proč na tebe plýtvám dechem, je nejspíš ten, že jsem po smrti a nemám pro něj lepší použití."
"Dobře," kapituloval Zafod. "Řekni mi to tajemství. Zkus to."
"Zafode, když jsi byl prezidentem, věděls, stejně jako Juden Vranx před tebou, že prezident není nic. Naprostá nula. A někde vskrytu za ním je někdo nebo něco, kdo má absolutní moc. Toho člověka nebo tu bytost, či co to je, musíš najít. Člověka, který ovládá naši Galaxii a nejspíš i jiné. Možná celý vesmír."
"Proč?"
"Proč?"
zvolal užasle duch. "Proč? Jen se rozhlédni kolem sebe, chlapče. Připadá ži, že je vesmír v dobrých rukou?"
"Ujde to."
Stařík se zaškaredil: "Nebudu se s tebou dohadovat. Vezmeš prostě tuhle loď poháněnou nepravděpodobností a půjdeš tam, kde je tě třeba. Teď hned! Nemysli si, že svému poslání unikneš. Ovládá tě pole nepravděpodobnosti, a drží tě pevně. Co je tohle?"
Při řeči poklepával na jeden z terminálů palubního počítače Eddieho. Zafod mu vysvětlil, oč jde. "A co to dělá?"
"Snaží se uvařit čaj," informoval ho Zafod s obdivuhodným sebeovládáním. "Správně. Tak se mi to líbí," pochválil pradědeček stroj. "A pokud jde o tebe, Zafode, nevím, nevím, jestli dokážeš úkol splnit. Myslím, že se z toho nebudeš moct vykroutit. Jenomže já jsem už moc dlouho mrtvý a moc unavený, abych se do toho míchal. Hlavní důvod, proč ti teď pomáhám, je, že jsem nemohl snést pomyšlení, jak se tady ty a tví modernističtí přátelé poflakujete. Jasný?"
"Jo, díky mockrát."
"A... Zafode?"
"Copak?"
"Kdybys někdy zase potřeboval pomoc..., kdybys byl v nesnázích..., a potřeboval pomocnou ruku..."
"Ano?"
"Tak neváhej a jdi do háje."
Během následující vteřiny z duchových svraštělých rukou vyšlehl blesk a sjel do počítače, duch zmizel, velitelský můstek se naplnil hustým kouřem a Srdce ze zlata odskočilo neznámo jak daleko rozlohami prostoru a času.

4. kapitola
O deset světelných let dál vyheveroval Gag Halfrunt úsměv ještě o několik stupňů. Na obrazovce, v přímém přenosu z velitelského můstku vogonské lodi sledoval, jak poslední cáry ochranného štítu Srdce ze zlata berou zasvé. Pak loď zmizela v oblaku čmoudu. Výborně, pomlaskl si v duchu. Konec posledních trosečníků z planety Země, jejíž demolici zařídil. A šmytec s oním nebezpečným (z hlediska psychiatrie jako oboru) a podvratným (rovněž z hlediska psychiatrie jako oboru) pokusem najít Základní otázku k Definitivní odpovědi na život, vesmír a vůbec, pomyslel si. Dnes večer bude s kolegy oslavovat. Ráno se pak rozejdou za svými nebohými, nic nechápajícími a velmi výnosnými pacienty. Teď konečně mají jistotu, že smysl života už nikdy nikdo nerozluští.

"S příbuznýma je to vždycky trapas, co?"
obrátil se Ford k Zafodovi, když se kouř začal rozplývat. Odmlčel se a rozhlédl se: "Kde je Zafod?"
Arthur a Trillian nechápavě zírali. Oba byli bledí, trochu v šoku. Kam Zafod zmizel nevěděli. "Marvine?"
zavolal Ford. "Kde je Zafod?"
A o chvíli později: "Kde je Marvin?"
Kout, v němž robot sedával, byl prázdný. V kabinách vládlo naprosté ticho. Loď spočívala v husté černi kosmu. Jen občas se zhoupla a zakolébala. Všechny přístroje oněměly, obrazovky zůstávaly temné. Obrátili se na počítač. "Je mi velmi líto, ale momentálně nemám kapacity pro komunikaci," oznámil. "Poslechněte si mezitím něco lehké hudby."
Vypnuli lehkou hudbu a prohledali každý kout lodi. Znepokojení a zmatek v nich narůstaly. Všude ticho a mrtvo. Po Zafodovi a Marvinovi ani stopa.
Jedna z posledních místností, kde hledali, byla malá komůrka, v níž sídlil syntetizér nápojů. Na servírovací plošince nutrimatického syntetizéru nápojů stál malý tácek, na němž se na podšálcích skvěly tři šálky z krémového porcelánu a stejný džbánek s mlékem, stříbrná konvice nejlepšího čaje, jaký kdy Arthur ochutnal a cedulka s nápisem Čekejte.

5. kapitola
Beta Malého medvěda, alespoň jak tvrdí spousta lidí, je jedno z nejpříšernějších míst ve známém vesmíru. Zoufale luxusní letovisko s nechutně slunečným počasím a zástupy úžasně zajímavých lidí, kterých je tu natřískáno víc než jader v granátovém jablku. O čemsi však vypovídá skutečnost, že když v jednom z posledních čísel Playtvora vyšel článek nadepsaný Když vás začne unavovat Beta Malého medvěda, znamená to, že jste unaveni životem, počet sebevražd se přes noc zčtyřnásobil. Ne, že by snad na Betě Malého medvěda byly noci. Je to planeta typu západní zóny, kterou jakýmsi nevysvětlitelným a trochu podezřelým rozmarem přírody tvoří téměř výhradně subtropické pobřeží. Působením stejně podezřelého rozmaru časové relastatistiky je tu skoro pořád sobota odpoledne, chvíli před zavírací hodinou plážových barů. Hlavní formy života na Betě Malého medvěda dosud nebyly schopny poskytnout uspokojivé vysvětlení tohoto jevu. Většinu času jim totiž zaberou pokusy dosáhnout duchovního osvícení běháním po plovárnách a pobízením vyšetřujících úředníků z Galaktického úřadu pro kontrolu zeměpisných a časových poměrů, aby si "pěkně užili anomálie denního cyklu". Na Betě Malého medvěda je jen jedno město a tomu se říká jen proto, že hustota plováren je zde o něco větší než jinde. Když přilétáte do Města letadlem, jinak se tam totiž nedostanete - nejsou tam žádné silnice ani přístavy, a když neletíte letadlem, radši vás tam nechtějí vidět -, pochopíte původ jeho jména. Tady září slunce nejjasněji. Třpytí se na hladinách bazénů, chvěje se na bílých bulvárech lemovaných palmami, pozlacuje zdravě opálené postavičky, korzující po širokých ulicích, odráží se od vilek, mlžných aerodromů, plážových barů a tak dále. Nejvíc se však leskne ve slunci vysoká, nádherná stavba, sestávající ze dvou bílých třicetiposchoďových věží, spojených asi v polovině můstkem. Tato budova je domovem jedné knihy. Byla postavena v důsledku neobyčejného soudního procesu o autorská práva, vedeného vydavateli proti jakési společnosti vyrábějící ovesné vločky k snídani.
Kniha je průvodcem cestovatelů. Patří k nejpopulárnějším a nejúspěšnějším knihám, jaké kdy vydalo mamutí nakladatelství Malého medvěda - je populárnější než Život začíná v pěti stech padesáti, jde na odbyt lépe než Můj pohled na teorii Velkého třesku od Excentriky Galumbits, tříprsé děvky z Eroticonu 6, a je mnohem diskutovanější než poslední trhák Úloha Kolufida Vše, co jste kdy o sexu vědět nechtěli, ale museli jste zjistit. V mnoha ležérnějších civilizacích na Východním okraji naší Galaxie nahradila dokonce velkou Galaktickou encyklopedii jakožto zdroj veškerého vědění a moudrosti, neboť - ač má mnoho mezer a spousta informací je pochybných nebo přinejmenším hodně nepřesných - má proti starší a prozaičtější příručce dvě nesporné výhody. Jednak je o něco levnější, především však má na obálce velký vlídný nápis: NEPROPADEJTE PANICE. Uhodli jste - je to onen nedocenitelný společník všech, kdo chtějí zhlédnout divy Vesmíru za méně než třicet altairských dolarů denně - Stopařův průvodce po Galaxii.
Pokud stojíte zády ke vchodu do ústředí Průvodce (za předpokladu, že už jste přistáli a osvěžili se sprchou a jedním či dvěma bazény) a dáte se na východ, projdete stinným Bulvárem života, zavzdycháte nad bledým zlatem pláží po levé straně, užasnete nad mistry myšlenkového surfingu, bezstarostně se vznášejícími metr nad hladinou, jako by to nebylo nic zvláštního, a nakonec vás překvapí a po chvíli rozčilí obří palmy, které si za denního světla - tedy neustále - nemelodicky pobrukují. Když pak projdete na konec Bulváru života, vstoupíte do Lalamatinské čtvrti obchodu, bolosových palem a malých kavárniček na chodnících, kam MM-Beťané přicházejí odpočívat po tvrdém odpoledním odpočinku na plážích. Lalamatinská čtvrť je z těch málo oblastí, kde nevládne věčné sobotní odpoledne, - místo toho se těší příjemnému chladu věčného sobotního večera. Za Lalamatinskou leží čtvrť nočních podniků. Kdybyste právě toho dne, odpoledne či části večera, říkejte si tomu, jak chcete, náhodou dorazili ke druhé kávarně zprava, viděli byste tu obvyklý houf MM-Beťanů, jak povídají, popíjejí, vypadají úžasně odpočinutě, a jen občas mrknou na hodinky spolustolovníků, aby zjistili, jakou mají cenu. Spatřili byste také dvojici značně odrbaných stopařů z Algolu, kteří právě přijeli s arkutrským meganákladákem. Ne zrovna pohodlná jízda trvala několik dní, a není proto divu, že je zmátlo a rozzuřilo, když zrovna tady, na dohled od budovy Stopařova průvodce, je přišla jediná sklenka džusu v přepočtu na víc než šedesát altairských dolarů. "Prodali nás," zahučel jeden z nich trpce. Kdybyste právě v tu chvíli pohlédli o stolek dál, uviděli byste Zafoda Bíblbroxe, jak tam sedí a tváří se zaraženě a zmateně. Měl k tomu dobrý důvod, protože ještě před pěti vteřinami seděl na velitelském můstku kosmické lodi Srdce ze zlata.
"Sprostá zrada," pokračoval hlas. Zafod nervózně mrkl na odrbané stopaře u vedlejšího stolu. Kde to ksakru je? Jak se sem dostal? A kde je loď? Zkusil rukou židli, na níž seděl, a pak i stůl před sebou. Zdály se dostatečně hmatatelné. Nicméně se raději příliš nenahýbal. "Jak můžou dřepět a psát průvodce pro stopaře na takovémhle místě?"
rozčiloval se stopař. "No koukni na to. Jen se na to koukni."
Zafod se koukal. Hezké místo, pomyslel si. Jenže kde? A proč? Zalovil v kapse a vytáhl dva páry slunečních brýlí.

Kromě toho nahmátl v kapse kus hladkého, tvrdého a velmi těžkého kovu. Vyndal ho z kapsy a překvapeně na něj zamrkal. Kde tohle sebral? Nasadil si brýle. Trochu ho rozladilo, že mu kovový předmět poškrábal jedno sklo. Ale stejně si s brýlemi připadal mnohem líp. Byly to dvoje superchromatické nebezpečností sluneční brýle značky Čučanta 200. Podporovaly příznivý návyk zaujímat ledabylý postoj k nebezpečí. Při sebemenší známce nějakých nepříjemností skla zčernala, takže jste neviděli nic, co by vás mohlo znepokojit. Až na čerstvý škrábanec byla teď skla zcela průhledná. Zafod se trochu, ale opravdu jen trochu uklidnil. Rozhořčený stopař se dál mračil na svůj obludně drahý džus. "To nejhorší, co se vůbec mohlo Průvodci přihodit, je, že se přestěhovali na Betu Malýho medvěda," kveruloval. "Všechno jsou to paďouři. V jedný kanceláři prej dokonce zařídili elektronicky syntetizovanej vesmír, aby ho v pracovní době mohly prozkoumávat a přitom jim večer neutekly mejdany. Ne že by tu večer nebo ráno něco znamenaly."
Tak tedy Beta Malého medvěda, pomyslel si Zafod. Aspoň teď ví, kde je. Dospěl k závěru, že v tom musí být pradědečkův záměr. Ale proč? K jeho značné nelibosti mu do mysli pronikla myšlenka. Úplně jasná a zřetelná. Teď už se myšlenky tohoto druhu naučil rozeznávat. Instinktivně se jim bránil. Věděl, že to jsou naprogramované popudy z temných, uzamčených částí jeho mysli. Nehnutě seděl a zuřivě myšlenku ignoroval. Pokoušela se vnutit. Ignoroval ji. Pokoušela se vnutit. Ignoroval ji. Znovu se pokusila vnutit. Vzdal to. Doprkennývohrady, zaklel v duchu, radši plout po proudu. Byl příliš unavený, zmatený a hladový, než aby se dokázal bránit. Dokonce ani nevěděl, co tahle myšlenka znamená.

6. kapitola
"Haló? Ano? Tady Megadodo, ústřední nakladatelství Stopařova průvodce po Galaxii, absolutně nejpozoruhodnější knihy v celém známém vesmíru, co si přejete?"
zapištěl obrovitý hmyz s růžovými křídly do jednoho ze sedmdesáti telefonů, vyrovnaných na rozlehlém chromovaném recepčním pultu ve foyeru ústředí Stopařova průvodce po Galaxii. Hmyzí slečna třepetala křídly a obracela oči v sloup. Škaredila se na všechny ty chtivé lidi, překážející v hale. Hamtali po kobercích a špinavýma rukama ohmatávali polštářování křesel. Hmyzice prostě zbožňovala práci ve Stopařově průvodci, jen kdyby sem pořád nelezli ti stopaři. Mají přece prolézat špinavé kosmodromy nebo tak něco. Věděla určitě, že se někde v knize píše, jak je důležité prolézat špinavé kosmodromy. Jenže většina stopařů bohužel hned potom, co prolezla kdejaký špinavý kosmodrom, přišla okounět sem, do jejího hezkého, čistého, lesklého pracoviště. A věčně si stěžovali. Hmyzice zatřepetala křídly. "Cože?" pískla do telefonu. "Jistě, vyřídila jsem váš vzkaz panu Zarniwúpovi, ale bohužel momentálně nemá náladu vás přijmout. Je na intergalaktické cestě."
Podrážděně mávla tykadlem na jednoho z těch chtivých lidí, který se rozhořčeně domáhal pozornosti. Tykadlem mu ukázala vyhlášku na zdi a naznačila, aby nerušil při důležitém telefonním hovoru. "Ale ano," pištěla, "je ve své kanceláři, ale na intergalaktické cestě. Na shledanou."
A práskla telefonem. "Tady to máte černé na bílém," ukázala štítivě rozzlobenému muži, který si přišel stěžovat na nějakou nesmyslnou a nebezpečně zavádějící informaci, otištěnou v knize. Stopařův průvodce po Galaxii je nepostradatelný společník každého, kdo chce v tomto nekonečně složitém a matoucím vesmíru najít smysl života. I když nemůže poskytnout užitečné informace úplně o všem, přinejmenším uklidňuje tvrzením, že tam, kde je nepřesný, je alespoň autoritativně nepřesný. Tam, kde nacházíme vážnější rozpory, je to vždy skutečnost, kdo nemá pravdu. Toť přibližný smysl vyhlášky, jež pravila, že: Průvodce je kniha autoritativní. Skutečnost je často nepřesná. Toto prohlášení vedlo k jistým zajímavým důsledkům - například když vydavatele Průvodce žalovaly rodiny stopařů, kteří přišli o život jen proto, že vzali doslova heslo o planetě Traal. Stálo v něm, že "žravé Blátotlačky často slouží turistům za chutnou krmi", namísto "turisté často slouží žravým Blátotlačkám za chutnou krmi". Vydavatelé tvrdili, že první verze je esteticky mnohem přijatelnější, a dali si od soudního znalce poezie odpřisáhnout, že co je krásné, je pravdivé, a naopak, co je pravdivé, je krásné. Snažili se tak dokázat, že vinen je sám život, protože není ani krásný, ani pravdivý. Soudci se k tomuto názoru přiklonili a v dojemné závěrečné řeči odsoudili život za pohrdání soudem, a tudíž ho všem přítomným odňali, načež se odebrali na obvyklou příjemnou večerní partii ultragolfu. Zafod Bíblbrox vešel do foyeru a rázně přistoupil k hmyzí recepční: "Sežeňte mi Zarniwúpa."
"Říkal jste něco, pane?"
pronesla slečna ledově. Nemínila dopustit, aby s ní někdo takhle mluvil. "Zarniwúpa. Sežeňte ho, jo? A hned."
"Zachovejte laskavě chladnou hlavu, pane...," odseklo křehké stvoření. "Těchhle manýrů mám až po krk, jasný?"
houkl Zafod. "Mám tak úžasně chladnou hlavu, že byste v ní mohla měsíc skladovat půlku prasete. Jsem tak vyrovnanej, že byste mě mohla používat místo libely. Tak sebou laskavě hněte, než vám tady z toho udělám kůlničku na dříví."
"Nechte si to přece vysvětlit, pane," pištěla hmyzice štítivě a podrážděně poklepávala tykadlem. "S panem Zarniwúpem bohužel mluvit nemůžete, protože je na intergalaktické služební cestě."
Doprdele, pomyslel si Zafod. "Kdy se vrátí?"
řekl nahlas. "Vrátí? Je ve své kanceláři."
Zafod neříkal nic, jen si snažil všechno srovnat v hlavě. Nepodařilo se. "Tak ten číman je na intergalaktické služební cestě... ve své kanceláři?"
Nahnul se a sevřel poklepávající tykadlo: "Tak poslouchej, tříočko, nesnaž se mě přechytračit. Já už jsem totiž viděl v panoptiku divnější věci, než jsi ty."
"No tohle, kdo si myslíš, že seš, drahouši?"
zatřepetala se hmyzice. Křídla se jí chvěla zlostí. "Zafod Bíblbrox, nebo kdo?"
"Spočítej hlavy," ucedil Zafod. Hmyzice na něho mrkla. Vytřeštila oči. "Vy jste Zafod Bíblbrox?"

vřískla. "Jo," potvrdil Zafod. "Ale moc to tu nevytrubuj, nebo se po mně začnou všichni shánět."
"Snad ne ten Zafod Bíblbrox?"
"Ne, prostě jeden ze Zafodů Bíblbroxů. Neslyšelas, že se vyskytuju v šesti vydáních?"
Hmyzice rozčileně vibrovala tykadly. "Ale pane," pištěla, "vždyť před chvíli říkali ve zprávách, že jste po smrti..."
"Taky že jsem," ujistil ji Zafod, "jen jsem se ještě nepřestal hejbat. Tak co, kde najdu Zarniwúpa?"
"Má kancelář v patnáctém poschodí, ale..."
"Ale je na intergalaktický služební cestě. Už jsem slyšel. Jak se k němu dostanu?"
"Nově instalované vertikální stěhovače lidí firmy Sirius Cybernetics Corporation jsou tamhle vzadu, ale..."
Zafod už byl na odchodu, ale otočil se zpět k recepční: "Co?"
"Můžu vědět, proč chcete s panem Zarniwúpem mluvit?"
"Jo," přisvědčil Zafod, který zdaleka neměl v tomto bodě jasno. "Tak jsem si říkal, že bych za ním měl zaskočit."
"Přijdete zase?"
Zafod se spiklenecky naklonil ke hmyzí dívce. "Právě jsem se z čista jasna materializoval v nedaleké kavárně v důsledku hádky s pradědečkem. Sotva jsem se tam octl, moje bývalé já, to, co mi operovalo mozek, ovládlo mou vůli a nařídilo mi, abych šel navštívit Zarniwúpa. Nikdy jsem o tom chlápkovi neslyšel. To je všechno, co vím. Kromě toho, že mám najít člověka, který vládne vesmíru," vychrlil a mrkl na ni. "Pane Bíblbroxi," vydechla hmyzice v posvátném úžasu, "když vy jste tak hrozně zvláštní, že byste měl hrát ve filmu."
"Nojo, děvenko," poklepal Zafod stvoření po blyštivém růžovém křídle. "Vy byste zase měla vyzkoušet skutečný život."
Hmyzí dívka chvíli nečinně seděla a snažila se vzpamatovat z rozrušení. Pak, vyburcována zvoněním, natáhla tykadlo po telefonním sluchátku. Zabránila jí v tom kovová ruka. "Promiňte," řekl majitel kovové ruky hlasem, z jakého by se jen trochu sentimentální hmyz zhroutil v slzách. Hmyzice však nebyla zrovna sentimentální, a navíc neměla ráda roboty.
"Co je, pane," štěkla. "Můžu pro vás něco udělat?"
"Pochybuju," řekl Marvin. "V tom případě ovšem dovolíte..."
Teď už zvonilo šest telefonů. Milión věcí si vyžadovalo naléhavé pozornosti recepční. "Mně nemůže pomoct nikdo," pokračoval truchlivě Marvin. "No ano, ale..."
"Ne že by se snad o to někdo pokoušel."
Marvin stáhl kovovou ruku a nechal ji zplihle viset. Hlavu měl mírně svěšenou. "Vážně, jo?"
odsekla posměšně hmyzice. "Sotva komu stojí za námahu pomáhat podřadnému robotovi..."
"Kdybyste laskavě..."
"To se totiž těžko vyplatí, chovat se laskavě k robotovi, když nemá žádné obvody pro vděčnost..."
"A vy opravdu žádné nemáte?"
zeptala se recepční, neschopná vymanit se z nepohodlné konverzace. "Nikdy jsem neměl příležitost to zjistit," informoval Marvin. "Poslyš, ty jedna mizerná hromado mentálně narušenýho plechu..."
"To se mě ani nezeptáte, co chci?"
Hmyzí slečna se znechuceně odmlčela. Vymrštila dlouhý úzký jazyk, olízla si oči a opět jej zatáhla. "Má to cenu?"
zeptala se otráveně. "Má vůbec něco cenu?"
namítl Marvin. "Tak co chcete?"
"Někoho hledám."
"Koho?"
zasyčela hmyzice. "Zafoda Bíblbroxe," řekl teskně Marvin. "Tamhle zrovna jde."
Hmyzice se klepala vzteky. "Tak co se mě ptáte?"
vřískla. "Chtěl jsem prostě s něčím mluvit."
"Cože!"
"Dojemné, že?"
A Marvin se skřípěním součástek udělal čelem vzad a vlekl se pryč. Zafoda dohonil u výtahů. "Marvine! Kde se tu bereš?"
Marvin byl nucen pronést něco, co se mu hodně zajídalo: "Nevím."
"Ale..."
"V jednu chvíli jsem seděl na palubě tvé lodi a propadal se do deprese a v příští chvíli jsem tu stál a připadal si nesmírně uboze. Nejspíš nepravděpodobnostní pole."
"Hm. Pradědeček tě zřejmě poslal, abys mi dělal společnost... Tak teda dík, dědo," dodal pro sebe. "A co jinak?"
zeptal se nahlas. "Docela fajn," poděkoval Marvin. "Ovšem za předpokladu, že je někdo rád mnou, což já osobně nejsem."
"Nojonojo," udělal Zafod a raději nastoupil do výtahu. "Zdravíčko," přivítal je výtah sladce. "Budu vám výtahem na cestě do podlaží, které jste si zvolil. Byl jsem zkonstruován firmou Sirius Cybernetics Corporation, abych vás, návštěvníky Stopařova průvodce po Galaxii, dopravil do kanceláří. Pokud se vám jízda zalíbí - bude samozřejmě svižná a příjemná -, možná rádi vyzkoušíte i další výtahy, instalované nedávno v kancelářích Galaktického daňového úřadu, v budově firmy Bubilu, vyrábějící kojeneckou stravu, a ve Státní psychiatrické léčebně na Siriu, kde můžete mnohé bývalé úředníky firmy Sirius Cybernetics Corporation potěšit návštěvou, projevy sympatií a veselým vyprávěním o světě venku."
"Umíš kromě žvanění ještě něco?"
zeptal se Zafod výtahu. "Jezdím nahoru, nebo dolů."
"Fajn. Zavez nás nahoru."

"Nebo dolů," připomněl výtah. "Jo. Fajn. Nahoru, prosím tě."
Výtah se na chvíli odmlčel. Pak s nadějí navrhl: "Dolů je to ale moc hezký."
"Jo?"
"Senza."
"Prima," pochválil Zafod. "Tak nás rychle zavez nahoru."
"Dovolíte otázku," vtíral se výtah nasládlým tónem. "Zvážili jste všechny možnosti, jež vám může poskytnout směr dolů?"
Zafod se jal mlátit jednou ze svých hlav o stěnu kabiny. Tohle přece nemá zapotřebí, zoufal si v duchu. Všechno, jen tohle ne. Nikoho se neprosil, aby byl zrovna tady. Kdyby se ho někdo zeptal, kde by v tuto chvíli být chtěl, patrně by odpověděl jako obvykle, že by si přál ležet na pláži obklopen nejméně padesáti kráskami a týmem expertů, horečně vymýšlejících nové způsoby, jak by na něho mohly být ještě milejší. Na závěr by nejspíš pronesl nadšenou eulogii na téma dobré jídlo. Jednu věc však zaručeně nechtěl - honit se za chlapem, který vládne vesmíru. Podle Zafodova názoru mohl ten člověk klidně zůstat ve funkci - když ne on, bude to někdo jiný. Ale vůbec ze všeho nejmíň chtěl stát v třicetiposchoďovém věžáku a handrkovat se s výtahem. "Jaké možnosti, například?"
zeptal se unaveně. "Například přízemí," ukapával hlas jako med do perníku. "Je tam mikroarchív, ústřední topení... a... éé..."
Rozpačitě zmlkl. "Nic převratného," připustil, "ale jsou i jiné alternativy."
"Svatej Zarquone," drtil Zafod mezi zuby. "Copak jsem se prosil o existencialisticky založenej výtah?"
Zabušil pěstí do stěny. "Co mu je?"
zeptal se Marvina. "Nechce jet nahoru," odpověděl robot výstižně. "Asi se bojí."
"Bojí?"
opakoval Zafod nevěřícně. "Čeho? Snad ne výšek? Výtah, který se bojí výšek?"
"Výšek ne," pronesl výtah zlomeným hlasem. "Budoucnosti."
"Budoucnosti?"
zuřil Zafod. "Co ten zatracenej krám chce? Sociální pojištění?"
Právě v tu chvíli vypukl za jejich zády ve foyeru rozruch. Z okolních zdí se ozývaly zvuky náhle oživlých strojů.
"Vidíme totiž do budoucnosti," zašeptal výtah. Znělo to vystrašeně. "Jsme tak naprogramovány."
Zafod vykoukl ven. Směrem k výtahům postupoval vzrušený zástup pokřikujících lidí. Všechny výtahy rychle sjížděly dolů. Zafod bleskově zapadl zpět. "Marvine," oslovil kovového depresanta. "Přinuť ten výtah, ať nás zaveze nahoru, buď tak hodný. Musíme mluvit se Zarniwúpem."
"Proč?"
otázal se Marvin truchlivě. "Nevím," odpověděl po pravdě Zafod. "Ale až ho najdu, radil bych mu, aby měl hodně dobrý důvod, abych ho navštívil."
Moderní výtahy jsou podivuhodné a složité entity. Starobylé a elektrické navijáky a zdviže s maximální kapacitou osm lidí se podobají veselým vertikálním stěhovačům lidí firmy Sirius Cybernetics Corporation asi jako se krabička cvočků podobá západnímu křídlu Státní psychiatrické léčebny na Siriu. Je tomu tak proto, že tyto moderní výtahy jsou založeny na principu rozostřeného vnímání času. Jinými slovy mají schopnost nahlížet, byť nejasně, do bezprostřední budoucnosti. To umožňuje výtahu, aby na vás čekal ve správném poschodí, dřív než si uvědomíte, že jím chcete jet. Tím také odpadá únavné konverzování, postávání a navazování známostí, k němuž jsme při čekání na výtah byli doposud nuceni. Není divu, že mnohé výtahy nadané inteligencí a předvídavostí začaly být strašlivě frustrované bezmyšlenkovitým ježděním nahoru a dolů, sem a tam. Krátce si zaexperimentovaly s možností pohybu do strany, aby tak vyjádřily existenciální protest, pak se dožadovaly účasti na rozhodovacím procesu, a nakonec se daly do mrzoutského vysedávání v suterénu. Nemajetný stopař, který dnes zavítá na kteroukoliv planetu v hvězdné soustavě Siria, si snadno může vydělat pěkné peníze, jako konzultant pro neurotické výtahy.
V patnáctém poschodí výtah bleskově otevřel dveře. "Patnácté," oznámil a dodal: "Ale pamatujte si, že to dělám jen ze sympatií k vašemu robotovi."
Zafod a Marvin se vykulili ven. Výtah za nimi okamžitě zabouchl dveře a propadl se tak rychle, jak jen to jeho mechanismus dovolil. Zafod se unaveně rozhlédl. Tichá a opuštěná chodba nenabízela žádnou odpověď na otázku, kde hledat Zarniwúpa. Všechny dveře byly zavřené a neoznačné. Stáli poblíž můstku, spojujícího obě věže. Zářivé slunce Bety Malého medvěda sem velkými okny vsunovalo kvádry světla, v nichž tancovaly drobné částečky prachu. Za oknem se mihl stín. "Ponecháni výtahem na holičkách," mumlal trpce Zafod. Necítil se zrovna ve své kůži. Stáli a rozhlíželi se. "Víš co?"
obrátil se Zafod k Marvinovi. "Vím víc, než si umíš představit."
"Já zase vím určitě, že by se tahle budova neměla třást."
Bylo to jen slabé zachvění. Ucítil je v nohou. A pak znovu. Částečky prachu ve slunečním světle tančily o poznání horlivěji. Za oknem se mihl další stín. Zafod zkoumal podlahu. "Buď tu mají nějaké vibrační zařízení pro tonizaci svalů při práci...," řekl nepřesvědčivě, "nebo..."
Pokročil k oknu a bezmála přitom upadl, protože skla jeho superchromatických nebezpečnostních slunečních brýlí značky Čučanta 200 se zbarvila temnou černí. Za oknem s pronikavým rykem přelétl obrovitý stín. Zafod strhl brýle. Budova se s hromovým rachotem otřásala. Skočil k oknu. "Nebo tenhle barák někdo bombarduje!"
Budovou otřáslo další zaburácení. "Koho v Galaxie může napadnout bombardovat nakladatelství?"
podivil se Zafod, ale Marvinovu odpověď už nezaslechl, protože v tu chvíli zaduněl další výbuch. Snažili se postupovat k výtahu - nesmysl, napadlo Zafoda, ale na nic lepšího nepřišel. Na konci chodby zahlédl nezřetelnou postavu. Muž ho také uviděl. "Tady, Bíblbrox!"

zavolal. Zafod to vyslechl s nedůvěrou. Výškovou budovou zahoupala další exploze. "Houby," křikl v odpověď. "Bíblbrox je tady! A vy jste kdo?"
"Přítel!"
volal muž a rozběhl se k němu. "Jo?"
divil se Zafod. "Něčí přítel, anebo máte prostě kladný vztah k lidem?"
Muž se k němu řítil a podlaha mu nadskakovala pod nohama jako splašená peřina. Byl malý, podsaditý a ošlehaný a jeho šaty vypadaly, jako by v ních nejmíň dvakrát projel celou Galaxii. Když doběhl, Zafod mu zařval do ucha: "Víte, že vám bombardujou barák?"
Muž dal na srozuměnou, že si je tohoto faktu vědom. Náhle přestalo být vidět. Zafod pohlédl k oknu a zjistil, že zírá na obrovský, plžovitý, kovově zelený létající talíř. Plížil se vzduchem těsně kolem budovy. Za ním dva další. "Vláda, z níž jsi dezertoval, jde po tobě, Zafode!"
sykl muž. "Poslali eskadru válečných strojů ze Žabí hvězdy."
"Válečné stroje ze Žabí hvězdy! Zarquone!"
zadrmolil Zafod. "Chápěš, co to znamená?"
"Co jsou válečné stroje ze Žabí hvězdy?"
zeptal se Zafod. Vzpomínal si, že o nich určitě slyšel někoho mluvit, když byl ještě prezidentem, jenže úřední záležitosti ho nikdy moc nezajímaly. Muž ho vtáhl do jedněch dveří. S nervy drásajícím jekotem prolétl vzduchem malý černý pavoukovitý předmět a zmizel v dálce. "Co to bylo?"
sykl Zafod. "Žabí robot-průzkumník třídy A pátrající po tobě."
"Fakt?"
"K zemi!"
Z opačného směru se přiřítil o něco větší černý pavoukovitý předmět a profičel kolem. "A tohle...?"
"Žabí robot-průzkumník třídy B pátrající po tobě."
"A tenhle?"
zeptal se Zafod, když kolem s jekotem prolétl třetí. "Žabí robot-průzkumník třídy C pátrající po tobě."
"Pěkně blbí roboti," ušklíbl se pro sebe Zafod. Ze spojovacího můstku to hlasitě zarachotilo. Od protější věže přijížděl velký černý stroj. Tvarem i velikostí připomínal tank. "Svatej fotone, co je zase tohle?"
vydechl Zafod. "Tank," informoval muž. "Žabí robot-průzkumník třídy D, a jde tě sejmout."
"Nepůjdeme?"
"Asi jo."
"Marvine!"
zavolal Zafod. O kus dál se Marvin vyhrabal z hromady rozbitého zdiva. "Co chceš?"
"Vidíš toho robota, co jede k nám?"
Marvin pohlédl na obrovský černý objekt, sunoucí se k nim po můstku. Pak se zadíval na své malé kovové tělo.
"Nejspíš chceš, abych ho zastavil, že?"
"Jo."
"Abyste si zachránili kůži."
"Jo."
potvrdil Zafod, "nandej mu to."
"Jenom jestli to nenandá on mně."
Muž zatahal Zafoda za rukáv. Zafod se rozběhl chodbou za ním. Náhle ho napadlo: "Kam vlastně jdeme?"
"K Zarniwúpovi."
"Má v téhle situaci ještě smysl chodit na schůzky?"
"Pojď."

7. kapitola
Marvin stál na kraji můstku. Na robota zas nebyl tak malý. Jeho stříbřité tělo se blyštělo v prašných paprscích slunce a vibrovalo spolu s budovou vystavenou palbě. Proti obrovskému stroji však vypadal žalostně maličký. Tank ho začal zkoumat sondou. Pak sondu zatáhl. "Z cesty, maličký robote!"
zavrčel tank. "Bohužel," odporoval Marvin. "Nechali mě tu, abych tě zastavil."
Znovu se objevila sonda, aby zkontrolovala údaje. Opět se stáhla. "Cože? Ty a zastavit mě?"
zařval tank. "Vážně, budu muset," řekl prostě Marvin. "Čím jsi vyzbrojen?"
zahřměl tank nevěřícně. "Hádej."
Motory řvaly, součástky skřípěly. Relé molekulární velikosti v mikromozku tanku se konsternovaně zmítala. "Hádat?"
opakoval užasle.
Zafod a neznámý muž se vrhli do jedné z chodeb, pak zahnuli do další a ještě do další. Budova se stále pohupovala a otřásala. Zafodovi to přišlo divné. Pokud chtějí vyhodit dům do povětří, proč se s tím tak párají? S obtížemi se dopotáceli k jedněm z mnoha neoznačených anonymních dveří a opřeli se do nich. Veřeje náhle povolily, takže oba vpadli dovnitř. Toho trmácení, těch malérů, myslel si Zafod, všechno to neležení na pláži a nelenošení - kvůli čemu vlastně? Jediná židle, psací stůl a špinavý popelník ve stroze zařízené kanceláři. Až na trochu tančícího prachu a nového, převratného typu sponky na papíry byl stůl prázdný. "Kde je Zarniwúp?"
zeptal se Zafod. Cítil, že smysl celé téhle divočárny, od počátku dost nejasný, mu začíná definitivně unikat. "Je na intergalaktické cestě," informoval ho muž. Zafod se ho snažil odhadnout. Seriózní typ, říkal si v duchu, žádný vtipálek. Nejspíš věnuje hodně času pobíhání sem tam houpajícími se chodbami, vyrážení dveří a pronášení záhadných

poznámek v prázdných kancelářích. Dovol, abych se představil," promluvil znovu muž. "Já jsem Rústa, a tohle je můj ručník."
"Ahoj, Rústo," řekl Zafod. "Ahoj ručníku," dodal, když mu Rústa předložil ohavný starý květovaný ručník. Zafod nevěděl, co s ním, potřásl mu tedy jedním cípem. Za oknem s řevem přelétl obrovský plžovitý kovově zelený létající talíř. "Jen pokračuj," pobízel Marvin obří bitevní stroj. "Stejně neuhodneš."
"Chrrr...," vydal ze sebe tank. Celý se chvěl nezvyklou námahou zvanou přemýšlení. "Laser?"
Marvin důstojně zavrtěl hlavou. "Nojo, to by bylo moc jednoduchý," mručel tank. "Antihmotové paprsky?"
odvážil se. "Příliš primitivní," pokáral ho Marvin. "Ach jo," rachotil tank zkroušeně. "Chrmm... co takhle elektronový beranidlo?"
Tohle Marvin neznal: "Co je to?"
"Vypadá takhle," zahučel radostně stroj. Z věže se mu vysunula ostrá špice a bleskově vyplivla oblak smrtonosného světla. Za Marvinovými zády se s rachotem zřídila zeď, proměněná v hromadu prachu. Trochu se zakouřilo a prach se usadil. "Tohle teda ne."
"Ale nápad to není špatnej, co?"
"Moc dobrej," pochválil Marvin. "Už vím," zachrochtal tank po delší úvaze. "Určitě máš ten nový xantický restrukuračně-destabilizační zenonový emitor!"
"Pěkná věcička, že jo?"
prohodil Marvin ledabyle. "Fakt ji máš?"
zhrozil se tank. "Ne."
"Aha," chrochtl kolos zklamaně. "To potom musíš mít..."
"Jdeš na to zgruntu špatně," vysvětloval Marvin. "Zapomněls na jednu základní věc ve vztahu lidí k robotům."
"Chrmm, já vím," vpadl mu do řeči tank, "je to...," a znovu se těžce zahloubal. "Uvažuj," pobízel Marvin. "Nechají mě tady, obyčejného robotího sluhu, abych zastavil tebe, obrovský těžký bitevní stroj, a sami utečou, aby si zachránili kůži. Co myslíš, že mi tu nechají?"
"Éé... chrmm...," mručel tank zděšeně. "Řekl bych, že nějakou strašně ničivou zbraň."
"Jo, to bys řekl ty," rozhořčil se Marvin. "Víš, co mi tu nechali, abych se mohl bránit?"
"Co?"
"Nic."
Následovala nebezpečná pomlka. "Nic!"
zařval tank. "Vůbec nic," potvrdil Marvin chmurně. "Ani elektronickou plácačku na mouchy."
Těžký stroj nadskakoval zuřivostí. "To teda přestává všechno!"
řval. "Nic? Copak vůbec nemyslej?"
"A mě přitom tak strašně bolí všechny diódy a na levý straně," naříkal tiše Marvin. "To by si jeden upliv, co?"
"To jo," souhlasil Marvin upřímně. "Já můžu puknout vzteky," burácel tank. "Asi vodprásknu tady tu zeď!"
Elektronové beranidlo zablesklo další dávkou smrtonosného světla a zrušilo přilehlou zeď. "Víš, jak mi je?"
šeptl Marvin trpce. "Prostě vzali roha a tebe tu nechali, co?"
hřměl tank. "Přesně tak."
"Asi jim vodprásknu i ten jejich pitomej strop," zařval tank a odpráskl strop můstku. "To je ovšem výkon," zamumlal Marvin. "To ještě nic není," chvástal se tank, "klidně dokážu vodprásknout i podlehu, to budeš mrkat!"
řekl a odpráskl podlahu. "Sakramejdlo!"
řval stroj, když se řítil z patnáctého poschodí. Dopadl na zem a rozbil se na cucky. "Tak zoufale pitomý stroj jsem už dlouho neviděl," povzdechl si Marvin a odploužil se pryč.

8. kapitola
"To tu budeme jen tak sedět nebo co?"
vztekal se Zafod. "Co vůbec ti chlápci chtějí?"
"Tebe, Bíblbroxi," vysvětlil klidně Rústa. "Chtějí tě odvézt na Žabí hvězdu - nejhrůznější svět Galaxie."
"Jo?"
podivil se Zafod. "Jenže nejdřív mě musej dostat."
"Už tě dostali. Podívej se z okna."
Zafod vyhlédl a zůstal zírat. "Zem mizí!"
vydechl zděšeně. "Kam ji odvážejí?"
"Odvážejí jen tuhle budovu. Letíme..."
Oknem viděl Zafod formaci temně zelených Žabích válečných strojů, svírajících kruh kolem vyvrácené věže. Z plavidel tryskaly svazky silových paprsků, které držely budovu v pevném sevření. Zafod nechápavě potřásl hlavou. "Co jsem udělal, že jsem si tohle vykoledoval? Vejdu do domu a oni ho odmontujou."
"Nezajímá je, co jsi udělal. Spíš to, co se chystáš udělat."
"To se k tomu ani nemůžu vyjádřit?"
"Už se stalo - kdysi před lety. Radši se drž, bude to v té rychlosti malinko drncat."
"Jestli si někdy přijdu do cesty," mumlal Zafod, "tak si vrazím takovou, že nebudu ani vědět, odkud přilítla."
Do místnosti se vploužil Marvin, vyčítavě na Zafoda pohlédl, zhroutil se do kouta a vypnul se.
Na velitelském můstku Srdce ze zlata vládlo mrtvé ticho. Arthur zíral na polici před sebou a přemýšlel. Zaznamenal Trillianin tázavý pohled. Podíval se znovu na polici. Konečně uviděl. Vybral pět malých plastikových čtverečků a rozložil je na pultu před sebou. Nesly písmena V, Y, N, I, K, A. Arthur je položil vedle písmen J, Í, C, Í. "Vynikající,"

přečetl nahlas. "Za to bych dostal spoustu bodů," ohodnotil svůj výkon. Loď nadskočila a nejspíš už po n-té rozházela některá z písmen. Trillian povzdechla a začala je znovu rovnat. Po chodbách zněly Fordovy kroky. Potuloval se po lodi a občas bušil do němých přístrojů. Proč se ta loď pořád třese? Proč se pohupuje? Proč nemůže přijít na to, kde jsou? A kde vlastně jsou?
Levá věž budovy Stopařova průvodce po Galaxii se řítila mezihvězdným prostorem rychlostí, jaké nikdy předtím ani potom nedosáhla žádná výšková budova ve vesmíru. V jedné místnosti asi v polovině věže hněvivě přecházel Zafod Bíblbrox. Rústa seděl na psacím stole a zabýval se rutinní údržbou ručníku.
"Kam že tenhle barák letí?"
otázal se Zafod. "Na Žabí hvězdu, nejhrůznější místo ve vesmíru."
"Bude tam něco k jídlu?"
"K jídlu? Letíš na Žabí hvězdu a zajímáš se, jestli tam bude něco k jídlu?"
"Bez jídla možná umřu dřív, než tam doletíme."
Venku nebylo vidět nic než mihotavé světlo silových paprsků a nezřetelné nazelenalé šmouhy - zdeformované podoby Žabích válečných strojů. V tak vysoké rychlosti je kosmický prostor neviditelný a prakticky neskutečný. "Zkus cucat tohle," vyzval Rústa Zafoda a nabídl mu svůj ručník. Zafod se na něj zadíval, jako by čekal, že se mu na čele otevřou dvířka a vyletí z nich kukačka na drátku. "Je nasáklý živinami," vysvětloval Rústa. "Ty mlsáš špínu nebo co?"
"Žluté proužky mají vysoký obsah bílkovin, zelené obsahují komplexy vitamínů B a C, a ty malé růžové kytičky výtažek z obilných klíčků."
Zafod přijal ručník a užasle si ho prohlížel. "A co ty hnědé skvrny?"
zeptal se. "Sojová omáčka. Dávám si ji, když už mám obilných klíčků pokrk."
Zafod k ručníku pochybovačně přičichl. S ještě o něco většími pochybnostmi zkusil cucat cíp. Okamžitě ho zase vyplivl. "Brrr," prohlásil. "Nojo," řekl chápavě Rústa. "Vždycky, když jsem musel cucat tenhle konec, musel jsem si dát trochu i z protějšího rohu."
"Proč? Co je v něm?"
ptal se Zafod podezíravě. "Antidepresíva," poučil ho Rústa. "Nechutná mi to," ošklíbl se Zafod a vrátil Růstovi ručník. Rústa vzal ručník, seskočil ze stolu, obešel ho, sedl si na židli a umístil na stole pro změnu nohy. Založil ruce za hlavou a obrátil se k Zafodovi. "Máš vůbec představu, Bíblbroxi, co s tebou udělají na Žabí hvězdě?"
"Nacpou do mě něco k jídlu?"
fantazíroval Zafod. "Nacpou tě do Víru totální perspektivy!"
O něčem takovém Zafod ještě neslyšel. Jelikož si byl jist, že slyšel o všech zábavních podnicích v Galaxii, usoudil, že tohle žádný zábavní podnik nebude. Zeptal se tedy, oč jde. "Nejkrutější psychické mučení, jaké si může myslící bytost představit."
Zafod jen rezignovaně přikývl: "Takže k jídlu nic..."
"Poslouchej!"
řekl Rústa důrazně. "Člověka můžeš zabít, zničit jeho tělo a zlomit ducha. Ale jen Vír totální perspektivy dokáže anihilovat duši! Mučení trvá pár vteřin, následky celý život!"
"Už jsi někdy pil Pangalaktický megacloumák?"
zeptal se Zafod ostře. "Vír je horší."
"Fjúúú!"
konstatoval Zafod. Tohle na něj udělalo dojem. "Nemáš tušení, proč ti hoši se mnou chtějí provádět takové věci?"
dodal po chvíli. "Domnívají se, že je to nejlepší způsob, jak tě navždy vyřídit. Vědí, k čemu se chystáš."
"Nemohli by poslat koresponďák a taky mi dát vědět?"
"Však víš," mírnil ho Rústa. "Ty dobře víš, Bíblbroxi, že chceš najít bytost, která vládne vesmíru."
"Umí vařit?"
zeptal se dychtivě Zafod. Po úvaze dodal: "Asi ne. Kdyby uměl vařit dobrou baštu, určitě by ho zbytek vesmíru nezajímal. Rád bych se vydal hledat nějakého kuchaře."
Rústa si zhluboka povzdechl. "A co ty tu vlastně děláš?"
obořil se na něho Zafod. "Co s tím máš společného?"
"Jsem prostě jeden z lidí, kteří to naplánovali - spolu se Zarniwúpem, Judenem Vranxem a s tvým pradědečkem. A spolu s tebou."
"Se mnou?"
"Ano, s tebou. Říkali mi, že ses změnil, ale netušil jsem, jak moc."
"Jenže..."
"Jsem tu, abych splnil určitý úkol. Splním ho, než se s tebou rozloučím."
"O čem to mluvíš, člověče?"
"Splním ho."
Rústa se zahalil neproniknutelným tichem. Větší radost nemohl Zafodovi udělat.

9. kapitola
Vzduch obklopující druhou planetu sluneční soustavy Žabí hvězdy byl zatuchlý a nezdravý. Na jejím povrchu neustále vál vlhký vítr. Fičel přes solné pláně, vyschlé močály, změtenou, zahnívající vegetaci a chátrající trosky dávných měst. Nic živého se tu nepohnulo. Planeta, jako mnoho jiných v této části Galaxie, byla opuštěná. Vítr teskně skučel ve starých práchnivějících rozvalinách. Ještě teskněji naříkal, když bičoval paty vysokých černých věží, nejistě se pohupujících nad povrchem tohoto světa. Na vrcholu věží sídlila hejna velkých, vychrtlých, smrdutých opeřenců -

kteří jako jediní přežili kvetoucí civilizaci. Zdaleka nejteskněji však vítr skučel, když vál kolem jistého místa uprostřed širé šedavé pláně na předměstí největšího z opuštěných měst.
Ono místo, vřed na tváři planety, jí vysloužilo pověst nejhrůznějšího světa v Galaxii. Zvenčí jen ocelová kupole o průměru asi deset metrů. Zvnitřku něco mnohem obludnějšího než si lidská mysl dokáže představit. O nějakých třicet metrů dál se rozkládalo něco, co je zřejmě nutno popsat jako improvizovanou přistávací plochu. Znamená to, že na poměrně velké rozloze tu leželo asi dvacet či třicet vraků budov, shozených z výšky. Kolem nich se potulovala bezprizorná mysl. Na něco čekala. Její pozornost byla zaměřena do nebe. A skutečně, zanedlouho se v povětří objevila drobná skvrna, obklopená kruhem menších skvrn. Větší skvrna byla samozřejmě levá věž budovy Stopařova průvodce po Galaxii, snášející se stratosférou Žabího světa B. Během sestupu Rústa konečně prolomil nepříjemné ticho, jež mezi oběma muži postupně narostlo. Zvedl se, zapakoval ručník do brašny a pronesl k Zafodovi: "Teď splním svůj úkol, Bíblbroxi."
Zafod k němu vzhlédl z kouta, kde sdílel Marvinovy nevyslovené myšlenky."
"Jo?"
"Zakrátko přistaneme. Až budeš odcházet, jdi oknem, ne dveřmi. Hodně štěstí," dodal a vystoupil dveřmi, aby ze Zafodova života zmizel stejně záhadně, jako se v něm objevil. Zafod vyskočil a pokusil se otevřít, ale Rústa dveře už zamkl. Pokrčil tedy rameny a vrátil se do kouta. Dvě minuty nato budova tvrdě přistála mezi ostatními vraky. Doprovodná plavidla deaktivovala silové paprsky a odplula vzduchem. Směřovala na Žabí svět A, místo daleko přijatelnější než Žabí svět B, kde flotila nikdy nepřistávala. Nepřistával tam vůbec nikdo. Dosud nikdo nekráčel po povrchu této planety - nikdo kromě obětí určených pro Vír totální perspektivy. Náraz přistávacího manévru Zafodem tvrdě otřásl. Chvíli tiše ležel v troskách, v něž se teď místnost změnila. Bylo mu jasné, že dospěl do nejnižšího bodu své životní dráhy. Připadal si zmatený, opuštěný a nemilovaný. Nakonec však dospěl k závěru, že ať ho čeká cokoliv, bude nejlepší mít to za sebou. Rozhlížel se po zbořené místnosti. Zeď vedle dveřního rámu pukla a dveře zely dokořán. Zato okno se jako zázrakem nerozbilo, a dokonce zůstalo zavřené. Chvíli váhal, ale pak usoudil, že pokud jeho nedávný podivný společník podstoupil všechno, jen aby mu sdělil, co mu sdělil, musel k tomu mít vážný důvod. S Marvinovou pomocí se mu podařilo okno otevřít. Oblaka prachu zvířená dopadem a okolní vraky bránila Zafodovi ve výhledu. Ne, že by mu to kdovíjak vadilo. Co mu však nedělalo moc dobře, byl pohled z okna. Zarniwúpova kancelář byla v patnáctém patře. Budova se po přistání naklonila v úhlu téměř pětačtyřicet stupňů, přesto mu však pomyšlení na sestup stahovalo žaludek. Nakonec ho Marvinovy pohrdavé pohledy vyprovokovaly. Zhluboka nabral dech a vyškrábal se na příkrou stěnu. Marvin se vyšplhal za ním a pak začali pomalu a pracně sestupovat patnácti poschodími. Vlhký vzduch se tlačil Zafodovi do plic, oči ho pálily a z té strašlivé výšky se mu točily obě hlavy. Občasné Marvinovy poznámky jako: "Takovéhle věci zřejmě vás živé tvory ohromně baví, co? Ptám se jen pro informaci", mu náladu příliš nepozvedly. Asi v půli cesty se zastavili, aby si odpočinuly. Zafod ležel, strachem a námahou těžce oddechoval a připadalo mu, že Marvin je přece jen drobátko veselejší než obvykle. Pak si však uvědomil, že robot se mu zdá veselý jen ve srovnání s vlastním rozpoložením. Z mraků zvolna usedajícího prachu se s hlasitým pleskáním křídel vynořil ohromný vychrtlý černý pták a s nataženými vyhublými paťáty přistál na šikmé okenní římse jen několik metrů od Zafoda. Složil ošklivá křídla a neobratně zašmatchal. Rozpětí křídel dobré dva metry, také hlava a krk se zdály na ptáka nepřiměřeně velké. Tvář měl plochou, zobák vypadal nedostatečně vyvinutý, a na spodní straně křídel bylo jasně vidět zbytky čehosi, co značně připomínalo ruce. Vypadal vlastně téměř lidsky. Pohlédl krhavýma očima na Zafoda a bezradně zaklapal zobákem. "Mazej pryč," vyhrkl Zafod bezděky. "No dobře," zažbrblal nevrle pták a plácavě odletěl zpět do prachu.
Zafod se za ním nechápavě díval. "Opravdu se mnou ten pták mluvil?"
zeptal se nervózně Marvina. Ochotně by byl uvěřil, že měl halucinaci. "Mluvil," potvrdil však Marvin. "Ubožáci," řekl hluboký, netělesný hlas Zafodovi přímo do ucha. Ve snaze najít původce hlasu se otočil tak prudce, že málem sletěl dolů. Zoufale hmátl po vyčnívajícím okenním těsnění a pořezal si přitom ruku. Visel a těžce oddechoval. Žádný viditelný zdroj hlasu však neobjevil - žádný tu totiž nebyl. A přece se ozvalo znova: "Tragický příběh. Strašné neštěstí."
Zafod se divoce rozhlížel. Hlas byl hluboký a tichý. V jiné situaci by dokonce mohl být považován za konejšivý. Jenomže když k vám odnikud promlouvá netělesný hlas, zvlášť když zrovna nejste ve své kůži a visíte přitom z osmého patra rozbořeného domu, není na tom konejšivého vůbec nic. "Haló... éé...," vykoktal Zafod. "Zajímá vás jejich příběh?"
ptal se hlas tiše. "Kdo jste?"
vypravil ze sebe Zafod. "A kde jste?"
"O tom snad později," zamumlal hlas. "Jsem Gargavarr, strážce Víru totální perspektivy."
"Ale proč nevidím..."
"Bude se vám sestupovat daleko snadněji, přesunete-li se asi dva metry doleva..."
Zafod pohlédl udaným směrem a uviděl řadu krátkých vodorovných zářezů, které se táhly po celé výšce budovy. Vděčně se k nim přešplhal. "Setkáme se zase až dole."
Hlas postupně slábl, až se vytratil docela. "Haló!"
křičel Zafod. "Kde jste?"
"Bude to trvat jen několik minut," ujišťoval hlas, tentokrát velmi slabý. "Marvine," obrátil se Zafod naléhavě k robotovi, dřepícímu ponuře vedle. "Mluvil se mnou teď zrovna nějaký..."
"Ano," odpověděl tázaný lakonicky. Zafod přikývl. Vylovil znovu své sluneční nebezpečnostní brýle. Byly teď úplně černé a skla měly silně poškrábaná kovovým předmětem, který se mu tak nepochopitelně octl v kapse. Nasadil si podivnou optiku. Určitě se mu bude sestupovat lépe, když nebude vidět, co dělá. O několik minut později klopýtl o

pobořené základy budovy. Sejmul brýle a skácel se na zem. Vzápětí se k němu připojil i Marvin. Zůstal ležet v rozbitém zdivu tváří k zemi a nevypadal, že by byl ochoten vstát. "Á, tady jste," ozval se náhle hlas. "Promiňte, že jsem vás tam tak nechal, ale mám špatnou hlavu na výšky. Nebo jsem aspoň měl," dodal tesklivě. Zafod se zvolna a pečlivě rozhlížel, aby se ujistil, že nepřehlédl něco, co by mohlo být zdrojem hlasu. Viděl však jen prach, zborcené zdivo a tyčící se vraky okolních budov.
"Ale... ehm, proč vás nevidím?"
zeptal se. "Proč tu nejste?"
"Já tu jsem," řekl hlas pomalu. "I moje tělo chtělo přijít, ale zrovna nemá čas, Spousta práce, jednání s lidmi."
Potom vydal cosi jako nadpozemský povzdech a dodal: "Však znáte těla."
Zafod si tím nebyl zcela jist: "Myslel jsem, že jo."
"Doufám jen, že teď bude nějaký čas odpočívat," staral se hlas. "Když pomyslím na jeho životní styl v poslední době, řekl bych, že se sotva drží na rukou."
"Na rukou?"
užasl Zafod. "Snad na nohou, ne?"
Hlas se na chvíli odmlčel. Zafod se nejistě rozhlížel. Nevěděl, jestli hlas zmizel, nebo zůstal, nebo co vlastně dělá. Vtom se ozvalo znovu: "Tak vás čeká Vír, že?"
"Ehm, no...," řekl Zafod nepřesvědčivě ledabylým tónem. "To klidně počká. Můžu se tu zatím trochu poflakovat a prohlížet si okolí."
"Už jste viděl zdejší krajinu?"
"Ehm, ne."
Zafod přešplhal hromadu sutin a zašel za roh rozbořené budovy, která mu bránila ve výhledu. Rozhlédl se po krajině Žabího světa B. "Aha, nojo. Tak se budu prostě jen trochu poflakovat."
"To nejde," řekl Gargavarr. "Vír čeká. Musíme jít. Pojďte za mnou."
"Ehm," zrozpačitěl Zafod, "ale jak to mám udělat?"
"Budu vám zpívat. Běžte za melodií."
Tichý naříkavý tón se rozlétl po větru. Slabý, smutný zvuk, zdánlivě bez určitého ohnisku. Zafod musel naslouchat velmi pozorně, aby dokázal určit směr, odkud přicházel. Pomalu, omráčeně se potácel za ním. Co jiného se ostatně dalo dělat?

10. kapitola
Vesmír, jak už bylo řečeno, je znepokojivě velké místo. Většina lidí tuto skutečnost ignoruje, protože chtějí mít v životě pokoj. Hodně by se jich rádo přestěhovalo někam, kde je to mnohem menší a víc podle jejich představ. A mnoho bytostí to také skutečně dělá. Například v jednom koutě východního galaktického ramene leží velká lesnatá planeta Oglaroon. Celá její "inteligentní" populace žije na jednom docela malém, přelidněném ořešáku. Na tomto stromě se rodí, žijí, prožívají své lásky, vyřezávají do jeho kůry spekulativní článečky o smyslu života, nicotnosti smrti a významu kontroly porodnosti, občas vedou drobné války a nakonec umírají připoutáni zespoda k některé obtížněji dostupné větvi. Jediní Oglarooňané, kteří kdy opustí větve tohoto stromu, jsou z něj shozeni pro odporný zločin spočívající v uvažování, zda může existovat život i na jiných stromech, případně jsou-li okolní stromy víc než pouhá iluze vyvolaná nadměrným pojídáním oglaořechů. Ač nám takové chování může připadat zvláštní, neexistuje v Galaxii žádná forma života, která by neprováděla totéž, ať už v jakékoli podobě. Proto je Vír totální perspektivy tak hrozný. Když totiž jste odsouzeni do Víru totální perspektivy, je vám dáno na nepatrný zlomek okamžiku nahlédnout onu nepředstavitelnou nekonečnost stvoření. A kdesi uprostřed toho všeho je drobné znaménko, mikroskopická tečka na mikroskopické tečce, která znamená : to jsi ty.
Před Zafodem se prostírala šedá pláň. Zpustošená, vyprahlá pláň, divoce bičovaná větrem. Uprostřed se zvedal ocelový vřed kupole. Tam tedy, pochopil Zafod. Vír totální perspektivy. Stál a neradostně kupoli pozoroval, když vtom odtud vytryskl nelidský hrůzyplný skřek, jako když člověku vypalují duši z těla. Zafod strachy nadskočil a krev se mu proměnila v tekuté hélium, nebo mu to tak alespoň připadalo. "Hele, co to bylo?"
zamumlal bezhlesně. "Záznam reakce posledního odsouzence, který prošel Vírem," vysvětloval Gargravarr. "Vždycky se přehrává další oběti. Něco jako předehra."
"To ale zní dost ošklivě," vykoktal Zafod. "Nemůžeme si třeba odskočit na nějaký večírek nebo tak něco a trochu si to promyslet?"
"Co já vím, možná že právě na nějakém večírku jsem," odpověděl nadpozemský hlas. "Totiž moje tělo. Chodí na spousty večírků beze mě. Tvrdí, že mu jen překážím."
"A co je vlastně s vaším tělem?"
zajímal se Zafod v zoufalé snaze oddálit, co ho čeká, ať už je to cokoliv. "Jaksi nemá čas," odpověděl Gargravarr váhavě. "Chcete říci, že má vlastní hlavu?"
Následovala dlouhá a poněkud chladná odmlka, než Gargravarr znovu promluvil. "Musím přiznat," ozval se konečně, "že mi tato poznámka připadá poněkud nevkusná."
Zafod zamumlal rozpačitou a zmatenou omluvu. "Nevadí, nemohl jste přece tušit..."
Hlas nešťastně zakolísal. Bylo znát, že se zoufale snaží ovládnout. "Věci se mají tak, že v současné době jsme právně odloučeni na zkušební období. Obávám se, že to skončí rozvodem."
Hlas opět umlkl a Zafoda nenapadlo nic, co by měl říct. Nejistě cosi zablekotal. "Asi se k sobě nehodíme," pokračoval Gargravarr po dlouhé odmlce. "Nikdy nás nebavily stejné věci. Nejvíc jsme se hádali kvůli sexu a rybaření. Nakonec jsme to zkusili kombinovat, jenže to skončilo katastrofou, jak si jistě umíte představit. Moje tělo mě teď nechce pustit

dovnitř. Nechce mě dokonce ani vidět..."
Udělal tragickou pauzu. Vítr dál bičoval šedou pláň. "Tvrdí, že ho jen odbývám. Poznamenal jsem, že je přece mou povinností ho obývat, a ono řeklo, že to je přesně ten typ chytráckých fórů, co mu už dávno lezou levou nosní dírkou, a tak jsme toho nechali. Asi mu svěří do péče mé křestní jméno."
"Ano...?"
řekl Zafod chabě. "A jak zní?"
"Srágomír," pravil hlas. "Jmenuji se Srágomír Gargravarr. To mluví samo za sebe, že?"
"Éé...," pronesl Zafod soucitně. "A proto právě mně, mysli bez těla, svěřili úkol strážce Víru totální perspektivy. Ničí noha se nesmí dotknout povrchu této planety. S výjimkou obětí - ale ty se bohužel nepočítají."
"Aha..."
"Povím vám ten příběh, chcete?"
"Hmm..."
"Před mnoha lety byla tohle šťastná a kvetoucí planeta. Lidé, obchody, normální svět. Až na to, že na hlavních ulicích bylo o maličko víc obchodů obuví, než by člověk považoval za nutné. A zvolna, kradí, jejich počet vzrůstal. Známý ekonomický jev, ale když ho pozorujete ve skutečnosti, úplně vás to sebere. Čím víc obchodů obuví, tím víc bot bylo nutno produkovat, a kvalita se zhoršovala a zhoršovala, až nakonec nebyly k nošení. A čím víc k nenošení, tím víc jich lidé museli kupovat, a tím víc obchody obuví vzkvétaly, až celá ekonomika dospěla k obzoru obuvních událostí - tak se tomu tuším říká. V tom stadiu už není možné zakládat nic jiného než obchody obuví. A výsledek? Krach, zkáza, hladomor. Většina obyvatel vymřela. Ti, kteří byli nadáni tím správným duchem genetické nestability, se proměnili v ptáky - jednoho z nich jste viděl -, kteří prokleli své nohy a zdejší půdu a zapřisáhli se, že po ní už nikdo chodit nebude. Nešťastníci! Pojďte, musím vás zavést do Víru."
Zafod zamyšleně potřásl hlavou a začal znovu klopýtat plání. "Vy také pocházíte z téhle řiti vesmíru?"
"Kdepak," ujišťoval Gargravarr poněkud zaraženě. "Já jsem ze Žabího světa C. Nádherné místo. Skvěle se tam rybaří. Vždycky si tam večer odskočím, i když se teď můžu už jen dívat. Vír totální perspektivy je jediné, co na téhle planetě funguje. Postavili ho tady, protože nikdo jiný ho na své půdě nechtěl."
V té chvíli prořízl vzduch další příšerný výkřik. Zafod se otřásl: "Co to může člověku udělat?"
"Vesmír," odpověděl Gargravarr stručně. "Celý nekonečný vesmír. Nekonečné záplavy sluncí, nekonečné vzdálenosti mezi nimi, a vy - neviditelná tečka na neviditelné tečce, nekonečně malé."
"Ohó! Jenomže já jsem Zafod Bíblbrox, jestli to náhodou nevíte," snažil se zflikovat poslední zbytky svého ega. Gargravarr neodpověděl, zato však spustil znovu svůj pohřební popěvek. Konečně dorazili k omšelé ocelové kupoli uprostřed pláně. Ve stěně se s bzukotem otevřely dveře. Uvnitř bylo vidět malou ztemnělou komůrku. "Vstupte," vybídl Zafoda Gargravarr. Zafod sebou polekaně škubl. "Cože, teď hned?"
"Teď hned."
Zafod nervózně nakukoval dovnitř. Komora s ocelovým obložením byla hodně malá. Víc než jeden člověk se do ní určitě nevešel. "Ehm... nepřipadá mi to moc jako vír," vykoktal Zafod. "Taky že to není," vysvětlil Gargravarr. "To je výtah. Nastupte."
Zafod roztřeseně poslechl. Věděl, že muž zapuzený svým tělem je ve výtahu s ním, přestože zrovna nic neříkal. Výtah začal zvolna klesat. "Musím se na to duševně připravit," mumlal Zafod, spíš pro sebe. "Na to se nelze duševně připravit," řekl Gargravarr přísně. "Vy ale umíte odkázat člověka do patřičných mezí."
"Já ne. To Vír."
Výtah dorazil na dno šachty, jeho zadní dveře se otevřely a Zafod se vpotácel do nevelké, funkčně zařízené komory, rovněž obložené ocelí. Na konci místnosti se tyčila ocelová bedna, právě tak velká, aby v ní mohl člověk stát. Nic víc. Jediný tlustý kabel spojoval bednu s nepříliš četnými přístroji. "To je ono?"
Podivil se Zafod. "To je ono."
Tak zle to zas nevypadá, pomyslel si Zafod. "Asi mám vlézt dovnitř, že?"
"Máte vlézt dovnitř, a to bohužel hned."
"Nojo, nojo," řekl Zafod. Otevřel dveře a vstoupil. A čekal. O pět vteřin později se ozvalo cvaknutí. Už nebyl v bedně sám. Byl tu s ním celý vesmír.

11. kapitola
Ve víru totální perspektivy vzniká obraz celého vesmíru extrapolační analýzou hmoty.
Jinak řečeno, jelikož každá částečka hmoty ve vesmíru je nějak ovlivňována veškerými ostatními částečkami hmoty, lze teoreticky extrapolovat celý zázrak stvoření - všechna slunce, každou planetu, jejich dráhy, složení i jejich ekonomickou a sociální historii - dejme tomu z kousku piškotového dortu. Člověk, který vynalezl Vír totální perspektivy, to udělal v podstatě jen proto, aby naštval svou ženu. Trin Tragula, jak se vynálezce jmenoval, byl totiž snílek, myslitel, spekulativní filozof, neboli, jak říkávala jeho žena, idiot. Neustále se do něj navážela kvůli naprosto nepřiměřené spoustě času tráveného zíráním do prázdna, přemítáním o principu zavíracích špendlíků, případně prováděním spektrografické analýzy kousků piškotových dortů. "Musíš všechno vidět v patřičném měřítku!"
nabádala průměrně třicetosmkrát denně. A tak postavil Vír totální perspektivy, aby jí ukázal. Na jeden konec připojil veškerou realitu, extrapolovanou z kousku piškotového dortu, na druhý svou ženu. Když přístroj zapnul, uviděla v jediném okamžiku nekonečnost stvoření a sebe samu v poměru k němu. Následný šok jí k Tragulově hrůze úplně vygumoval mozek. Vynálezce si však s uspokojením uvědomil, že tím mimochodem nezvratně dokázal, že pokud má život v tak velkém vesmíru vůbec pokračovat, naprosto si nemůže dovolit jednu věc - vidět věci v patřičném měřítku.
Dveře Víru se rozlétly. Gargravarrova bezprizorná mysl sklíčeně přihlížela. Strážce Víru si zvláštním způsobem Zafoda

Bíblbroxe oblíbil. Cítil, že je to nepopiratelně člověk výrazných kvalit, i když většinou ne zrovna pozitivních. Čekal, že Zafod prostě vypadne jako všichni ostatní. Odsouzenec místo toho svižně vykročil ven. "Čau!"
pozdravil strážce. "Bíblbroxi...," zalapala Gargravarrova mysl po dechu. "Mohl bych dostat panáka?"
zajímal se Zafod. "Vy... jste... byl ve Víru?"
vypravil ze sebe Gargravarr. "Všaks viděl, kámo."
"A fungovalo to?"
"Jasně."
"Viděl jste nekonečnost stvoření?"
"Samo. Fakt pěkný, co říkáš?"
Gargravarrova mysl se motala úžasem. Kdyby tu bylo i jeho tělo, bylo by si muselo ztěžka dřepnout na zadek a civět s otevřenými ústy. "A viděl jste sebe v poměru k tomu všemu?"
"Jó, viděl."
"A co jste přitom cítil?"
Zafod spokojeně pokrčil rameny: "Dozvěděl jsem se jen to, co už vím dávno. Jsem prostě děsnej frajer. Neříkal jsem, že jsem Zafod Bíblbrox?"
Přelétl pohledem po přístrojích pohánějících Vír. Náhle se zarazil. Zhluboka nabral dech: "No ne! Je to skutečně kus piškotového dortu?"
Odtrhl pamlsek od senzorů, k nimž byl připojen. "Kdybych chtěl vykládat, jak strašně jsem tohle potřeboval," řekl hltavě, "oddaloval bych chvíli, kdy to sním."
A dort spráskl.

12. kapitola

O chvíli později už uháněl plání k rozvalinám města. Vlhký vzduch mu ztěžka hvízdal v plicích. Klopýtal únavou, kterou dosud cítil. Začínala noc a nerovný terén mohl být zrádný. Přesto ho stále hřál nedávný povznášející zážitek. Celý vesmír. Viděl celý vesmír, prostírající se do nekonečna kolem něj - všechno. A spolu s tím jasné a nezaměnitelné vědomí, že je tím nejdůležitějším bodem v něm. Nabubřelé ego je jedna věc - ale jiná věc je, když vám něco takového sdělí objektivní stroj. Neměl však čas o tom uvažovat. Gargravarr mu vysvětlil, že bude muset uvědomit své nadřízené, co se stalo, ale ujistil ho, že s tím nějakou chvíli počká. Zafod bude mít dost času, aby se vzpamatoval a našel úkryt. Nevěděl přesně, co udělá, ale vzhledem k tomu, že je nejdůležitější osobou ve vesmíru, jistě se to nějak vyvine. Nic jiného na této prokleté planetě nemohlo být zdrojem optimismu. Běžel a běžel. Brzy dorazil na okraj opuštěného města. Rázoval po rozpukaných, zborcených silnicích, jimiž prorůstal neduživý plevel, přeskakoval jámy plné hnijících bot. Domy, které míjel, byly tak rozpadlé a zchátralé, že mu nepřipadalo bezpečné do nich vcházet. Kde se schovat? Spěchal dál. Po chvíli narazil na širokou silnici odbočující z cesty, po níž přišel. Na jejím konci uviděl velkou nízkou stavbu, obklopenou houfem menších stavení. Celý areál chránily zbytky plotu. Centrální budova se dosud zdála celkem bytelná. Odbočil, aby prozkoumal, jestli by se tam nenašlo... prostě něco. V jedné stěně - zřejmě čelní, protože k ní přiléhala prostorná rampa - byly troje obrovské, snad dvacet metrů vysoké dveře. Jedny zely dokořán, a právě k nim se Zafod rozběhl. Uvnitř vládlo šero, prach a nepořádek. Obří pavučiny obalily, co mohly. Část budovy se už rozpadla, zadní stěna se zčásti provalila dovnitř. Podlahu pokrývala tlustá vrstva dusivého prachu. V temnotách se rýsovaly jakési ohromné útvary, zavalené sutí. Některé kuželovité, jiné vypouklé, další měly vejčitý tvar či se spíš podobaly rozkřápnutému vejci. Většinou byly puklé, mnohé se rozpadaly, z některých zbyly už jen kostry. Zchátralé kosmické lodi. Zafod zklamaně obcházel vraky. Žádný nevzbuzoval ani zdání, že by mohl fungovat. I pouhé otřesy, vyvolané jeho kroky, způsobily, že se jeden vrak úplně zhroutil do sebe. Vzadu našel starou loď poněkud větší než ostatní. Pokrývala ji dokonce ještě tlustší vrstva prachu a pavučin, ale její trup se zdál neporušený. Zafod ji se zájmem prohlížel, a zakopl přitom o zvetšelou palivovou šňůru. Chtěl ji odhodit, ale překvapeně zjistil, že je stále zapojena do lodi a jemně bzučí. Zíral střídavě na loď a na šňůru ve svých rukou a nemohl věřit vlastním očím. Strhl sako a odhodil ho. Po čtyřech se plazil podél šňůry až k místu, kde byla připojena k lodi. Konektor byl v pořádku, slabé bzučení a vibrace byly teď zřetelnější. Srdce se mu rozbušilo. Zběžně otřel špínu a přiložil ucho k boku lodi. Zaslechl slabý, těžko určitelný zvuk. Horečně zašťáral v sutinách na podlaze a vylovil kus hadice a plastikový šálek. Vyrobil tak improvizovaný stetoskop, a přiložil ho ke stěně. Z toho, co zaslechl, mu začal mozek metat kotrmelce: "Mezihvězdná letecká společnost se omlouvá cestujícím za další zdržení. Čekáme na dodávku osvěžujících citrónových ubrousků, občerstvení a hygienických potřeb pro příjemný průběh vaší cesty. Prozatím vám děkujeme za trpělivost. Letušky budou opět podávat kávu a sušenky."
Zafod se zapotácel. Vytřeštěně zíral na loď. Chvíli chodil kolem a připadal si jako ve snu. Náhle si všiml napůl utržené obří tabule odletů visící ze stropu. Pokrývala ji letitá špína, ale číslice ještě bylo možné rozeznat. Srovnal všechny údaje a v duchu bystře počítal. Údivem vykulil oči. "Devět set let...," vydechl. Tahle loď měla skutečně jisté zpoždění. Chvíli nato byl už na palubě. Když vystoupil z přetlakové komory, uvítal ho chladný, čerstvý vzduch - klimatizace dosud fungovala. Světlo svítilo. Ze vstupní komory se dostal do úzké chodbičky. Nervózně se pustil dál. Vtom se otevřely jedny dveře a vyšla z nich jakási postava. "Vraťte se na své místo, pane," vyzvala ho androidní letuška. Obrátila se a odcházela. Když mu srdce zase začalo pracovat, vyrazil za ní. Na konci chodby otevřela další dveře a prošla jimi. Následoval ji. Octli se v kabině pro cestující a Zafodovi se znovu zastavilo srdce. Na sedadlech seděli připoutaní cestující. Dlouhé neupravené vlasy, přerostlé nehty, muži s plnovousy. Byli očividně živí - leč v hlubokém spánku. Zafodovi naskočila husí kůže. Jako ve snu procházel uličkou mezi sedadly. Když dospěl asi do poloviny, letuška už došla na konec. Obrátila se a sladce zahovořila: "Dobré odpoledne, dámy a pánové, děkujeme vám, že s námi snášíte toto drobné zdržení. Odstartujeme, hned jak budeme moct. Laskavě se probuďte, podám vám kávu a sušenky."

Ozvalo se tiché zabzučení. Cestující se naráz probudili. Začali vřeštět a rvát za popruhy záchranných pásů, jimiž byli pevně připoutáni k sedadlům. Hulákali, řvali a ječeli, až měl Zafod dojem, že se mu rozskočí hlava. Svíjeli se a zápasili s pouty, zatímco letuška klidně postupovala uličkou a servírovala každému malý šálek kávy a balíček sušenek. Jeden z cestujících se náhle zvedl. Otočil se a pohlédl na Zafoda. Zafodovi naskočila na celém těle husí kůže, že měl obavy, aby mu neprodřela prádlo. Udělal čelem vzad a prchal z vřavy. Muž za ním. V šílené hrůze proběhl chodbou, vstupní komorou a prchal dál. Vběhl do pilotní kabiny, zabouchl a zamkl za sebou. Opřel se o dveře a prudce oddychoval. Vzápětí se ozvalo bušení a odkudsi z přístrojové desky zazněl kovový hlas: "Přístup do pilotní kabiny není cestujícím dovolen. Vraťte se, prosím, na své místo a vyčkejte startu lodi. Právě se podává káva a sušenky. Hovoří k vám váš autopilot. Vraťte se, prosím, na místo."
Zafod jen zrychleně dýchal. Bušení za zády neustávalo. "Vraťte se, prosím, na místo," opakoval autopilot. "Přístup do pilotní kabiny není cestujícím dovolen."
"Nejsem cestující," vypravil ze sebe Zafod. "Vraťte se, prosím, na místo."
"Nejsem cestující!"
zařval Zafod. "Vraťte se, prosím, na místo."
"Ale já nejsem... haló, slyšíte mě?"
"Vraťte se, prosím, na místo."
"Ty jsi autopilot?"
"Ano," ozvalo se z přístrojové desky. "Řídíš tuhle loď?"
"Ano," přisvědčil znovu kovový hlas. "Máme bohužel zpoždění. Cestující jsme museli v jejich vlastním zájmu dočasně hibernovat. Každý rok podáváme kávu a sušenky a poté jsou cestující opět uvedeni do stavu hibernace - i nadále v jejich vlastním zájmu. Odstartujeme, jakmile budou doplněny zásoby. Omlouváme se za zpoždění."
Zafod se odlepil ode dveří. Bušení utichlo. Přešel k přístrojové desce. "Zpoždění?"
zakřičel. "Copak nevíš, kde jsi? Jenom pustina, učiněná poušť! Civilizace dávno zanikla, člověče. Osvěžující citrónové ubrousky nebudou!"
"Je statisticky pravděpodobné," odříkával stroze autopilot, "že vzniknou nové civilizace. Jednoho dne se citrónové ubrousky znovu objeví. Zatím máme malé zpoždění. Vraťte se, prosím, na místo."
"Ale..."
V tom okamžiku se však otevřely dveře. Zafod se bleskově otočil a spatřil muže, který ho pronásledoval. V ruce držel kufřík. Byl elegantně oblečený, vlasy krátce střižené. Žádný plnovous či dlouhé nehty. "Zafode Bíblbroxi," oslovil ho, "jsem Zarniwúp. Chtěl jsi se mnou mluvit."
Zafod se zhroutil jak domek z karet. Brebentil nesmysly a nevěděl o tom. Nakonec žuchl do židle a zanaříkal: "Achjo, achjo, člověče, kde ses tu vzal?"
"Čekal jsem na tebe," vysvětlil muž nevzrušeným obchodním tónem. Odložil kufřík a také se posadil. "Jsem rád, že ses držel instrukcí," pokračoval klidně. "Byl jsem trochu nervózní, jestli náhodou nevyjdeš z mé kanceláře dveřmi. To by byl malér."
Zafod odmítavě potřásl hlavou a cosi brblal.
"Když jsi vstoupil do mé kanceláře, octl ses v mém elektronicky syntetizovaném vesmíru. Kdybys vyšel dveřmi, byl bys zase zpátky ve vesmíru skutečném. Ten umělý se řídí odtud. Samolibě poklepal na svůj kufřík. Zafod ho prošpikovával odmítavými, znechucenými pohledy. "Jaký je v tom rozdíl?"
zamumlal. "Žádný," vysvětloval ochotně Zarniwúp. "Jsou úplně stejné. Snad jen Žabí válečné stroje jsou ve skutečnosti šedé."
"Oč jde?"
zeptal se štítivě Zafod. "Věc je prostá," kasal se Zarniwúp. Jeho sebevědomí a samolibost přiváděly Zafody do varu.
"Úplně prostá," opakoval. "Zjistil jsem souřadnice, na nichž budeme hledat onu bytost - muže, který řídí vesmír. Jeho svět je chráněn polem mimopravděpodobnosti. Abych uchránil své tajemství - i sebe -, uchýlil jsem se do bezpečí tohoto umělého vesmíru a skryl se v zapomenutém plavidle. Tady jsem byl v bezpečí. A zatím ty a já..."
"Ty a já?"
opakoval Zafod rozzuřeně. "Chceš říct, že jsem tě znal?"
"Ovšem. Znali jsme se dost dobře."
"Neměl jsem vkus," odfrkl Zafod znechuceně a znovu upadl do chmurného mlčení. "Mezitím jsme spolu vymysleli plán, jak ukradneš loď na nepravděpodobnostní pohon - ta jediná může proniknout do vládcova světa - a přivezeš mi ji sem. Což jsi, doufám, udělal. Takže gratuluju."
Na tváři se mu objevil drobný tvrdý úsměv, který vyvolával v Zafodovi chuť bacit ho cihlou. "Pro případ nějakých nejasností - tenhle vesmír byl stvořen jen proto, abys do něj vstoupil. Proto jsi v něm nejdůležitější osoba. Ve skutečném vesmíru bys Vír totální perspektivy nikdy nepřežil," dodal s úsměvem zasluhujícím ještě větší cihlu.
"Půjdem?"
"Kam?"
otázal se Zafod chmurně. Připadal si jako splaský balónek. "Na tvou loď. Na Srdce ze zlata. Máš ji, doufám, s sebou?"
"Ne."
"Kde máš sako?"
Zafod na něj nechápavě zíral: "Sako? Nechal jsem ho venku."
"Výborně. Jdeme ho najít."
Zarniwúp se zvedl a pokynul Zafodovi, aby šel s ním. V přetlakové komoře opět slyšeli vřeštění cestujících, krmených kávou a sušenkami. "Nebylo nic příjemného, čekat tu na tebe," poznamenal Zarniwúp. "Tak tobě to nebylo příjemné!"

zavrčel Zafod. "Co si ksakru..."
Zarniwúp zdvihl varovně prst. Dveře komory se otevřely. Kousek od nich ve špíně leželo Zafodovo sako.
"Pozoruhodná loď. Úžasně silná," pochvaloval si Zarniwúp. "Dávej pozor."
Kapsa saka se náhle vzdula. Pukla a roztrhla se. Maličký kovový model Srdce ze zlata, který Zafod ke svému údivu nedávno objevil v kapse, se zvětšoval. Rostl a rostl. Během dvou minut dosáhl skutečné velikosti. "Hladina nepravděpodobnosti... éé...," zamečel Zarniwúp, "hmm, nevím kolik přesně, ale bude to hodně veliká cifra."
Zafod se lehce zapotácel. "Chceš říct, že jsem ji měl celou dobu v kapse?"
Zarniwúp se usmál. Zdvihl kufřík a otevřel ho. Cvakl vypínačem. "Sbohem, umělý vesmíre!"
zvolal bujaře. "Hurá do reálu!"
Svět kolem se na okamžik rozostřil. Pak se ustálil a byl zase jako předtím. "Vidíš?"
chlubil se Zarniwúp. "Úplně stejný."
"Chceš říct," Zafod se ovládal jen s krajním úsilím, "že jsem ji měl celou dobu v kapse?"
"Ovšem," odtušil Zarniwúp. "Samozřejmě. O to přece šlo."
"Takhle je to. Tak se mnou už nepočítej. Klidně mě vynech. Už jsem si užil dost. Hraj si svoje hry sám."
"Jenže ty odejít nemůžeš," řekl Zarniwúp s převahou. "Jsi v zajetí pole nepravděpodobnosti. Není úniku."
Znovu předvedl úsměv, který vyvolával v Zafodovi chuť ho praštit. Tentokrát ho skutečně praštil.

13. kapitola
Ford Prefect vtrhl na velitelský můstek Srdce ze zlata. "Trillian! Arthure!"
zařval. "Fungujeme! Loď ožila!"
Trillian a Arthur leželi na podlaze a spali. "Kamarádi, jedem! Odrážíme!"
pokřikoval a kopáním přiváděl spáče k životu. "Nazdar, hoši!"
zašveholil počítač. "Je to paráda, být zase s vámi pohromadě, to vám povím. Chtěl bych jen podotknout, že..."
"Drž hubu," usadil ho Ford. "Radši nám řekni, kde to jsme!"
"Na Žabím světě B. Člověče, to ti je ale hnusná díra!"
odpověděl Zafod, který právě tryskem dorazil na můstek. "Ahoj, lidi! Vy musíte bejt tak úžasně rádi, že mě zase vidíte, že mi ani nejste schopni říct, jakej jsem fenomenální šaman."
"Jakej co?"
blekotal Arthur, sbírající se z podlahy a nechápající zhola nic. "Vím, jak vám je," pokračoval Zafod v tirádě. "Jsem takovej frajer, že i mně samotnýmu se o tom těžko mluví. Docela rád vás všechny vidím, Trillian, Forde, Opičáku. Hej, počítači..."
"Nazdárek, pane Bíblbroxi, to je ovšem ohromná pocta..."
"Sklapni a honem nás odsud dostaň, ale fofr!"
"Jasná páka. Kam to bude, kámo?"
"Kamkoliv, to je buřt," houkl Zafod. "Vlastně není!"
opravil se hned. "Chceme se někde najíst."
"Jasná věc," ujistil šťastně počítač a velitelským můstkem otřásla mocná exploze. O něco později vstoupl na můstek Zarniwúp, mohokl na oku. Se zájmem pozoroval čtyři obláčky kouře.

14. kapitola
Čtyři nehybná těla klesala vířící temnotou. Vědomí vyhaslo a ledové zapomnění je stahovalo hlouběji a hlouběji do propasti nebytí. Všude kolem se ozýval rachot ticha. Komečně se pohroužili do temného, trpkého oceánu vzednuté červeni, jež je zvolna, zdánlivě navždy, pohltila. Po chvíli, která se zdála věčností, moře ustoupilo. Zůstali ležet na studeném, tvrdém břehu - trosky unášené proudem života, vesmíru a vůbec. Svíjeli se v chladných poryvech křečí. Kolem závratně tančily záblesky světel. Studený, tvrdý břeh se převrhl, roztočil a pak opět zastavil. Vydával temnou záři - byl to dokonale vyleštěný studený a tvrdý břeh. Něco jako zelená šmouha je nesouhlasně pozorovalo. Odkašlalo si: "Dobrý večer, madam, pánové... máte rezervaci?"
Fordovo vědomí se smrštilo jako guma u spodního prádla, až ho mozek zabolel. Zpitoměle vzhlédl na zelenou šmouhu: "Rezervaci?"
"Ano, pane."
"Copak člověk musí mít rezervaci i na posmrtný život?"
Pokud vůbec zelená šmouha může opovržlivě zdvihnout obočí, pak to právě udělala: "Posmrtný život?"
Arthur Dent tápavě hledal vědomí, asi jako když člověk šmátrá ve vaně po ztraceném mýdle. "Tak tohle je posmrtný život?"
vykoktal pracně. "Řekl bych, že jo," odpověděl Ford, který se právě snažil zjistit, kde je nahoře. Podle jeho pracovní hypotézy to musí být v opačném směru než studený tvrdý břeh, na němž leží. Vyškrábal se tedy na to, co jak doufal, jsou jeho nohy. "Ten výbuch jsme přece v žádném případě nemohli přežít, že ne?"
mudroval a lehce se přitom potácel. "Ne," zasténal Arthur. Zvedl se na lokty, ale připadalo mu, že to poměry nijak nezlepšilo, a tak se znovu zhroutil. "Rozhodně ne," přidala se vstávající Trillian.
Z podlahy se ozval nejasný, chroptivý zvuk. To se Zafod Bíblbrox pokoušel promluvit. "Já jsem to tedy určitě nepřežil," zachroptěl. "Kompletně jsem natáhl bačkory. Bum prásk, a už to bylo."
"Díky tobě," zavyčítal lehce Ford. "Neměli jsme nejmenší šanci. Muselo nás to rozmašírovat nacimprcampr. Ruce, nohy - všude."
"Nojo," odfoukl Zafod a s hekáním se snažil zvednout. "Kdyby si dáma a pánové laskavě obědnali aperitiv..."

Zelená šmouha začínala být netrpělivá. "Kerpow, atomizovaný," objednal Zafod. "Prskněte nám to rovnou do molekul stavebních látek našich tkání. Hele, Forde," obrátil se k jedné ze zvolna se ustalucích šmouh, již se mu podařilo identifikovat, "měls taky to, žes viděl celý svůj život?"
"Tys to taky viděl?"
podivil se Ford. "Celý svůj život?"
"Jo," přisvědčil Zafod. "Aspoň doufám, že byl můj. To víš, bývám dost často mimo sebe."
Rozhlédl se po šmouhách, které podoby řádných tvarů nabývaly a přestávaly být neurčitými, pohupujícími se beztvarými stíny. "Tak...," promluvil neurčitě. "Tak co?"
žádal Ford upřesnění. "Tak jsme tady," začal Zafod váhavě. "Ležíme tu mrtvi..."
"Stojíme," upozornila Trillian. "Éé... stojíme tu mrtvi... v tomto bezútěšném...," plácal Zafod. "Restaurantu," doplnil Arthur, jemuž se konečně podařilo postavit na nohy a vyrovnat s překvapením, že vidí. Víc ho však překvapovalo, co uviděl. "Tady jsme," pokračoval Zafod zarputile, "stojíme tu mrtvi v tomto bezútěšném..."
"Pětihvězdičkovém," podotkla Trillian. "Restaurantu," uzavřel Zafod proslov. "Divný, co?"
poznamenal Ford. "Ehm, jo."
"Ale ty lustry nejsou špatné," prohodila Trillian. "Není to ani tak onen svět, jako spíš polosvět," vyjádřil svůj dojem Arthur. Ve skutečnosti byly lustry trochu příliš okázalé a také nízký, klenutý strop, z něhož visely, by v ideálním vesmíru nemohl být natřen tak křiklavým odstínem tyrkysové barvy, a pokud ano, alespoň by to patrně nebylo zvýrazněno skrytými reflektory. Toto však nebyl ideální vesmír, což potvrzovala i další fakta. Vzory na vykládané mramorové podlaze vyvolávaly v člověku dojem, že šilhá, a při pohledu na přední stranu sedmdesát metrů dlouhého barového pultu s mramorovou vrchní deskou jste nemohli uvěřit vlastním očím. Byla totiž sestehována z přibližně dvaceti tisíc kůží antarských mozaikových ještěrek, přestože dotyčných dvacet tisíc ještěrek určitě své kůže naléhavě potřebovalo, aby měly v čem přechovávat vnitřnosti. Několik elegantně oblečených bytostí se povalovalo u barového pultu nebo v obrovských, pestrobarevných a od pohledu úžasně pohodlných křeslech, rozsetých tu a tam po místnosti. Na opačném konci baru právě prošli dveřmi z kouřového skla mladý l'hurgský důstojník a jeho mladičká dáma, z níž se zeleně kouřilo, a vnořili se do oslnivých světel hlavního sálu Restaurantu. Arthur stál zády k velkému arkýřovému oknu, zakrytému závěsem. Odhrnul cíp závěsu a vyhlédl ven na ponurou, skličující krajinu - šedou, chmurnou a posetou krátery, krajinu, z jaké by mu za normálních okolností naskakovala husí kůže. O normálních okolnostech se však nedalo mluvit, protože to, z čeho mu stydla krev a mráz běhal po zádech jak o závod, byla obloha. Na obloze... Zdvořilý sluha v livreji však závěs opět zatáhl. "Až přijde čas, pane," vysvětlil. Zafod blýskl očima: "Počkat, milé mrtvolky, asi nám ušlo něco veledůležitého. Někdo něco říkal, a nám to uteklo."
Arthur pocítil hlubokou úlevu, že může myslet na něco jiného, než na to, co právě zahlédl. "Říkal jsem, že je to spíš polo...," pokusil se. "Nojo, to sis skoro mohl nechat pro sebe," usadil ho Zafod. "Co ty, Forde?"
"Já jsem říkal, že je to divný."
"Hmm, to je sice mazaný, ale nic to neříká. Možná že..."
"Možná že by se vám lépe diskutovalo nad aperitivem...," přerušila ho zelená šmouha, která se mezitím proměnila v malého vrásčitého číšníka v tmavém obleku. "Aperitiv! To je ono!"
zajásal Zafod. "Vidíte, oč může člověk přijít, když nedává pozor."
"Zcela správně, pane," přitakal trpělivě číšník. "Kdyby si dáma a pánové chtěli dát před večeří skleničku..."
"Před večeří!"
vykřikl Zafod extaticky. "Poslyš, zelený mužíčku, za tenhle nápad by si tě můj žaludek nejradši vzal domů a celou noc tě choval."
"A pak, jen pro vaše potěšení, vesmír exploduje," pokračoval číšník neochvějně. Byl ve svém živlu. Ford k němu zvolna natočil hlavu a promluvil s citem: "Ach, jaké nápoje podáváte na tomto smutném místě?"
Číšník se zachichotal smíchem hodného a zdvořilého číšníka: "Ach tak, pán mi zřejmě špatně rozuměl."
"Snad ne," vydechl Ford. Číšník si odkašlal jako hodný, zdvořilý číšník: "Naši hosté jsou obvykle poněkud dezorientováni cestou v čase, proto bych navrhoval..."
"Cestou v čase?"
zvolali trojhlasně Zafod, Ford a Trillian. "Chcete říct, že tohle není posmrtný život?"
divil se Arthur. Číšník se usmál jako hodný, zdvořilý číšník. Téměř už vyčerpal repertoár hodného, zdvořilého číšníka a hrozilo, že sklouzne do role zarputilého sarkastického číšníka. "Posmrtný život? Nikoli, pane."
"Takže nejsme mrtví?"
žasl dál Arthur. Číšník zarputile sevřel rty. "Haha, pán je velmi viditelně naživu, jinak bych se pána nesnažil obsluhovat."
Zafod udělal značně efektní a obtížně popsatelné gesto - dvěma ze svých rukou se plácl do obou čel, zatímco třetí pleskla do stehna: "Teda pánové, to je prča! Dokázali jsme to. Konečně jsme se dostali, kam jsme chtěli. Jsme u Milliwaye!"
"U Milliwaye!"
užasl Ford. "Ano, pane," potvrdil číšník, "tohle je Milliwayův Restaurant na konci vesmíru."
"Na konci čeho?"
zeptal se nevěřícně Arthur. "Vesmíru," opakoval číšník s přehnaně zřetelnou výslovností. "Už skončil?"
nepřestával se divit Arthur. "Za pár minut, pane," informoval číšník a nabral zhluboka dech. Nemusel to dělat, protože zvláštní směs plynů, které jeho tělo potřebovalo k přežití, přijímal rovnou do žíly prostřednictvím nepatrného zařízení, připevněného k noze. Jsou však chvíle, kdy člověk musí nabrat zhluboka dech, ať má metabolismus jaký chce. "Tak kdybyste si laskavě už konečně objednali ten aperitiv, uvedl bych vás ke stolu," řekl s povzdechem. Zafod předvedl

dvojitý maniakální škleb, přiloudal se k baru a skoupil většinu pití, co tam měli.

15. kapitola

Restaurant na konci vesmíru je jedna z nejpozoruhodnějších krkolomností v historii veřejného stravování. Je totiž vybudován na troskách... vlastně spíš bude vybudován na troskách... lépe řečeno jednou bude možno říci, že byl vybudován... Jedním z hlavních problémů, které trápí cestovatele v čase, je dát si pozor, aby se člověk nestal svým vlastním otcem nebo matkou. Když se však nad tím zamyslíme, není to nic, s čím by se velkorysá a dobře adaptovaná rodina nedokázala vyrovnat. Není ani třeba dělat si starosti, aby se náhodou nezměnil běh dějin. Běh dějin se nezmění, protože všechno do sebe zapadá jako hlavolam. Všechny významné změny se odehrály před věcmi, které se měly změnit, a nakonec se všechno samo srovná. Jediný skutečný problém představuje gramatika. Základní informaci v tomto oboru vám poskytne dílo dr. Daniela Dryáčníka 1000+1 slovesný tvar - příručka pro cestovatele v čase. Poradí vám například, jak vylíčit něco, co se vám v minulosti užuž mělo stát, jenže jste se tomu vyhnuli časovým skokem o dva dny dopředu. Událost je nutno popsat různě, podle toho, jestli o ní hovoříte z hlediska svého přirozeného času, z doby ve vzdálenější budoucnosti nebo naopak vzdálenější minulosti, a věc je dále komplikována možností vést takovou konverzaci v okamžiku, kdy právě cestujete z jednoho časového bodu do jiného s úmyslem stát se vlastní matkou či otcem. Většina čtenářů se ovšem nedostane dál než k budoucímu polokondicionálně modifikovanému subinvertovanému provokativpréteritnímu subjunktivnímu optativu. Ve všech dalších vydáních také jsou následující stránky ponechány čisté, aby se ušetřilo na nákladech. Stopařův průvodce po Galaxii tuto změť akademických abstrakcí velkoryse přeskakuje - poznamenává pouze, že termín budoucí perfektum byl zrušen, protože se přišlo na to, že nic takového jako perfektní budoucnost neexistuje. Abychom se ale vrátili k původnímu tématu: Restaurant na konci vesmíru je jedna z nejpozoruhodnějších krkolomností v historii veřejného stravování. Je vybudován na troskách zničené planety, která je (bude byta) uzavřena v obrovské časové bublině a katapultována v čase přesně do okamžiku konce vesmíru. Spousta lidí by řekla, že je to nemožné. V Restaurantu se hosté posadí (budoucně posedováše) ke stolu a pojídají (budoucně požerováše) vydatnou krmi a přitom hledí (bylouce vykukovach), jak kolem nich vybuchuje celý zázrak bytí.

I to by hodně lidí považovalo za nemožné. Můžete tam přijít, kdy se vám zachce (mocníte přišedši venkoncem furtpryč) bez předchozí (potomní předsledné) rezervace, protože si stůl můžete objednat retrospektivně, to znamená po návratu do své vlastní časové roviny (mocníte stolík objednávovati vturánujak čelemvzad k domovu přikráčedše). O tomhle by většina lidí tvrdila, že je to už úplně vyloučené. V Restaurantu se můžete setkat a povečeřet s (mocníte střetnouti též večerní krmi zároveň spolkovně pojedouce) fascinujícím průřezem veškerou populací času a prostoru. Dalo by se trpělivě vysvětlovat, že tohle je rovněž nemožné. Restaurant můžete navštívit kolikrát chcete (mocníte hojně bylouce navštěvováše - atd., další slovesné tvary si můžete sami vyhledat v knize dr. Dryáčníka) a můžete si být jisti, že nikdy nepotkáte sami sebe, protože vedení podniku se snaží zabránit trapným scénkám, k jakým v takových případech obvykle dochází. Tak tohle, i kdyby všechno ostatní bylo pravda, jako že není, je stoprocentně nemožné, prskají pochybovači. Stačí jen uložit ve své vlastní době na své konto jedinou drobnou minci, a když dospějete na konec času, nahromaděné úroky hravě zaplatí pohádkovou cenu večeře. Tohle, jak mnozí tvrdí, je nejen nemožné, ale naprosto šílené - a zřejmě právě proto reklamní agentura hvězdné soustavy Bastablon přišla se sloganem: "Udělali jste dnes ráno už šest nemožných věcí? Dejte tomu korunu snídaní v Milliwayově Restaurantu na konci vesmíru!"

16. kapitola

Zafod opřený o bar se rychle propadal do společenské únavy. Obě hlavy do sebe stále častěji vrážely a úsměvy ztrácely synchronizaci. Byl mrzutě šťastný. "Hele, Zafode," zaútočil Ford, "nechtěl bys mi vysvětlit, co se to u všech fotonů dělo? Kdes byl? A kde jsme byli my? Maličkost, já vím, ale rád bych měl jasno."

Zafodova levá hlava se bděle napřímila, zatímco pravá se pohroužila do nevědomí alkoholu. "Tak jsem se poflakoval. Chtějí po mně, abych jim našel chlapa, co vládne vesmíru. Ale já nemám zájem. Řek bych, že neumí vařit."

Jeho levá hlava souhlasně pozorovala pravou a přikyvovala. "Správně," přitakala. "Dej si ještě panáka."

Ford si dal Pangalaktický megacloumák, nápoj často charakterizovaný jako alkoholický ekvivalent loupežného přepadení - drahý a zdraví škodlivý. Ať už se dělo cokoliv, Ford se rozhodl, že ho to zase tak moc nevzrušuje.

"Víš, Forde, všechno je eňo ňuňo."

"Chceš říct, že všechno je pod kontrolou."

"Ne, rozhodně nechci říct, že všechno je pod kontrolou. To by nebylo eňo ňuňo. Jestli chceš vědět, co se stalo, tak jsem dejme tomu měl celou situaci v kapse. Stačí?"

Ford pokrčil rameny. Zafod se zasmál do svého drinku. Nápoj vybublal ze sklenice a začal propalovat mramorovou desku barového pultu. Přitočil se k nim střapatý nebeský cikán divoce fidlající na elektrické housle, a teprve když ho Zafod zavalil penězi, uvolil se jít zase pryč. Namířil si to rovnou k Trillian a Arthurovi, sedícím v odlehlé části baru.

"Nevím, co je to za podnik," říkal právě Arthur, "ale naskakuje mi z něj husí kůže."

"Dej si ještě skleničku," konejšila ho Trillian. "Zkus se trochu bavit."

"Tak to si musím rozmyslet," zaškaredil se Arthur. "Tyhle dvě věci totiž nejdou dohromady."

"Chudáčku Arthure, ty asi opravdu nejsi stavěný pro takovýhle život."

"Ty tomu říkáš život?"

"Začínáš mluvit jako Marvin."

"Neznám nikoho, komu by to pálilo jako Marvinovi. Co myslíš, jak přinutíme toho houslistu, aby šel pryč?"

Zachránil je číšník: "Váš stůl je připraven."

Při pohledu zvenčí, který se ovšem nikdy nikomu nenaskytne, vypadá restaurant jako třpytivá obří mořská hvězdice,

vyplavená na zapomenutou skálu. V jejich jednotlivých ramenech sídlí bar, kuchyně, generátory silového pole, chránící celou stavbu i zvetšelé trosky planety, na nichž restaurant stojí, a konečně časové turbíny, zvolna pohupující tím vším dopředu a zpět přes osudný okamžik. Stavbě dominuje gigantický zlatý dóm, téměř úplná koule, umístěná přesně uprostřed. Do ní právě vkročili Zafod, Ford a Trillian s Arthurem. Před nimi se tam ovšem dostalo asi tak pět tun pozlátka, které pokrývalo kdejaký nechráněný povrch. Povrch zbývajících věcí nebyl nechráněný, protože byl posázený drahokamy, vzácnými mušlemi ze Santraginu, zlatými plátky, ozdobnými kachlíky, ještěřími kůžemi a miliónem dalších neidentifikovatelných ozdob a okras. Sklo jiskřilo, stříbro se třpytilo, zlato zářilo a Arthur Dent valil oči.
"Žjova," vyjádřil se Zafod. "Páni!"
"Neuvěřitelné!"
vydechl Arthur. "Ti lidé...! Ty věci...!"
"Ty věci, to jsou taky lidi," upozornil tiše Ford Prefect. "Ti lidé...," žasl opět Arthur, "a ti takylidi...!"
"Ta světla," nadchla se Trillian. "Ty stoly," doplnil Arthur. "Ty šaty...!"
pokračovala Trillian. Číšník si pomyslel, že halekají jako párek venkovanů. "Konec vesmíru je hodně populární," vysvětloval Zafod a nejistým krokem se prodíral shlukem stolů. Některé byly mramorové, jiné z luxusního ultramahagonu, nebo dokonce z platiny. U každého seděla společnost exotických bytostí, vesele švitořících a studujících jídelní lístek. "Lidé se rádi vohánou, když sem jdou," pokračoval Zafod, "připadá jim aspoň, že se něco děje."
Stoly byly rozestaveny ve velkém kruhu kolem pódia, na němž malá kapela hrála lehkou hudbu. Arthur odhadoval počet stolů přinejmenším na tisíc. Mezi nimi byly porůznu rozhozeny pohupující se palmy, bublající fontány a groteskní sochy, zkrátka všechny ty zbytečnosti, společné restaurantům, jejichž provozovatelé nelitují žádných výdajů, aby vyvolali dojem, že nelitovali žádných výdajů. Arthur se rozhlížel, tak trochu v očekávání, kdy zahlédne někoho, jak dělá reklamu pro American Express. Zafod žďuchl do Forda a ten zase na oplátku do Zafoda. "Žjova," řekl Zafod. "Páni," řekl Ford. "Můj pradědeček musel tomu počítači pořádně zamotat palici," uchichtl se Zafod. "Říkal jsem přece, ať nás zaveze do nejbližšího podniku, kde se můžeme najíst, a on nás pošle rovnou na konec vesmíru. Připomeň mi, abych na něj byl semtam hodný."
Rozhlédl se a dodal: "Je tu úplně každý. Každý, kdo byl někdo."
"Byl?"
podivil se Arthur. "Na konci vesmíru musíš hodně užívat minulý čas, protože už je po všem. Ahoj, kluci," zavolal na partu obřích leguánů sedících poblíž. "Jak to šlo?"
"Není to Zafod Bíblbrox?"
zeptal se jeden leguán druhého. "Myslím, že jo?"
odpověděl druhý leguán. "To je teda gól," řekl zase první. "Život je legrační," poznamenal druhý. "Život je to, co z něj uděláš," upřesnil první leguán a oba se znovu odmlčeli. Čekali, až vypukne největší show ve vesmíru. "Hele, Zafode," ozval se Ford a pokusil se vzít jmenovaného pod paží, díky třetímu Pangalaktickému megacloumáku však minul. Ukázal nejistým prstem: "Je tu jeden můj starej kámo, Cikorka Desiato! Vidíš tamtoho chlapa v platinovým obleku u platinovýho stolu?"
Zafod se pokoušel očima sledovat Fordův ukazovák, ale zatočila se mu z toho hlava. Konečně uviděl. "Ajó," řekl. Pak si vzpomněl. "Že ale tenhle chlápek udělal megaďouru do světa! Větší než kdo jinej. Až na mě."
"Kdože to má být?"
zajímala se Trillian. "Cikorka Desiato?"
Zafod se málem skácel údivem. "Ty nevíš? Neslyšelas nikdy o Postižené oblasti?"
"Ne."
"Největší, nejhlasitější...," vypočítával Ford. "Nejprachatější...," připomněl Zafod. "...Rocková kapela v historii..."
Ford zapátral v paměti po vhodném výrazu. "...historie samé," uzavřel Zafod. "Neznám."
"Ouvej," zakvílel Zafod. "Jsme na konci vesmíru, a tys ještě vůbec nežila. Tos teda o něco přišla."
Odvedl ji stranou, kde u jejich stolu celou dobu čekal číšník. Arthur se loudal za nimi a připadal si osamělý a ztracený. Ford se brodil davem, aby přihřál starou známost. "Hej, Cikorko!"
zavolal. "Jak se vede? Rád tě vidím, ty kluku obrovská! A co randál? Vypadáš skvěle, opravdu strašně tlustej a nezdravej. Úžasný."
poplácal muže po zádech, mírně překvapen, když se nedočkal žádné odezvy. Pangalaktické megacloumáky, které se v něm dokolečka honily, ho však ponoukaly, aby nicméně pokračoval. "Pamatuješ na starý časy? Ty zapadáky, kde jsme se poflakovali? Bistro Ilegalita, pamatuješ? Slimovo Tržiště kejháků? Chlastárna v Hangáru děsu, to byly časy, co?"
Cikorka Desiato se nevyjádřil, jestli to časy byly nebo ne. Fordovi to však vůbec nevadilo. "Když jsme měli hlad, vydávali jsme se za zdravotní inspektory, pamatuješ? Kdekomu jsme zkonfiskovali jídlo a pití, ne? Až jsme dostali otravu. A ty noci, co jsme prodebatovali a prochlastali v těch smradlavých špeluňkách nad Café Lou v Gretchen Town, na Novém Betelu, a ty ses vždycky pokoušel ve vedlejším pokoji skládat písničky se svou pitarou, a nám děsně lezly krkem, a tys říkal, že ti to nevadí, a my jsme říkali, že nám to vadí, protože nám lezly krkem."
Fordovi se zamžil zrak. "Říkal jsi, že nechceš být hvězda," rochnil se Ford v nostalgii, "protože nenávidíš hvězdnou soustavu. A my jsme říkali - Hadra a Sulidžu a já -, že podle nás ti to ani nehrozí. A co děláš dneska? Ty hvězdný soustavy si kupuješ!"
Obrátil se a snažil se přilákat pozornost okolosedících. "Tady sedí člověk, co si kupuje hvězdný soustavy!"
Cikorka se nepokusil toto tvrzení ani potvrdit, ani popřít, a pozornost diváků z donucení rychle polevila. "Myslím, že někdo je tu opilý," zažbrblala do své skleničky jakási bytost podobná fialovému křoví. Ford se mírně zakymácel a ztěžka dosedl na židli naproti Cikorkovi Desiatovi. "Jak je to tvoje číslo?"

otázal se a nerozvážně se pokusil chytit láhve, takže ji převrhl - naštěstí přímo do skleničky, která stála vedle. Aby zúročil šťastnou náhodu, hned sklenku vyprázdnil. "Fakticky parádní číslo," mlel dál. "Jak je to? Pam! Pam! Padáá! nebo tak něco, jak to na koncertě končí tím, že ta loď to napálí přímo do slunce, a ty to fakt předvádíš živě!"
Ford udeřil pěstí do dlaně druhé ruky, aby názorně předvedl velikost uměleckého činu. Znovu převrhl láhev. "Loď! Slunce! Bum prásk!"
vykřikoval vzrušeně. "Vykašlat se na lasery a podobný krámy, když vy kluci to napálíte rovnou do slunce a fakticky shoříte! Ách, a ty písničky!"
Očima sledoval pramínek tekutiny klokotavě vytékající z láhve na stole. Měl pocit, že by se s tím mělo něco dělat.
"Nenapiješ se!?"
zeptal se. I jeho alkoholem prosáklé mysli už začínalo docházet, že přátelskému setkání cosi chybí, a že to patrně nějakým způsobem bude souviset s tím, že tlusťoch v platinovém obleku a stříbřitém širáku trůnící naproti ještě neřekl ani Ahoj, Forde, nebo To je bezva, zas tě vidět po takový době. Neřekl totiž vůbec nic. Ještě podstatnější zřejmě bylo, že se za celou dobu vůbec nepohnul. "Cikorko?"
zareagoval Ford znepokojeně. Vtom mu na rameni přistála masitá tlapa a odhodila ho stranou. Ford nemotorně žuchl do židle. Pošilhával vzhůru ve snaze zahlédnout vlastníka nezdvořilé ruky. Těžko by ho ostatně mohl přehlédnout, protože majitel pracky měřil něco málo přes dva metry a na svou výšku nebyl zrovna hubený. Postavou poněkud připomínal masivní koženou pohovku - lesklou, hřmotnou a důkladně vyztuženou. Oblek, do něhož hromotluk vecpal své tělo, vypadal, jako by jediný smysl jeho existence spočíval v předvádění, jak těžké je vecpat takovéhle tělo do obleku. Pleť obličeje měla barvu jablka a strukturou připomínala kůru pomeranče, tím však podobnost s čímkoliv sladkým končila.
"Chlapče...," pronesl hlasem, který se mu dral z úst, jako by to tam dole v hrudníku neměl zrovna nejlehčí. "Ehm, copak?"
poptal se Ford konverzačním tónem. Vyškrábal se na nohy, ale ke svému zklamání nedosahoval temenem k vrcholovým partiím hromotluckého těla. "Vodprejskni," vyjádřil se obr. "Jo?"
podivil se Ford, vzápětí jat pochybností, zda to byla moudrá otázka. Nicméně podotkl: "A kdože vy jste?"
Muž chvíli uvažoval. Zjevně nebyl zvyklý odpovídat na podobné otázky. Po chvíli však odpověď nabídl: "Jsem chlápek, co ti říká, abys vodprejsk."
A po malé odmlce dodal: "Než tě vodprejsknu já."
"Poslyšte," vykoktal Ford nervózně. Přál si, aby se mu hlava přestala točit, usadila se a pokusila se zvládnout situaci.
"Poslyšte," mektal. "Jsem jeden z Cikorkových nejstarších kámošů a..."
Mrkl po Cikorkovi Desiatovi, který i nadále nehnul brvou, a uvažoval,jaké další slovo by se tak asi hodilo po "a".
Masivní muž ho však předešel a po spojce doplnil hned celou větu: "A já jsem tělesná stráž pana Desiata. Mám na starosti jeho tělo, ale tvoje na starosti nemám, tak si ho koukej někam vodklidit, než tady přijde k úhoně."
"Počkejte chvilku," snažil se Ford. "Žádnou chvilku," zahřměl tělesný strážce. "Žádný čekání! Pan Desiato se s nikým nebaví!"
"Možná že byste ho měl nechat, aby se k tomu vyjádřil sám," navrhl Ford. "Pan Desiato se s nikým nebaví!"
zavrčel obr. Ford vrhl znepokojený pohled na Cikorku a musel si přiznat, že fakta jsou očividně na straně hlídače těl.
Slavný muž nejevil nejmenší nejmenší známku pohybu, natožpak vřelý zájem o Fordovo blaho. "Proč?"
podivil se Ford. "Co je s ním?"
Strážce mu to tedy vysvětlil.

17. kapitola
Stopařův průvodce po Galaxii poznamenává, že Postižená oblast, plutoniová rocková kapela z gargrakackých myšlenkových zón, je všeobecně považována nejen za nejhlasitější rockovou kapelu v Galaxii, ale i za nejhlasitější randál vůbec. Stálí návštěvníci koncertů soudí, že nejkvalitnějšího poslechu je možno dosáhnout v mohutných betonových bunkrech asi padesát pět a půl kilometru od pódia. Hudebníci sami hrají na své nástroje prostřednictvím dálkového ovládání z dobře izolované kosmické lodi, která zůstává na oběžné dráze planety (velmi často úplně jiné). Jejich písně jsou vcelku prosté. Většinou jsou to variace na známé téma: bytost - hoch se setkává s bytostí - dívkou pod stříbřitým měsícem, který však náhle, z důvodu, jenž není uspokojivě vysvětlen, vybuchuje. Mnohé světy už skupině zakázaly činnost na své půdě, někdy z důvodů uměleckých, častěji však proto, že zvuková technika kapely porušuje tamní smlouvy o omezení strategických zbraní. To však nicméně nezabránilo jejich výdělkům, aby nepřekračovaly hranice čiré hypermatematiky. Jejich vedoucí účetního výzkumu byl nedávno jmenován profesorem neomatematiky na univerzitě v Maximegalonu, jakožto projev ocenění jeho Obecné i Speciální teorie daňových přiznání Postižené oblasti, jež dokazují, že předivo časoprostorového kontinua je nejen zakřivené, ale přímo uhnuté.
Ford se odpotácel ke stolu, kde seděli Zafod, Arthur a Trillian a čekali, až vypukne ta psina. "Musím něco sníst," vypravil ze sebe Ford. "Čau, Forde," zaradoval se Zafod. "Tak co, mluvil jsi s tím rámusníkem?"
Ford neurčitě zakymácel hlavou. "S Cikorkou? Jo vlastně jsem s ním mluvil."
"Co povídal?"
"Nic moc. On totiž..."
"Copak?"
"On je totiž na rok mrtvej, kvůli úlevám na daních. Musím si sednout," dodal a posadil se. Přistoupil k nim číšník.
"Přejete si jídelní lístek, nebo se chcete seznámit s naším dnešním hlavním chodem?"
"Hmm?"
"Hmm?"
"Hmm?"

užasli postupně Ford, Arthur a Trillian. "Tak jo," rozhodl Zafod, "počkáme si na příchod chodu."
V malém pokojíku v jednom z ramen komplexu restaurantu přistoupil hubený, vyčouhlý muž k oknu a odhrnul záclonu. Do tváře mu pohlédlo zapomnění. Jeho tvář se nevyznačovala žádnou zvláštní krásou, snad proto, že zapomnění do ní hledělo už tolikrát. Byla to příliš dlouhá tvář, s očima zapadlýma, převislými víčky, propadlými tvářemi a dlouhými tenkými rty, které při pootevření odhalily zuby podobné čerstvě natřenému arkýřovému oknu. I ruce svírající záclonu byly dlouhé a vyzáblé, navíc studené. Zlehka spočívaly na záhybech záclony a působily dojmem, že nebude-li je hlídat jako ostříž, odkradou se někam do kouta a provedou tam něco nepředstavitelného. Spustil záclonu a příšerný svit, jenž si do té chvíle pohrával na jeho rysech, si odešel pohrávat na něčem zdravějším. Muž slídil po maličkém pokojíku jako kudlanka, uvažující, má-li strávit večer na modlitbách. Nakonec se usadil na rozvrzané židli u stolku z prken položených na kozách a listoval několika archy papíru popsanými vtipy. Ozvalo se zazvonění. Odložil tenkou složku a zvedl se. Chabým gestem přejel několik z asi miliónu duhových flitrů, pokrývajících jeho sako, a vyšel ze dveří. Světla v restaurantu potemněla. Kapela zrychlila tempo. Jediný bodový reflektor proťal temnotu schodiště vedoucího přímo doprostřed pódia. Po schodišti vyhopsala vyčouhlá, duhově zářivá postava. Muž vtrhl na scénu, křepce přistoupil k mikrofonu a jediným máchnutím vyzáblé paže ho sejmul ze stojanu. Chvíli tak stál a ukláněl se vlevo i vpravo, děkoval za potlesk a předváděl divákům své arkýřové okno. Zamával známým v publiku, přestože tam žádné neměl, a čekal, až potlesk utichne. Pozvedl ruku a usmál se. Usmíval se nejen od ucha k uchu - vypadalo to, že úsměv prostě přesahuje jeho tvář. "Děkuji vám, dámy a pánové!"
volal. "Děkuji mnohokrát. Opravdu vám děkuji!"
Zíral do publika a pomžikával. "Dámy a pánové, vesmír, jak víme, existuje už nějakých sto sedmdesát tisíc miliónů miliard let, a skončí asi tak za půlhodinku. Takže vítejte v Miliwayově Restaurantu na konci vesmíru!"
Gestem vyčaroval další salvu spontánního potlesku a jiným pohybem ji uťal. "Dnes večer budu vaším společníkem," oznámil. "Jmenuji se Max Quordlepleen..."
(Tohle už všichni znali - proslavil se svým výstupem po celé Galaxii. Říkal to ovšem proto, že to vždycky vyvolalo novou vlnu potlesku, který pak se skromným úsměvem, máchnutím ruky, odmítal.) "...a přicházím přímo z opačného konce času, kde jsem konferoval show v Baru u velkého třesku, a mohu vám říct, že jsme tam prožili, dámy a pánové, velmi zajímavý večer. Vás dnes budu provázet oním historickým okamžikem, koncem historie samé!"
Další poryv potlesku rychle utichl. Světla ještě více potemněla. Na všech stolech se samy od sebe zapálily svíčky. Hosté, zahaleni tisíci mihotavými světélky a miliónem intimních stínů, vydechli úžasem. Ztemnělým restaurantem proběhl závan vzrušení. Ohromný zlatý dóm se zvolna sešeřil, až docela potemněl a zmizel. Max tlumeným hlasem pokračoval: "Tak tedy, dámy a pánové, svíčky jsou rozsvíceny, kapela tiše hraje a dóm nad našimi hlavami, chráněný silovým polem, se ztrácí. Už je úplně průhledný a odhaluje nám temnou a pochmurnou oblohu, obtěžkanou pradávným svitem rudě naběhlých hvězd. Řekl bych, že dnes večer tady prožijeme senzační apokalypsu!"
Teď utichlo i jemné povrzávání kapely. Úžas a šok se zmocnil všech přítomných, kterým se podívaná naskytla poprvé. Dovnitř dómu proudilo obludné, hrůzné světlo, ohyzdné světlo, žhnoucí vražedné světlo, světlo, jež by zohavilo i peklo. Vesmír spěl ke konci. Po několik nekonečných vteřin se restaurant mlčky pohupoval běsnící prázdnotou. Konečně Max znovu promluvil: "Ti z vás, kdo vždycky doufali, že jednou uvidí světlo na konci tunelu..., tady je!"
Kapela znovu ryčně spustila. "Děkuji, dámy a pánové," vykřikoval Max, "za okamžik se k vám opět vrátím. Zatím vás ponechám ve velmi schopných rukou Říši Vynulovaného a jeho Kataklyzmatického komba. Tak prosím, dámy a pánové, pěkný potlesk pro Říšu a jeho chlapce!"
Děsivá vřava na obloze pokračovala. Publikum začalo váhavě tleskat a po chvíli se vrátilo k všední konverzaci. Max se vydal na obvyklou túru kolem stolů. Vykládal a poslouchal vtipy, řval smíchy - vydělával si na živobytí. Ke stolu Zafoda Bíblbroxe přistoupil ohromný přežvýkavec - mohutný, masitý čtyřnožec z hovězího rodu s velkýma vodovatýma očima, malými rohy a výrazem, jenž by se dal nazvat vstřícným úsměvem. "Dobrý večer," zabučelo zvíře a ztěžka dosedlo na své kýty. "Jsem hlavní chod dnešního večera. Mohu vám nabídnout některé partie svého těla?"
zafunělo a zavrtělo kýtami, aby se mohlo pohodlněji usadit. Mírumilovně zíralo na Zafoda a jeho společníky. Jeho pohled byl opětován výrazem zděšení a zmatku ze strany Arthura a Trillian, rezignace v případě Forda Prefecta, zatímco Zafod Bíblbrox si dobytče prohlížel dravě hladovým pohledem. "Třeba kousek ramínka?"
navrhlo zvíře. "Dušeného na víně, s bílou omáčkou?"
"Ehm, vašeho ramínka?"
šeptl Arthur zděšeně. "Jistěže mého, pane," zabučelo zvíře pokojně. "Cizí bych přece nemohlo nabízet."
Zafod vyskočil a začal zvířeti zkoumavě ohmatávat rameno. "Taky roštěnka je moc dobrá," brumlalo zvíře. "Dopřálo jsem jí dost pohybu a jedlo jsem hodně jádrového krmiva, takže je tam spousta výborného masa."
Mírně chrochtlo, zafunělo a začalo přežvykovat. Spolklo přežvýkanou píci a pokračovalo: "Nebo byste si snad ze mě dali guláš?"
"Myslíš, že to zvíře opravdu chce, abychom ho snědli?"
zašeptala Trillian Fordovi. "Já?"
podivil se Ford. Měl skelný pohled. "Nemyslím si nic."
"To je naprosto příšerné!"
rozčilil se Arthur. "Nic horšího jsem nikdy neslyšel."
"Oč jde, pozemšťané?"
optal se Zafod, jehož pozornost se teď přesunula k ohromné roštěnce.
"Prostě nemíníme jíst zvíře, které tady stojí a říká si o snědení. To je bezcitnost!"
"Pořád lepší, než jíst zvíře, které se nechce dát sníst," poznamenal Zafod. "O to přece nejde," protestoval Arthur. Chvíli o Zafodově poznámce uvažoval. "No dobře, možná o to jde. Mně je to jedno, nebudu o tom teď přemýšlet. Prostě

jenom... ehm..."
Vesmír běsnil ve smrtelných křečích. "Nejspíš si dám jen salát," zamumlal. "Smělo bych vám doporučit, abyste zauvažoval o mých játrech? Určitě budou úžasně šťavnatá a křehká - vykrmuju se už celé měsíce."
"Hlávkový salát," vyjádřil se Arthur důrazně. "Hlávkový salát?"
podivilo se zvíře a nesouhlasně na Arthura vyvalilo oči. "Chcete snad říct, že bych si neměl dávat salát?"
"Spousta zeleniny má na tyhle věci dost vyhraněný názor. Proto se nakonec došlo k rozhodnutí rozetnout celou tuhle zamotanici a vypěstovat zvíře, které se chce dát sníst, a navíc to dovede jasně a zřetelně říct. Takže mě tu máte."
Dobytče se decentně uklonilo. "Tak tedy, sklenici vody, prosím," nedal se Arthur. "Koukni," vložil se do věci Zafod, "chceme jíst, a ideálů se rozhodně nenajíme. Čtyři krvavé bifteky, prosím, ale rychle. Nejedli jsme už pět set sedmdesát šest tisíc miliónů let."
Zvíře se s jistými obtížemi zvedlo. Vydalo mírné zabučení. "Velmi rozumný výběr, pane, smím-li se k tomu vyjádřit. Tak fajn," dodalo, "jen si odskočím a picnu se."
Ještě se obrátilo a přátelsky mrklo na Arthura: "Netrapte se, pane. Udělám to humánně," ujistilo ho a beze spěchu se odkolébalo do kuchyně. Za pár minut přiběhl číšník se čtyřmi obrovskými kouřícími bifteky. Zafod a Ford se na ně bez nejmenšího zaváhání hladově vrhli. Trillian chvíli váhala, načež pokrčila rameny a pustila se do své porce. Arthur zíral do talíře a bylo mu lehce nevolno. "Hele, pozemšťane," obrátil se k němu Zafod se zlomyslným úšklebkem na tváři, která se zrovna necpala. "Co tě žere?"
A kapela vyhrávala. Všude po celém restaurantu lidé a bytosti odpočívali a bavili se. Vzduch byl plný hovorů o všem možném, mísících se s vůněmi exotických bylin, výstředních pokrmů a záludných vín. Nekonečný počet kilometrů všemi směry spěla katastrofa veškerenstva k fascinujícímu vyvrcholení. Max mrkl na hodinky a za doprovodu fanfáry se vrátil na pódium. "A teď, dámy a pánové," hlaholil rozjásaně, "užíváte si všichni posledních okamžiků skvělé zábavy?"
"Ano," volali lidé toho typu, který vždycky volá ano, když se jich komici ptají, jestli si užívají skvělé zábavy.
"Báječné!"
vykřikoval Max. "Absolutně báječné! A zatímco kolem nás zuří fotonové bouře v děsivých smrštích a chystají se rozervat zbytky rudě žhnoucích sluncí, vy se jistě pěkně usadíte a budete se mnou vychutnávat to, co určitě bude nám všem připadat jako nesmírně vzrušující, absolutní podívaná."
Odmlčel se a jiskřícíma očima pozoroval publikum. "Věřte, dámy a pánové - po tomhle už není nic."
Znovu se odmlčel. Dnes večer mu načasování vycházelo s dokonalou přesností. Tuhle show dělal už nesčíslněkrát, večer co večer. Ne že by výraz večer v nejzazším bodě času něco znamenal. Bylo jen nekonečné opakování konečného okamžiku - restaurant se zvolna pohupoval za hranici nejkrajnější výspy času a zase zpátky. "Dnes večer" to přesto dobře klapalo, měl publikum v hrsti. Ztišil hlas, takže diváci museli napínat uši, aby slyšeli. "Tohle je skutečně naprostý konec. Mrazivá pustina, v níž zanikne celý majestát stvoření. Tohle, dámy a pánové, je to příslovečné 'ono'."
Ještě více ztišil hlas. V tichu, jež nastalo, by si neodvážila odkašlat ani moucha. "Po tomhle," pokračoval tiše, "už není nic. Prázdnota. Neexistence. Zapomnění. Absolutní nic..."
Oči mu znovu zajiskřily - nebo snad zamrkal? "Nic... samozřejmě až na bohatou nabídku dezertů a skvělý výběr likérů z Aldebaranu!"
Kapela podtrhla jeho zvolání břesknou frází. Max si přál, aby to nedělali - nepotřeboval to. Umělec jeho formátu nic takového nepotřebuje. Dokázal si udělat hudební nástroj z publika. Teď se úlevou smálo. Max pokračoval. "Alespoň pro jednou," volal vesele, "nemusíte mít strach z ranní kocoviny - prostě proto, že žádné ráno už nebude!"
Zářivě se usmíval na šťastné, rozesmáté publikum. Pohlédl vzhůru na oblohu, prodělávající rutinní smrtelnou křeč jako pokaždé. Jeho pohled však utkvěl jen zlomek vteřiny. Spoléhal, že obloha nezklame, tak jako jeden profesionál proléhá na druhého. "A teď," dodal a rázoval hrdě po scéně, "možná že riskujeme oslabení oné báječné atmosféry zániku a nicoty, která zde dnes večer panuje, ale přesto bych rád mezi námi přivítal některé hosty."
Vytáhl z kapsy papír. "Máme tu dnes večer..."
Zdvihl ruku, aby ztišil jásot. "Máme tu skupinu ze zanzelkvazérského bridgeového klubu Flamarion zpoza Prustopádniny Qvarnu... Jsou tady?"
Zezadu se ozval souhlasný jásot. Max předstíral, že neslyší, a rozhlížel se, jako by jmenované hosty hledal. "Jsou tady?"
zeptal se znovu, aby vyvolal hlasitější jásot. Jako vždy uspěl. "Á, tady jsou. Tak hoši, poslední hlášky - a žádné švindlování! Nezapomínejte, že tohle je velice slavnostní okamžik."
Dychtivě hltal smích.
"A máme tu také, máme tu... skupinu nižších božstev ze síní Asgardu?"
Zprava se ozvalo zahřmění a nad scénou se zablesklo. Skupinka vlasatých mužů v helmicích, tvářících se velmi samolibě, pozvedla sklenice směrem k Maxovi. Vyřízené veličiny, pomyslel si. "Opatrně s tím kladivem, pane," zavtipkoval. Božstva znovu předvedla svůj trik s bleskem. Max jim věnoval poněkud nucený úsměv. "A za třetí... za třetí skupina ze Svazu mladých konzervativců Siria B... jsou tady?"
Skupina švihácky oblečených odrostlých štěňat si začala vzájemně házet klacíky, a pak je začala házet i na scénu. Nesrozumitelně ňafali a štěkali. "Ano, je to ale jen a jen vaše chyba," pokáral je Max. "Uvědomujete si to?"
"A konečně...," opět zklidnil publikum a nasadil slavnostní výraz. "A konečně tu dnes večer máme skupinu věřících, a to velmi hluboce věřících, z Církve nového příchodu Velkého Proroka Zarquona."
Asi dvacet asketicky oděných věřících sedělo až u samého kraje. Nervózně usrkávali minerálku a nijak se hodokvasu neúčastnili. Rozladěně mžourali do světel reflektorů. "Tady jsou," hlásil Max. "Sedí tu, trpělivost sama. Řekl vám, že přijde znovu, a nechal vás čekat hodně dlouho. Tak doufejme, že si pospíší, protože už mu zbývá jen osm minut!"

Skupina Zarquonových stoupenců seděla s přísným výrazem a nedala se zkrušit salvami zlomyslného smíchu. Max publikum mírnil. "Ale vážně, lidi, teď opravdu vážně - nic ve zlém. Neměli bychom si dělat legraci z tak hluboké víry. Prosím tedy potlesk pro Velkého Proroka Zarquona..."
Obecenstvo poslušně zatleskalo. "...ať už je kdekoliv!"
Max poslal vzdušný polibek skupině s kamennými výrazy a vrátil se do středu pódia. Přitáhl si vysokou stoličku a usadil se na ní. "Je to opravdu báječné," repetil neúnavně, "vidět vás tu dnes večer. Nebo snad ne? Ale ano, absolutně báječné. Zvlášť proto, že mnozí z vás přicházejí znovu a znovu, což považuju za skutečně fantastické - sledovat tady neodvratný zánik všeho, a pak se vrátit domů, do své vlastní historické doby..., založit rodinu, usilovat o novou a lepší společnost, vést strašlivé války kvůli tomu, co vám připadá správné..., to člověku skutečně dodá víry v budoucnost všech forem života. Ovšem až na to," mávl rukou směrem k bitevní vřavě kolem dokola, "že žádnou budoucnost nemají..."
Arthur se obrátil k Fordovi - tohle mu jaksi nešlo do hlavy. "Poslyš, jestli má vesmír skutečně skončit..., copak se nesvezeme s ním?"
Ford na něj upřel pohled třípangalakticko-megacloumákového typu, jinými slovy pohled značně rozkolísaný. "Hele, když jednou vlezeš do týhlenctý knajpy, octneš se v neuvěřitelný časový smyčce, chráněný silovým polem. Aspoň myslím."
"Aha," řekl Arthur. Znovu obrátil pozornost k talíři polévky, kterou se mu podařilo vymámit z číšníka namísto bifteku.
"Koukni," vykládal Ford. "Předvedu ti to."
Popadl ze stolu ubrousek a začal se s ním zoufale potýkat. "Hele," začal znovu. "Představ si, jo, že tohle je vesmír, odehrávající se v čase, jo? A tahle lžíce je transdukční modus na křivce hmoty..."
Poslední slova mu dala hodně zabrat. Arthura hrozně mrzelo, že ho musí vyrušit. "To je moje lžíce," upozornil. "No dobrý," nedal se vyrušit Ford. "Představ si, že teda třeba tahle lžíce..."
Našel na tácku s přísadami malou dřevěnou lžičku. "Tahle...," snažil se úporně, ale nedařilo se mu vzít lžičku do ruky.
"Ne, tak radši tahle vidlička..."
"Necháš mou vidličku!"
obořil se na něj Zafod. "Dobrý, dobrý," konejšil ho Ford. "Tak dejme tomu, že... dejme tomu, že tahle sklenice je vesmír odehrávající se v čase..."
"Ta, cos ji shodil na zem?"
"To že jsem udělal?"
"Jo."
"Tak dobře," snažil se Ford dál. "Tohle nechme být. Totiž... totiž, hele, a víš ty vlastně... víš ty vlastně, jak vesmír začal, abysme to vzali popořádku?"
"Asi ne," přiznal se Arthur a přál si, aby nebyl nikdy začal o ničem podobném. "No dobrý," vykládal Ford. "Představ si tohle, jo? Máš prostě vanu. Jo? Velkou kulatou vanu. Z ebenu."
"Kde ji vezmu?"
namítl Arthur. "Obchodní dům Harrods zničili Vogoni."
"To je jedno."
"Říkáš ty."
"Poslouchej."
"Tak dobře."
"Máš tu vanu, chápeš? Představ si, že máš vanu. Ebenovou. A ta je kónická."
"Kónická?"
nevěřil Arthur. "Ale jaká..."
"Pšt!"
okřikl ho Ford. "Prostě kónická. A co uděláš? Naplníš ji jemným bílým pískem, jo? Nebo cukrem. Jemnej bílej písek, respektive cukr. Cokoliv. To je jedno. Cukr je taky dobrej. A když je plná, vytáhneš špunt... posloucháš mě?"
"Poslouchám."
"Vytáhneš špunt, takže ten písek začne vířit a vyteče. Vyteče tou ďourou ven."
"Chápu."
"Nechápeš. Nechápeš vůbec nic. Ještě jsem nedošel k tý fintě. Chceš znát tu fintu?"
"Pověz mi ji."
Ford se na chvíli zamyslel. Snažil se vzpomenout. "Ta finta je v tom, že to nafilmuješ."
"Dobrý," pochválil Arthur. "Vezmeš kameru a nafilmuješ to."
"Dobrý."
"Ale to eště není to. Už si vzpomínám. Finta je v tom, že pak přetočíš film v promítačce... zpátky!"
"Zpátky?"
"Jo. Přetočit zpátky. To je určitě vono. A pak sedíš a koukáš. A ono to začne spirálovitě proudit nahoru a ven z tý ďoury, až je vana plná."
"Takhle začal vesmír?"
zeptal se Arthur. "Ne. Ale člověk si při tom bezvadně odpočine."
Ford zašmátral po stole. "Kde mám skleničku?"
"Na podlaze."
"Aha."
Ford začal pátrat po sklenici, přičemž převrhl židli a srazil se s maličkým zeleným číšníkem, který právě nesl k jejich stolu

přenosný telefon. Ford se číšníkovi omluvil a vysvětlil mu, že se to všechno stalo jen proto, že je tak strašně opilý. Číšník pravil, že všechno je úplně v pořádku a že chápe. Ford poděkoval číšníkovi za laskavé pochopení, pokusil se ho zatahat za ofinu, ale asi o deset centimetrů minul a spadl pod stůl. "Pan Zafod Bíblbrox?"
zjišťoval číšník. "Jo, copak?"
vzhlédl Zafod od třetího bifteku. "Máte tu telefon."
"Cože?"
"Telefon, pane."
"Pro mě? Tady? Kdo může vědět, že tu jsem?"
Jeden z jeho mozků pracoval na plné obrátky. Druhý se láskyplně obíral jídlem, které Zafod stále ládoval do druhé hlavy. "Promiňte, nebude vám vadit, když budu pokračovat?"
řekla hlava zabývající se jídlem a pokračovala. Šlo po něm už tolik lidí, že ztratil přehled. Měl si odpustit ten okázalý příchod. Ale doprčic, proč? pomyslel si vzápětí. Jak má člověk poznat, že se baví, když ho přitom nikdo nevidí? "Možná že někdo z hostů upozornil Galaktickou policii," spekulovala Trillian. "Všichni viděli, jak jsi přišel."
"Myslíš, že mě chtějí zatknout po telefonu?"
ušklíbl se Zafod. "Já totiž umím bejt pěkně nebezpečnej ptáček, když mě zaženou do kouta."
"To jo," ozvalo se zpod stolu. "Ty se totiž rozsypeš tak rychle, že střepiny zasáhnou kdekoho."
"Tak moment, jsme tu snad u posledního soudu?"
rozčílil se Zafod. "To dneska taky uvidíme?"
zeptal se Arthur nervózně. "Já rozhodně nemám naspěch," zamumlal Zafod. "Tak kdo je ten chytrák na telefonu?"
Nakopl Forda pod stolem. "Hej chlapče, možná tě budu potřebovat."
"Osobně jsem nebyl tomu kovovému pánovi představen, pane...," řekl upjatě číšník. "Kovovému?"
"Ano, pane."
"Říkal jste kovovému?"
"Ano, pane. Říkal jsem, že osobně jsem nebyl tomu kovovému pánovi představen..."
"Aha, pokračujte."
"Byl jsem však informován, že čeká na váš návrat už značný počet tisíciletí. Zdá se, že jste odtud odešel jaksi příliš náhle."
"Odešel?"
užasl Zafod. "Nepřeskočilo vám? Vždyť jsme právě přišli."
"Zajisté, pane," pokračoval číšník zarputile. "Ale než jste sem přišel, pane, odešel jste odsud, jak jsem vyrozuměl."
Zafod zkusil jeden mozek, pak druhý. "Vy tvrdíte, že než jsme sem přišli, nejdřív jsme odešli?"
To bude dneska dlouhý večer, pomyslel si číšník. "Přesně tak, pane."
"Dejte svému psychoanalytikovi rizikový příplatek," poradil Zafod. "Počkej moment," vložil se do věci Ford, vynořující se opět nad úroveň stolu. "A kde vlastně jsme?"
"Mám-li být úplně přesný, pane, jsme na Žabím světě B."
"Ale vždyť jsme odtamtud právě odešli. Odešli jsme a šli jsme do Restaurantu na konci vesmíru."
"Jistě, pane," číšník měl pocit, že se blíží k brance a konečně se mu podaří vsítit gól. "Ten druhý byl totiž vybudován na troskách prvního."
"Aha," poznamenal Arthur bystře, chcete říct, že jsme cestovali v čase, nikoli v prostoru."
"Poslouchej, ty nedovyvinutej lidoope," obořil se na něho Zafod. "Běž a vyšplhej se někam na strom, buď tak hodnej."
Arthur se naštětil. "A ty běž a práskni hlavama o sebe," poradil Zafodovi. "Ne, ne," vykládal číšník Zafodovi. "Váš opičák pochopil správně."
Arthur koktal zuřivostí a nedokázal ze sebe vypravit souvislou větu, natožpak říct něco trefného. "Skočili jste v čase... tuším o pět set sedmdesát šest tisíc miliónů let dopředu, ale zůstali jste přitom na stejném místě.," vysvětloval číšník a usmíval se. Měl báječný pocit, že konečně zvítězil v souboji s něčím, co vypadalo jako nepřekonatelná nepřízeň osudu.
"No jasně!"
zvolal Zafod. "Už chápu. Řekl jsem počítači, aby nás poslal do nejbližšího místa, kde se můžeme najíst, a přesně to taky udělal. Pět set sedmdesát šest tisíc miliónů sem nebo tam, ale z místa jsme se nehnuli. Šikovný!"
Všichni souhlasili, že to počítač udělal šikovně. "Ale kdo je ten chlápek na telefonu?"
uvažoval Zafod. "Co se vlastně stalo s Marvinem?"
připomněla Trillian. Zafod se pleskl dvěma dlaněmi do obou čel. "Paranoidní android! Nechal jsem ho placatit na Žabím světě B."
"Kdy to bylo?"
"Asi tak před pěti sty sedmdesáti šesti tisíci miliónů let. Sem s tím výčitkometem, náčelníku večeřadla," vybídl číšníka.
Číšníkovi se obočí chvíli zmateně potulovalo po čele. "Pardon?"
"Telefon, číšníče," vysvětlil Zafod a hrábl po aparátu. "Teda vy jste tady tak nepružný, že se divím, že vám nerupnou i kšandy."
"Zajisté, pane."
"Haló, Marvine, jsi to ty?"
zahlaholil Zafod do telefonu. "Jak to jde, chlapče?"
Tenkému kovovému hlásku trvalo hodně dlouho, než se propracoval drátem. "Říkal jsem si, že bys měl vědět, že jsem hodně depresívní," ozvalo se konečně. Zafod zakryl mluvítko dlaní. "Marvin," oznámil. "Haló, Marvine," zahovořil opět do telefonu. "My se máme skvěle. Jídlo, pití, trocha osobní buzerace a vesmír na maděru. Kde tě najdeme?"
Opět dlouhá pauza. "Nemusíš předstírat, že tě zajímám," zaskuhral nakonec Marvin. "Moc dobře vím, že jsem jen

podřadný robot."
"Nojo, nojo," uklidňoval ho Zafod, "ale kde jsi?"
"'Dej tam zpětný chod, Marvine' - takovéhle věci mi říkají. 'Otevři vzduchotěsnou komoru číslo tři, Marvine, Marvine, mohl bys sebrat tamhleten papír?' Sebrat papír! No prosím, mozek jak planeta, a oni po mně chtějí, abych..."
"Jo, jo," přitakal Zafod poněkud otráveně. "Ale já jsem na ponižování zvyklý," hučel dál Marvin. "Klidně třeba půjdu a strčím hlavu do kýblu s vodou. Chceš, abych strčil hlavu do kýblu s vodou? Mám ho tu po ruce. Počkej chvíli."
"Éé... haló, Marvine...," snažil se ho zastavit Zafod, ale bylo pozdě. Ze sluchátka se ozývalo smutné poklinkávání a šplouchání. "Co říká?"
zajímala se Trillian. "Nic," odpověděl po pravdě Zafod. "Zavolal jen proto, aby nám předvedl, jak si myje hlavu."
"Tak," ohlásil se znovu mírně bublající Marvin. "Doufám, že vás to uspokojilo..."
"Nojo, nojo," klidnil ho Zafod. "Tak řekneš nám už konečně kde jsi?"
"Na parkovišti."
"Na parkovišti?"
užasl Zafod. "Co tam děláš?"
"Parkuju. Co se asi dá dělat na parkovišti?"
"Fajn, tak počkej, za chvíli jsme u tebe."
Vyskočil, odhodil telefon a připsal na účet "účtujte Cikorkovi Desiatovi". "Pojďte," vyzval ostatní. "Marvin čeká na parkovišti. Musíme za ním."
"Co dělá na parkovišti?"
podivil se Arthur. "Co by dělal? Parkuje. Tralala."
"A konec vesmíru? Zmeškáme velký okamžik."
"Už jsem to viděl. Úplný houby," odfoukl Zafod. "Nic než úklev kseft."
"Cože?"
"Opak velkého třesku. Tak jdem. Mrskněme sebou."
Jen málo hostů si všimlo, jak se proplétají k východu. Oči všech přítomných jako přinýtované sledovaly horor na nebesích. "Zajímavý úkaz můžete pozorovat v levém kvadrantu oblohy," říkal právě Max. "Díváte-li se pozorně, můžete zahlédnout hvězdnou soustavu Hastromil, jak se vypařuje do ultrafialové. Je tu někdo z Hastromilu?"
Kdesi vzadu se ozvalo asi dvojhlasné, poněkud váhavé zajásání. "Teď je pozdě dělat si starosti, jestli jste náhodou nezapomněli zavřít plyn," volal Max vesele.

18. kapitola
Recepční hala zela prázdnotou. Ford nicméně dál kličkoval. Zafod ho popadl pod paží a dostrkal ho do krychlové kabinky po jedné straně vchodu. "Co mu to děláš?"
zneklidněl Arthur. "Střízlivím ho," odpověděl Zafod a vhodil do otvoru minci. Zablikalo několik světýlek, ozval se sykot plynu. "Ahoj," pozdravil vesele Ford, když o chvíli později vykročil z kabinky. "Kam jdeme?"
"Dolů na parkoviště, pojď honem."
"A co časový teleport pro personál? Proč se nedáme poslat přímo na palubu Srdce ze zlata?"
"To by sice šlo, ale já už o tu loď nestojím. Ať si ji Zarniwúp nechá. Nechci hrát vysoký hry. Pojďme se podívat, co se tu dá najít."
Veselý vertikální stěhovač lidí vyrobený firmou Sirius Cybernetics Corporation je dopravil hluboko do podzemních pater restaurantu. S uspokojením si ve výtahu všimli stop vandalismu. Byl tak zřízený, že se je během přepravy ani nepokoušel rozveselit. Na dně šachty se dveře výtahu otevřely. Udeřil je závan studeného, zatuchlého vzduchu. Když vystoupili, uviděli nejdřív dlouhou betonovou zeď a v ní asi padesátery dveře. Ukrývaly toalety pro všech padesát hlavních forem života. Jako všechna parkoviště v Galaxii a v historii, i tohle však páchlo hlavně nedočkavostí. Zahnuli za roh a octli se na pohyblivé lávce, klenoucí se nad rozlehlým, donezřetelna se táhnoucím prostorem. Prostor byl rozdělen do nesčetných kukaní. V každé z nich hnízdila kosmická loď patřící někomu z hostů. Byla tu plavidla malá a čistě účelová - sériová výroby, našly se však i nablýskané limuzíny, hračky zazobanců. Když je Zafod míjel, oči mu zajiskřily čímsi, co mohla, ale také nemusela být chtivost. Buďme však upřímní, zcela určitě to chtivost byla. "Tady ho máme!"
zvolala Trillian. "Tamhle!"
Podívali se tím směrem. V dálce zahlédli drobnou kovovou postavičku, sklesle cídící kouskem hadříku jednu ploutev obrovského slunečního křižníku. Z pohyblivé lávky vedly v krátkých úsecích dolů na zem široké průhledné roury. Zafod sestoupil z lávky do jedné z nich a půvabně sjel dolů. Ostatní ho následovali. Když na to Arthur později vzpomínal, říkal si, že to byl jediný příjemný zážitek z cest po Galaxii. "Ahoj, Marvine," volal a rázoval k robotovi.
"Ahoj! To jsme rádi, že tě vidíme."
Marvin se otočil, a pokud může naprosto nehybná kovová tvář nasadit vyčítavý výraz, předvedl jim to. "Ne, nejste," zaškaredil se. "Nikdo není rád, když mě vidí."
"Jak chceš," opáčil Zafod. Raději se jal očumovat lodi. Ford se k němu připojil. Jen Trillian a Arthur skutečně došli až k Marvinovi. "Opravdu jsme rádi," řekla dívka konejšivě a poklepala ho po kovovém hřbetě, což mu působilo výrazně nepříjemné pocity. "Chudáčku, čekat na nás celou tu dobu..."
"Pět set sedmdesát šest tisíc miliónů tři tisíce pět set sedmdesát devět let," upřesnil Marvin. "Počítal jsem to."
"Tak jsme tady," usmála se Trillian, ale měla pocit - podle Marvina zcela oprávněný -, že říká pěknou nejapnost.
"Nejhorší bylo těch prvních deset miliónů," vyprávěl Marvin. "A dalších deset miliónů bylo taky nejhorších. Třetích deset miliónů let mě dost otrávilo. Potom to se mnou začalo jít z kopce."

Odmlčel se na dostatečně dlouhou dobu, aby získali pocit, že by měli něco říct, načež pokračoval: "Snad by to i šlo, nebýt těch lidí..."
Znovu se odmlčel. Trillian si odkašlala: "Je to..."
"Naposledy jsem si s někým povídal před čtyřiceti milióny let," pokračoval Marvin. Další odmlka.
"Ale co..."
"S automatem na espreso."
Čekal. "To je ovšem..."
"Moc ráda se se mnou nebavíš, co?"
zjišťoval Marvin truchlivě. Trillian raději začala hovořit s Arthurem.
O kus dál našel Ford Prefect něco, co se mu na pohled náramně zamlouvalo. Vlastně bylo toho víc. "Zafode," pronesl přidušeně, "jen se mrkni na některé ty hvězdné vozíky..."
Zafod se díval a oceňoval. Plavidlo, které si prohlíželi, bylo hodně malé, ale ne zrovna obyčejné - nejspíš hračka bohatého hošíka. Vidět se na něm nic moc nedalo. Ze všeho nejvíc připomínalo papírovou šipku, dlouhou asi sedm metrů, vyrobenou z tenké, pevné kovové fólie. Vzadu mělo horizontální dvousedadlovou kabinu. Loď poháněl motůrek na osobní šarm, který jí ovšem nemohl dát žádnou závratnou rychlost. Vozítko však mělo něco jiného - lapač tepla. Měl hmotnost dva tisíce miliard tun a skrýval se v černé díře namontované v elektromagnetickém poli asi v polovině trupu. Díky němu se plavidlo mohlo přiblížit až na vzdálenost několika kilometrů ke žlutému slunci, chytat sluneční erupce a vznášet se na nich. Jízda na erupcích je jedním z nejexotičtějších a nejzábavnějších sportů vůbec. Ti, kteří mají dost odvahy a peněz, aby ho mohli provozovat, patří mezi nejzbožňovanější muže Galaxie. Je to ovšem také sport závratně nebezpečný - kdo neuhoří za jízdy, nevyhnutelně zemře sexuálním vyčerpáním na některém z mondénních večírků klubu Daidalos, pořádaných po jízdě. Ford se Zafodem se vynadívali a postoupili dál. "Nebo tahle beruška...,"
rozplýval se Ford. "Mandarinková hvězdná bugina s černými slunečními urychlovači..."
I hvězdná bugina byla hodně malá. Vlastně dostala jméno neprávem - mezihvězdné vzdálenosti by zvládnout rozhodně nedokázala. V podstatě sportovní planetární vozítko, vyparáděné, aby vypadalo jako něco lepšího, ale tvarově moc hezké. Šli dál. V následující kóji parkovala mohutná, téměř třicetimetrová limuzína kočárové třídy, jejíž stavitelé zjevně sledovali jediný cíl - aby každý, kdo ji uvidí, omdlel závistí. Lesknoucí se lak i každý detail vybavení jasně říkaly: "Nejen že jsem dost bohatý, abych si mohl takovouhle loď dovolit, jsem ale dokonce tak bohatý, že si můžu dovolit nebrat ji vážně."
Byla to nádherně ohavná loď. "Mrkej na to," vzrušoval se Zafod. "Multiklastrový kvarkový pohon, perspulexová přístrojová deska. Určitě práce firmy Lazlar Lyricon."
Pečlivě zkoumal každý centimetr. "Nojo. Podívej na ten emblém - infrarůžová ještěrka na neutrinovém krytu. Značka firmy Lazlar. Že se ten chlap nestydí!"
"Kdysi kolem mě profrčela jedna z těchhle mašin," vyprávěl Ford. "Bylo to u Axelovy mlhoviny. Ždímal jsem to, že jsem málem vypustil duši, a tahle potvora mě minula jen tak, jako by šla na procházku. Sotva přeřadila na další kosmickou rychlost. Prostě neuvěřitelný."
Zafod uznale hvízdl. "Deset vteřin nato vrazila rovnou do třetího měsíce Jaglanu Beta," pokračoval Ford. "Fakticky?"
"Jo. Ale stejně vypadá fantasticky. Vypadá jako ryba, pohybuje se jako ryba, a na řízení je jako kráva."
Ford si šel prohlédnout loď z druhé strany. "Hele, pojď se na něco podívat. Na téhle straně má malůvku. Vybuchující slunce - obchodní značka Postižené oblasti. To je určitě Cikorkova loď. Že má kliku, pacholek jeden! Jedna jeho šílená písnička končí tím, že reklamní loď to napálí přímo do slunce. Úžasná podívaná. Akorát že to přijde trochu draho."
Zafod však neposlouchal. Jako očarovaný pozoroval loď parkující vedle Cikorkovy limuzíny. Oboje ústa měl pootevřená. "Tohle je ale... opravdu moc špatný na oči..."
Ford sledoval jeho pohled a také překvapeně zazíral. Stála tam loď prostého klasického tvaru. Podobala se slisovanému lososovi. Měřila asi dvacet metrů a povrch měla čistý a hladký. Jen jedno na ní bylo divné. "Je tak... černá!"
vyjádřil Ford i Zafodův úžas. "Sotva rozeznáš tvar... zdá se, jako by prostě pohlcovala světlo!"
Zafod neříkal nic. Zamiloval se. Loď sálala tak temnou černí, že se těžko dalo odhadnout, jak daleko od ní člověk stojí.
"Oči po tom zrovna kloužou...," vydechl Ford užasle. Byla to pohnutá chvíle. Hryzl se do rtů. Zafod se pomalu blížil k lodi. Choval se jako posedlý - přesně řečeno jako posedlý touhou vlastnit. Natáhl ruku, aby se dotkl jejího boku. Stáhl ruku zpět. Znovu ji natáhl. Znovu ji stáhl zpět. "Pojď si sáhnout," vyzval Forda přidušeně. Ford natáhl ruku, aby si sáhl. Stáhl ruku zpět. "To... to nejde..."
"Vidíš?"
zachrapěl Zafod. "Nulový tření. Ta musí být ďábelsky pohyblivá..."
Vážně na Forda pohlédl. Totiž jedna jeho hlava na něj vážně pohlédla, zatímco druhá dál s posvátnou bázní zírala na loď. "Co říkáš, Forde?"
"Myslíš... jako..."
Ford se ohlédl přes rameno, "...pláchnout s ní? Myslíš, že bychom měli?"
"Ne."
"Já taky myslím, že ne."
"Ale stejně to uděláme, co?"
"To se totiž nedá vydržet."
Ještě chvíli zírali, pak se však Zafod vzpamatoval.
"Měli bychom se radši odsunout," řekl rázně. "Za chvíli bude po vesmíru a všichni ti kapitáni Slimejši se pohrnou dolů do svých buržoustmobilů."
"Zafode," ozval se Ford. "Copak?"

"Jenže jak to provést?"
"Jednoduše," vysvětlil Zafod a otočil se. "Marvine!"
zavolal. Marvin se pomalu a pracně obrátil, aby Zafodovi vyhověl, přičemž vydal asi milión tichých klinkavých a vrzavých zvuků, které se naučil dokonale simulovat. "Pojď sem," vyzval ho Zafod. "Máme pro tebe úkol."
Marvin se k nim zvolna ploužil. "Nepotěší mě to," zaskuhral. "Ale jo," přesvědčoval ho Zafod. "Otevře se před tebou celý nový život."
"Snad ne!"
zasténal Marvin. "Drž hubu a poslouchej!"
sykl Zafod. "Tentokrát to bude vzrůšo a dobrodružství a jiný divočárny."
"To zní příšerně," usoudil Marvin. "Marvine! Všechno, oč tě chci požádat..."
"Nejspíš chceš, abych ti otevřel tuhle kosmickou loď."
"Cože? Éé..., jo, správně," přitakal Zafod nervózně. Neustále hlídal alespoň třema očima vchod. Neměli času nazbyt.
"Možná že bylo lepší říct, oč jde, než snažit se vyvolat ve mně nadšení, protože to je ztráta času," podotkl Marvin. Přistoupil k lodi a dotkl se jí. Vzduchotěsná komora se otevřela. Ford a Zafod zírali na vstupní otvor. "Není zač děkovat," pronesl Marvin. "Vlastně tys to ani nezkusil," dodal a opět se odploužil. Arthur a Trillian se rovněž nahrnuli ke vchodu do lodi. "Co se děje?"
zajímal se Arthur. "Koukni se na to," vyzval ho Ford. "Koukni se na vnitřek tý lodi."
"Je to čím dál divnější," vydechl Zafod. "Úplně černá," žasl Ford. "A vevnitř taky všechno úplně černý..."
Nahoře v restaurantu spěly události rychle k okamžiku, po němž už žádné okamžiky následovat nebudou. Oči přítomných visely na klenbě dómu - s výjimkou tělesného strážce Cikorky Desiata, jehož oči visely na Cikorkovi Desiatovi a ovšem s výjimkou Cikorky Desiata samotného, jehož oči tělesný strážce pietně zatlačil. Strážce se naklonil přes stůl. Kdyby byl Cikorka Desiato naživu, jistě by to považoval za vhodnou chvíli, aby si odsedl, nebo se dokonce vydal na menší procházku. Jeho tělesný strážce totiž nepatřil k lidem, kteří zblízka vypadají líp. Vzhledem ke svému politováníhodnému stavu se však Desiato ani nepohnul. "Pane Desiato?"
zašeptal strážce. Když promluvil, vypadalo to, jako by se svaly po stranách jeho úst hrnuly jeden přes druhý a klidily se z cesty. "Pane Desiato? Slyšíte mě?"
Cikorka Desiato přirozeně neřekl nic. "Cikorko?"
sykl tělesný strážce. Cikorka Desiato přirozeně zase neodpověděl. Odpověděl nadpřirozeně. Sklenička na stole před ním začala poskakovat a vidlička se vznesla několik centimetrů nad stůl a ťukala do sklenky. Pak se vrátila na stůl.
Tělesný strážce spokojeně chrochtl. "Měli bychom jít, pane Desiato," zabručel. "Aby nás pak nechytil ten nával, zrovna když jste v tomhle stavu. Musíte bejt na další vystoupení pěkně vodpočinutej. Bylo tam náramný publikum. Jedno z nejlepších. Kakrafún. Před pěti stama šedesáti šesti tisícema a dvěma miliónama let. Už jste se na to budete bejt těšenej?"
Vidlička se opět vznesla, pak se zastavila, neurčitě se zavrtěla a opět klesla na stůl. "Ale děte," zavrčel strážce. "Určitě to bude bejvávalo fantastický. Byli z vás úplně paf."
Ze strážcových gramatických kreací by byl býval dr. Daniela Dryáčníka jistě trefil šlak. "Jak ta černá loď letí rovnou do slunce, to je dycky dorazí. A že ta nová je krasavice. Bude mi jí fakticky líto. Tak pudeme dolů a já nařídím autopilota černý lodi a vodfrčíme v limuzíně, ne?"
Vidlička jednou ťukla na souhlas. Sklenice s vínem se tajuplně sama od sebe vyprázdnila. Tělesný strážce vystrkal kolečkovou židli s Cikorkou Desiatem z restaurantu. "A teď přišla chvíle, na kterou jste všichni čekali!"
volal na jevišti Max. Rozhodil rukama do vzduchu. Hudebníci v pozadí začali zuřivě bušit do bicích nástrojů a chrlit dunivé syntakordy. Max se s nimi kvůli tomu pohádal, ale oni tvrdili, že to mají ve smlouvě. Bude si to s nimi muset vyřídit jeho agent. "Obloha začíná vřít!"
vykřikoval. "Příroda se hroutí do ječící prázdnoty! Za dvacet vteřin bude s vesmírem konec! Pohleďte, jak nás zaplaví světlo nekonečna!"
Kolem řádil ohyzdný běs zkázy. A právě v tu chvíli se jakoby z nekonečné dálky ozval hlas trubky. Max sjel očima hudebníky. Ale nevypadalo to, že by někdo z nich hrál na trubku. Vedle něj na jevišti se náhle objevil chvějivý pramínek kouře. Ke vzdálené trubce se připojily další. Tuhle show dělal Max už víc než po pětisté a nikdy předtím se nic podobného nestalo. Poplašeně odskočil od vířícího oblaku kouře, z něhož se zvolna materializovala postava - důstojný muž s plnovousem a v dlouhém rouchu, halící se do světla. V očích měl hvězdy, na hlavě zlatou korunu. "Co to je?"
šeptl Max, v očích zděšení. "Co se to děje?"
Na konci sálu extaticky vyskočili doposud kamenně se tvářící členové Církve nového příchodu Zarquonova a začali vyvolávat a prozpěvovat. Max mrkal úžasem. Máchl rukama k publiku. "A teď prosím pěkný potlesk, dámy a pánové," zajódloval, "potlesk pro Velkého Proroka Zarquona! Je tady! Zarquon znovu přišel!"
Za bouřlivého potlesku přešel Max scénu a podal mikrofon Prorokovi. Ten si odkašlal. Pokukoval po shromáždění. Hvězdy v jeho očích nejistě blikaly. Rozpačitě si pohrával s mikrofonem. "Ehm...," pronesl. "Ahoj. Podívejte, hrozně mě mrzí, že jsem se trochu opozdil. Bylo to absolutně příšerný. Spousta nečekaných komplikací na poslední chvíli."
Uctivé ticho nabité očeáváním ho zřetelně znervózňovalo. Znovu si odkašlal. "Ehm, jak jsme na tom s časem? Budu mít aspoň min..."
Tak skončil vesmír.

19. kapitola
Jednou z hlavních předností oné pozoruhodné knihy, Stopařova průvodce po Galaxii, vedle poměrně nízké ceny a

velkého vlídného nápisu na obálce NEPROPADEJTE PANICE, je stručný a občas i přesný komentář. Tak například statistiky zachycující geosociální strukturu vesmíru jsou šikovně umístěny mezi stranami devět set třicet osm tisíc tři sta dvacet čtyři a devět set třicet osm tisíc tři sta dvacet šest. Za prostinký styl, jímž jsou psány, vděčí částečně skutečnosti, že vydavatelé tlačeni odevzdávacími lhůtami opsali informace z krabice ovesných vloček a jen chvatně je přizdobili několika poznámkami pod čarou, aby nemohli být žalováni podle nepochopitelně zašmodrchaného galaktického zákona o autorských právech. Stojí snad za zmínku, že později jeden mazaný vydavatel poslal knihu časovou smyčkou nazpátek, načež úspěšně zažaloval společnost vyrábějící ovesné vločky pro porušení právě tohoto zákona. Ukázka pro ilustraci:
Vesmír - informace, které vám život v něm usnadní.
1. Rozloha: Nekonečná
Stopařův průvodce po Galaxii definuje výraz nekonečný takto: Nekonečný: Větší než největší věci, co kdy byly, zvlášť některé. Ve skutečnosti ale ještě mnohem větší, fakticky úžasně obrovský, naprosto šokující velikosti, dá se o něm říct jen "žjova, to je teda něco". Nekonečno je prostě tak velké, že velikost sama ve srovnání s ním vypadá úplně nicotná. Gigantické násobeno kolosálním násobeno děsivě obrovitánským - tak by se dal stručně vystihnout pojem, který se vám snažíme přiblížit.
2. Dovoz: Žádný
Dovážet věci do nekonečně velkého prostoru je nemožné, protože neexistuje vnějšek, odkud by se daly dovážet.
3. Vývoz: Žádný
Viz Dovoz.
4. Obyvatelstvo: Žádné
Je známo, že existuje nekonečné množství světů, už proto, že prostor, v němž se mohou nacházet, je nekonečný. Zdaleka ne všechny jsou však obydlené. Musí proto existovat konečný počet obydlených světů. Jakékoliv konečné číslo děleno nekonečnem dává výsledek, jenž se natolik blíží pouhému nic, že je úplně zanedbatelný. Lze tedy říct, že populace všech planet ve vesmíru je nulová. Z toho vyplývá, že i populace celého vesmíru je nulová, a pokud se čas od času setkáte s nějakými lidmi, jsou pouhým výplodem chorobné představivosti.
5. Měnové jednotky: Žádné
V naší Galaxii existují tři volně směnitelné měny, ale žádná z nich nemá valný význam. Altairský dolar se nedávno zhroutil, flainijský prasourkový korálek je směnitelný jen za jiné flainijské prasourkové korálky a triganský pu má své vlastní specifické problémy. Jeho kurs je sice stabilní - osm ningi za jeden pu - protože však ningi je gumová mince tvaru rovnostranného trojúhelníku o straně deset tisíc kilometrů, nikomu se ještě nepodařilo nashromáždit jich tolik, aby mohl vlastnit jeden pu. Ningi není směnitelná valuta, protože Galaktibanky se odmítají zabývat počítáním drobných. Z této premisy lze snadno odvodit, že i Galaktibanky jsou výplodem chorobné obrazotvornosti.
6. Umění: Žádné
Smyslem umění je nastavovat přírodě zrcadlo. Tak velké zrcadlo ale existovat nemůže - viz 1.
7. Sex: Žádný
Vlastně je ho spousta, hlavně proto, že nejsou žádné peníze, obchod, banky, umění nebo cokoliv, čím by se mohli zabývat všichni ti neexistující obyvatelé vesmíru. Nemá však smysl zdlouhavě zde toto téma rozebírat, protože je to skutečně strašně složité. Další informace viz Průvodce, kapitoly sedm, devět, deset, jedenáct, čtrnáct, šestnáct, sedmnáct, devatenáct, dvacet jedna až čtyřicet osm včetně, a vlastně i skoro celý zbytek Průvodce.

20. kapitola
Restaurant existoval dál, jen všechno ostatní ustalo. Časová relastatika ho udržovala a chránila v nicotě, jež nebyla jen pouhým vakuem. Bylo to prostě nic - i vakuum musí v něčem existovat. Dóm chráněný silovým polem opět zneprůhledněl. Večírek skončil, hosté odcházeli. Zarquon zmizel spolu s vesmírem. Časové turbíny se chystaly přetáhnout restaurant zpět přes okraj času, aby byl připraven, až přijdou hosté na oběd. Max Quordlepleen se ve své malé šatně se zataženými záclonami snažil sehnat časofonem svého agenta. Na parkovišti stála zavřená a tichá černá loď. Od restaurantu přijížděl zesnulý pan Cikorka Desiato, postrkovaný tělesným strážcem po pohyblivé lávce. Sestoupili jednou z průhledných rour. Když dorazili k limuzíně, dveře vzduchotěsné komory se otevřely a loď automaticky vtáhla kolečkovou židli dovnitř. Tělesný strážce nastoupil za ní, připojil svého šéfa na systém udržující smrtelné funkce a vsoukal se do malé pilotní kabiny. Tam nastartoval dálkovým ovládáním autopilota černé lodi, spočívající po boku limuzíny. Zafodu Bíblbroxovi se značně ulevilo - už přes deset minut se pokoušel loď uvést do pohybu. Černá raketa hladce vyklouzla z kóje, obrátila se a hbitě a tiše sjela po hlavní cestě. Na jejím konci prudce zrychlila, vřítila se do časové odpalovací komory a vyrazila na dlouhou cestu zpět do vzdálené minulosti.
Jídelní lístek restaurantu na konci vesmíru cituje samozřejmě se souhlasem vydavatelů úryvek ze Stopařova průvodce po Galaxii: Historie všech významnějších galaktických civilizací obvykle prochází třemi stadii: přežití, zkoumání a tříbení, jinak známé jako fáze JAK, PROČ a KDE. První fáze je například charakterizována otázkou "JAK si obstarat jídlo?"
, druhá "PROČ vlastně jíme?"
, kdežto třetí "KDE poobědváme?"
. Jídelní lístek jde ovšem ještě dál a tvrdí, že Restaurant na konci vesmíru je příjemnou a kultivovanou odpovědí na poslední otázku. Nedodává však, že ačkoliv velkým civilizacím trvá tisíce let, než projdou fázemi JAK, PROČ a KDE, malé sociální skupiny ve stresových podmínkách mohou projít tímto vývojem velmi rychle. "Jak jsme na tom?"
zeptal se Arthur. "Bledě," odpověděl Ford. "Kam máme namířeno?"
pípla Trillian. "Nevím," přiznal Zafod. "Proč?"

naléhal Arthur. "Drž klapačku," navrhli mu Zafod s Fordem. "V podstatě tedy chcete říct," ignoroval Arthur jejich návrh, "že to nemáte v rukou."
Loď se otřásala a pohupovala, až se všem dělalo špatně - to se Ford a Zafod pokoušeli vyrvat řízení autopilotovi. Motory řvaly a kňučely jako unavené děti v samoobsluze. "To praštěné vybarvení mě mate," stěžoval si Zafod. Jeho milostná pletka s černou lodí trvala skoro celé první tři minuty letu. "Vždycky když chceš zmáčknout některé z těch divných černých tlačítek s černým nápisem na černém pozadí, rozsvítí se černé světýlko, abys měl kontrolu, co jsi udělal. Co to má být? Snad nějaký galaktický hyperpohřebák?"
Stěny houpající se kabiny byly rovněž černé, strop černý, sedadla - jen zpola dohotovená, neboť jediná významná cesta, již měla loď podniknout, se měla konat bez posádky - také černá, stejně jako šroubky, kterými byla ukotvena. I tenká podlahová krytina měla barvu noci, a když nadzdvihli cíp, objevili pod ní černou pěnovou hmotu. "Možná ji navrhoval někdo, jehož oči reagovaly na jiné vlnové délky," spekulovala Trillian. "Nebo neměl moc velkou fantazii," zabručel Arthur. "Možná že byl hodně depresívní," přisadil si Marvin. Ve skutečnosti - to se však nikdy neměli dozvědět - zvolili návrháři černou, aby vzdali čest truchlivému, politováníhodnému a z daní odečitelnému stavu majitele lodi. Loď sebou trhla, až cestujícím nadskočil žaludek. "Pomalu," nabádal Arthur samozvané piloty. "Dostávám z toho kosmickou nemoc."
"Časovou nemoc," upřesnil Ford. "Řítíme se časem nazpátek."
"To ti teda pěkně děkuju," zasténal Arthur. "Teď se mi teprve udělá doopravdy špatně."
"Jen si poslož," ušklíbl se Zafod. "Trocha barvy by tomuhle interiéru neuškodila."
"Tohle že má být vytříbená konverzace po obědě?"
odsekl Arthur. Zafod nechal řízení Fordovi a přiřítil se k Arthurovi. "Koukni, pozemšťane," obořil se na něho, "ty se starej o svou práci, jasný? Otázku k Definitivní odpovědi, jasný?"
"Cože, tenhle nesmysl?"
durdil se Arthur. "To jsme snad už dávno pustili z hlavy."
"Já ne, chlapečku. Víš, co říkaly myši - v jistých kruzích má cenu ohromného balíku. A všechno je to v tý tvojí hlavě, nebo co to máš."
"Nojo, ale..."
"Žádný ale! Přemýšlej o tom. Smysl života! Když budeme mít v rukou tohle, můžeme vydírat všechny psychiatry Galaxie - a to by hodilo pěknej balík. Já dlužím svýmu hotovej zlatej důl."
Arthur zhluboka nabral dech, ale bez valného nadšení.
"Dejme tomu, ale kde začít? Jak to mám vědět? Tvrdili, že Konečná odpověď je čtyřicet dva. Jak mám vědět, jak zní otázka? Může to být cokoliv. Třeba kolik je šestkrát sedm?"
Zafod si ho chvíli přísně měřil. Pak mu oči zaplály vzrušením. "Čtyřicet dva!"
zajásal. Arthur si otřel dlaní zpocené čelo. "Jistě," řekl trpělivě. "Tohle vím."
Zafod udělal zklamané obličeje. "Chtěl jsem jen říct, že ta otázka může znít jakkoliv," vysvětloval Arthur. "Není mi jasné, proč bych to měl vědět."
"Protožes tam byl, když ta tvoje planeta shořela jak prskavka."
"U nás na Zemi máme něco...," začal Arthur. "Měli jste," opravil ho Zafod. "... čemu se říká takt. Ale na tom nezáleží. Prostě to nevím."
Kabinou zazněl bezvýrazný, tichý hlas. "Já to vím," pronesl Marvin. Od řídícího panelu, s nímž stále ještě sváděl marný boj, se ozval Ford. "Do toho se nepleť, Marvine. To je biologická záležitost."
"Je to zakódováno ve vlnách, vysílaných pozemšťanovým mozkem," nedal se vyrušit Marvin, "ale myslím, že vás to moc nezajímá."
"Chceš říct, že mi dokážeš číst myšlenky?"
žasl Arthur. "Ano."
Arthur šokovaně zíral na Marvina. "A...?"
"Nechápu, že můžeš žít v něčem tak omezeném."
"Aha, chceš mě urážet," urazil se Arthur. "Ano," potvrdil Marvin. "Kašli na něj," vmísil se do sporu Zafod. "Vymejšlí si."
"Vymejšlí?"
Marvin komicky vykrucoval hlavu, aby naznačil přehnané překvapení. "Proč bych si měl něco vymýšlet? Život je sám o sobě dost hrozný, ani není třeba něco vymýšlet."
"Marvine," řekla Trillian jemným, laskavým tónem, jímž jediná ona byla dosud schopna hovořit s neblahým stvořením, "když jsi to celou dobu věděl, proč jsi nám to neřekl?"
Marvinova hlava se k ní trhaně otočila. "Neptali jste se," odpověděl stručně. "Ale teď se tě ptáme, ty chlape plechová!"
houkl Ford od řízení. V tu chvíli loď přestala poskakovat a houpat se. Motor tiše předl. "Hej, Forde," volal Zafod. "To vypadá dobře. Už jsi zvládl řízení?"
"Ne," odpověděl Ford. "Jenom jsem se do toho přestal plést. Zřejme bude nejlepší letět tam, kam má loď namířeno, a pak z ní rychle vypadnout."
"Asi máš pravdu," souhlasil Zafod. "Věděl jsem, že vás to nezajímá," zažbrblal Marvin pro sebe a zhroutil se do kouta, kde se vypnul.
"Jedna věc mi ale dělá starosti," pokračoval Ford. "Jen jediný přístroj na lodi vůbec něco ukazuje. Pokud je to to, co si myslím, že to je, a pokud ukazuje to, co si myslím, že ukazuje, pak jsme se dostali moc daleko zpátky do minulosti. Asi tak dva milióny let před naši dobu."

Zafod pokrčil rameny. "Čas je blbost."
"Stejně by mě zajímalo, komu tahle loď patří," ozval se Arthur. "Mně," odpověděl hbitě Zafod. "Ne. Komu doopravdy patří."
"Doopravdy mně," opakoval tvrdošíjně Zafod. "Hele, vlastnit znamená krást, chápeš? Tudíž krást znamená vlastnit, stačí?"
"Vysvětli to téhle lodi," ušklíbl se Arthur. Zafod přistoupil k ovládacímu panelu. "Lodi," deklamoval a bušil do tlačítek. "Mluví k tobě tvůj nový majitel..."
Dál se nedostal, protože se současně přihodilo několik věcí. Loď skončila cestu v čase a vynořila se v reálném prostoru. Všechny dosud zablokované kontrolky na řídícím panelu se naráz rozsvítily. Vělká obrazovka nad řídícím panelem zamrkala a ožila. Objevila se širokoúhlá hvězdná scenérie s jediným ohromným sluncem přímo před nimi. Nebyla to však žádná z těchto událostí, co způsobilo, že Zafod a s ním ostatní členové posádky byli v témže okamžiku hozeni na zadní stěnu kabiny. Odhodil je náhlý poryv kraválu, který se rachotivě vyvalil z reproduktorů vedle obrazovek.

21. kapitola
Dole na vyprahlé rudé planetě Kakrafún, uprostřed rozlehlé Rudlitské pouště, zkoušeli zvukoví technici aparaturu. To jest, na poušti se nacházela aparatura, nikoli však technici. Uchýlili se do bezpečí obrovské řídící lodi skupiny Postižená oblast. Visela asi šest set kilometrů nad povrchem planety. Odtud technici aparaturu zkoušeli. V okruhu sedmi a půl kilometrů kolem reproduktorových sil by ladění nikdo nepřežil. Kdyby se Arthur Dent octl tak blízko reproduktorů, jeho poslední myšlenka, než by vypustil duši, by jistě byla, že aparatura tvarem i rozměry značně připomíná Manhattan. Z bunkrů trčely k nebi monstrózní věže reproduktorů s neutronovou fází a zakrývaly plutoniové reaktory a seizmické zesilovače v pozadí. Hluboko v betonových krytech pod reproduktorovým městem spočívaly nástroje, které hudebníci ovládali z lodi - mohutná fotonová pitara, basový detonátor a megabouchací bicí souprava. Měla to být hlučná show. Na palubě řídící lodi vládl horečný shon. Limuzína Cikorky Desiata, pouhý pulec vedle řídící lodi, už dorazila a zaparkovala v doku. Zesnulého umělce právě odnášeli klenutými chodbami do kabiny, kde čekalo médium, jež mělo přenášet jeho psychické impulsy na hmatník pitary. Jeden lékař, jeden logik a jeden biolog se specializací na mořskou faunu, dopravení sem za fantastických finančních obětí z Maximegalonské univerzity, se snažili přemlouvat sólového zpěváka, který se zamkl na záchodě s lahvičkou pilulek a odmítal vylézt, dokud mu jednoznačně nedokážou, že není ryba. Basista ve své ložnici právě střílel z kulometu, zatímco bubeník nebyl k nalezení. Zuřivým pátráním se zjistilo, že stojí na pláži Santraginu V, vzdálen přes sto světelných roků, a prohlašuje, že je tam už skoro půl hodiny šťasten a že si našel kamínek, který s ním bude kamarádit. Manažerovi kapely se z duše ulevilo. Znamenalo to totiž, že - už posedmnácté během tohoto zájezdu - bude na bicí hrát robot, takže na rytmiku se může spolehnout. Subéterem prochvívaly pokyny jevištních techniků, zkoušejících mikrofony. Právě jejich hovory se ozývaly v kabině černé lodi. Omráčená posádka bezvládně ležela na zadní stěně kabiny a naslouchala hlasům z reproduktorů. "Dobrý, kanál devět pod proudem," řekl hlas. "Prosím kanál patnáct."
Loď zasáhl další dunivý poryv zvuku. "Kanál patnáct v pořádku."
A jiný hlas: "Černá loď připravena. Vypadá to dobře. Bude to parádní skok do slunce. Co jevištní počítač?"
"Připraven," odpověděl elektronický hlas. "Převezmi řízení."
"Dráha černé lodi naprogramována, loď připravena ke startu."
Zafod přeskočil kabinu a přepnul frekvence na subéterovém přijímači, než jim další zvuková detonace stačila udělat z mozku prášek. Stál před přijímačem a třásl se. "Co znamená skok do slunce?"
ptala se Trillian tichým, nervózním hláskem. "Že loď skočí do slunce," vysvětloval Marvin. "Skok - do - slunce. Velmi jednoduchý, srozumitelný výraz. Co byste čekali, když ukradnete reklamní loď Cikorky Desiata?"
"Jak víš, že je Cikorkova?"
zeptal se Zafod hlasem, z něhož by zamrazilo i sněžnou ještěrku z Vegy. "Jednoduše," odvětil Marvin nevzrušeně.
"Vezl jsem mu ji na parkoviště."
"Tak proč... jsi... nám... nic neřekl!?"
"Říkals přece, že chceš vzrůšo a dobrodružství a jiný divočárny."
"To je hrozné," pronesl Arthur zbytečně do nastalého ticha. "To jsem taky říkal," přisvědčil Marvin. Ze subéterového přijímače, naladěného teď na jinou frekvenci, se linulo vysílání místní rozhlasové stanice. "...A máme na dnešní koncert opravdu krásné počasí. Stojím přímo před pódiem," lhal reportér, "uprostřed Rudlitské pouště, a i s hyperbinoptickými brýlemi jen stěží obsáhnu nedohledné řady diváků, kteří jsou tu natlačeni kolem dokola až k obzoru. Jako strmé útesy se za mnou zdvihají věže reproduktorů a vysoko nahoře svítí o sto šest slunce a netuší, co ho čeká. Delegace ochránců životního prostředí ví, co ho čeká - tvrdí, že koncert způsobí zemětřesení, přílivové vlny, hurikány, nenapravitelné změny v atmosféře a tak dále - zkrátka všechno to, o čem ochránci životního prostředí neustále mluví. Právě jsme dostali hlášení od zástupce skupiny Postižená oblast, který se v poledne s ochránci setkal a dal je všechny postřílet, takže už nic nestojí v cestě..."
Zafod přijímač vypnul. Obrátil se k Fordovi. "Víš, co si myslím?"
"Myslím, že jo," přikývl Ford. "Řekni mi, co si myslíš, že si myslím."
"Myslím, že si myslíš, že je načase vypadnout z téhle lodi."
"Myslím, že máš pravdu," řekl Zafod. "Myslím, že máš pravdu," řekl Ford. "Jenže jak?"
ozval se Arthur. "Ticho!"
okřikli ho svorně. "Myslíme."
"Tak nás tedy čeká smrt," pronesl Arthur. "Přestaň s tím, prosím tě," zaúpěl Ford. Stojí snad za to na tomto místě

připomenout Fordovy teorie, které si vytvořil při prvním setkání s lidmi. Snažil si vysvětlit jejich podivný zvyk neustále pronášet a opakovat očividné skutečnosti, jako například: 'To máme dnes hezky', 'Ty jsi ale dlouhán', nebo 'Tak nás tedy čeká smrt.' Jeho první teorie předpokládala, že kdyby lidé stále neprocvičovali mluvidla, patrně by jim zatuhla. Po několika měsících pozorování přišel s novou teorií - kdyby lidé neprocvičovali mluvidla, uvedli by tím do chodu mozek.
Shodou okolností se tato druhá teorie velmi přesně hodí na případ národa Belcereboňanů z planety Kakrafún. Belcereboňané svého času vyvolávali značnou nelibost a napětí mezi sousedními rasami, protože jejich civilizace patřila k nejosvícenějším, nejdokonalejším a především nejpoklidnějším v celé Galaxii. Aby je potrestal za takové chování, jež bylo shledáno urážlivým, namyšleným a provokativním, uvalil na ně Galaktický tribunál nejkrutější ze společenských nemocí - telepatii. A tak Belcereboňané, pokud nechtějí vysílat každou maličkost, která jim prolétne myslí, komukoli v okruhu desíti kilometrů, musí hlasitě a bez přestání hovořit o počasí, o svých zdravotních potížích a o tom, jak je najednou na Kakrafúnu hlučno.
Jiná metoda, jak si dočasně zablokovat mozek, je pozvat skupinu Postižená oblast, aby tu uspořádala koncert. Pokud jde o koncert, ze všeho nejdůležitější bylo načasování. Loď se musela vydat na cestu ke slunci ještě před začátkem koncertu a vrhnout se do jeho plamenů přesně šest minut a třicet sedm vteřin před vyvrcholením příslušné písně, aby světlo slunečních erupcí mělo čas doletět na Kakrafún. Černá loď se řítila ke slunci už několik minut. Ford právě dokončil prohlídku ostatních palubních prostor a vtrhl zpět do kabiny. Na obrazovkách planulo děsivě velké slunce Kakrafúnu, žhoucí bílé peklo tavících se vodíkových jader narůstalo každým okamžikem, jímž se k němu loď blížila.
Zafod marně bušil do ovládacího panelu. Arthur s Trillian měli výraz hypnotizovaných králíků, kteří se octli v noci na silnici a myslí si, že nejlepší způsob, jak si poradit s blížícími se reflektory, je zírat přímo do nich. Zafod se otočil a napjatě pohlédl na Forda. "Forde, kolik je tu kapslí s jedem?"
"Žádná."
Zafod zadrkotal zuby. "Počítals je?"
"Dvakrát," odpověděl Ford. "Podařilo se ti zavolat radiem jevištní techniky?"
"Jo," přikývl Zafod trpce. "Informoval jsem je, že je tu spousta lidí na palubě, a oni říkali, ať je všechny pozdravuju."
Ford vytřeštil oči. "Řekls jim, kdo jsi?"
"Řekl. Povídali, že je to ohromná pocta. A taky něco o účtu z restaurace a o mojí závěti."
Ford se sklonil nad řízením. "Copak nic z toho nefunguje?"
vyhrkl divoce. "Všechno vypnuto."
"Rozbij autopilota."
"Nejdřív ho musíme najít. Nic k němu nevede."
Na okamžik zavládlo ledové ticho. Arthur se potácel kdesi u zadní stěny kabiny. Náhle se zastavil. "Jen tak mimochodem," ozval se, "co znamená slovo teleport?"
Uplynul další okamžik. Pak se k němu ostatní zvolna obrátili. "Asi se ptám v nevhodnou chvíli," omlouval se Arthur. "Ale vzpomněl jsem si, že jste to slovo před chvílí užili, a tak to připomínám, jenom proto, že..."
"Kde je to napsáno?"
zeptal se Ford tiše. "Ehm... tady...," ukázal Arthur na černou skříňku na zadní stěně kabiny. "Nad nápisem Záchranné zařízení, vedle cedule Mimo provoz."
Ve zmatku, který vypukl, dávala smysl jen jediná akce - Ford přeskočil kabinu, vrhl se k černé skříňce, na niž Arthur ukázal a začal zuřivě mačkat jediný černý knoflík, kterým se zřejmě ovládala. Čtvercový panel o straně asi dva metry se odklopil a odhalil kabinku, připomínající sprchový kout, který našel nový smysl života jako skladiště elektrikářského haraburdí. Od stropu visely pletence drátů, podlahu pokrývala změť odhozených součástek a programovací panel se vychlipoval z otvoru ve zdi, kde měl být upevněn. Když se totiž loď stavěla, přišel do doku na kontrolu jeden pomocný účetní, zaměstnaný u skupiny Postižená oblast, a obořil se na dílovedoucího, proč ksakru montují tak neuvěřitelně drahý teleport do lodi, která má vykonat jen jedinou důležitou cestu, a to ještě bez posádky. Předák vysvětlil, že tento teleport je možno získat s desetiprocentní slevou. Účetní vysvětlil, že to je nepodstatné. Předák vysvětlil, že je to nejlepší, nejúčinnější a technicky nejdokonalejší teleport, jaký lze koupit, načež účetní vysvětlil, že ho nikdo nemá zájem kupovat. Předák vysvětlil, že se přece spousta lidí bude chtít dostat na loď a zase z ní. Účetní vysvětlil, že loď je vybavena technicky vyhovujícími dveřmi. Předák vysvětlil účetnímu, že se může jít dát vycpat, a účetní vysvětlil předákovi, že to, co se k němu tak rychle blíží zleva, je jeho bouchací pravička. Když vysvětlování skončilo, práce na teleportu byla přerušena a zařízení bylo posléze účtováno za pětinásobek pod položkou "jiné výdaje". "Do pekelný vohrady," drtil Zafod mezi zuby, když se s Fordem pokoušeli rozmotat změť drátů.
Po chvíli Ford vyzval Zafoda, aby ustoupil stranou. Vhodil do teleportu minci a zacvakal vypínačem na odchlípléím programovacím panelu. Zapraskalo to, zablesklo se a mince zmizela. "Aspoň tahle část funguje," konstatoval Ford. "Ale nemá to směrové programování. Teleport pro přenos hmoty bez směrového programátoru tě může poslat... v podstatě kamkoliv."
Hrozivě velké kakrafúnské slunce plálo na obrazovce. "To je fuk," usoudil Zafod. "Kam se dostaneme, tam se dostaneme."
"Ani automat nefunguje," pokračoval Ford. "Nemůžeme zmizet všichni. Někdo musí zůstat a zmáčknout to."
Na okamžik zvážněli. Slunce na obrazovkách rostlo a rostlo. "Marvine, chlapče," zahlaholil vesele Zafod. "Jak jsi na tom?"
"Zřejmě dost špatně," zahučel Marvin.
O chvilinku později dospěl koncert na Kakrafúnu k nečekanému vyvrcholení. Černá loď a její jediný mrzoutský pasažér se přesně podle programu vnořili do nukleární pece. Mohutné erupce vystřelily ze slunce milióny kilometrů do kosmického prostoru, čímž potěšily a v několika případech také upražily asi desítku jezdců na erupcích, vznášejících se

poblíž slunečního povrchu v očekávání velké chvíle. Několik vteřin předtím, než světlo erupcí dorazilo na Kakrafún, těžce zkoušená poušť pukla podél zlomové linie. Ohromná podzemní řeka, o jejíž existenci do té doby nikdo neměl tušení, vytryskla z hlubin na povrch. Vzápětí ji následovalo mnoho miliónů tun žhavé lávy, tryskající stovky metrů do vzduchu. Obrovská řeka se v mžiku vypařila v jediné explozi, jejíž ozvěna se nesla až na opačnou polokouli planety a zase zpátky. Nemnozí svědci, kteří událost přežili, přísahali, že celých sto tisíc čtverečních kilometrů pouště se zvedlo do vzduchu jako obrovitá, tlustá palačinka, převrátilo se a zase sebou pláclo dolů. Právě v tom okamžiku proniklo oblaky páry sluneční záření z erupcí a zasáhlo půdu. O rok později celá poušť hustě porostla květinami. Složení atmosféry halící planetu se poněkud změnilo. V létě slunce tak nepražilo, v zimě tolik nemrzlo a často padal příjemný deštík. Planeta pouští Kakrafún se zvolna měnila v ráj. Dokonce i prokletí Kakrafúňanů, jejich telepatické schopnosti, načas pod vlivem exploze zmizelo. Mluvčí skupiny Postižená oblast - týž, který dal postřílet všechny ochránce životního prostředí - později údajně prohlásil, že to byl "prima kšeft". Spousta lidí dojemně hovořila o čarovné moci hudby. Několik skeptických vědců nicméně pečlivě prozkoumalo záznamy událostí. Tvrdili, že objevili nepatrné stopy rozsáhlého, uměle vyvolaného pole nepravděpodobnosti, které sem proniklo z blízkých oblastí kosmického prostoru.

22. kapitola

Arthur se probudil, a vzápětí toho litoval. Kocovinu už párkrát zažil, ale takovouhle ještě nikdy. Teď ji měl, Velkou kačabu. Propadal se do nejtemnějších propastí. Došel k závěru, že přenos hmoty není ani zdaleka taková legrace jako pořádný, solidní kopanec do hlavy. Nechtělo se mu hýbat, protože cítil jakési tupé bušení, a tak prostě ležel a přemýšlel. S většinou forem přemísťování je ta potíž, říkal si, že ani jedna obvykle nestojí za všechnu tu námahu. Na Zemi - když ještě existovala - jsme měli problémy s auty. Hlavní nevýhody spočívaly v tom, že bylo nutno dolovat spousty černé mazlavé patlaniny z podzemí, kde byla do té doby dobře schována, aby se nemohlo nic stát. Ta se pak proměnila v asfalt, který pokryl zemi, kouř, který naplnil ovzduší a zbytek se nalil do moře. To všechno zjevně převažovalo výhody, spočívající v možnosti přesunout se rychle z jednoho místa na druhé, zvlášť když místo, kam jste se dostali, se následkem toho všeho značně připodobnilo místu, odkud jste přijeli - stejně zamořené asfaltem, kouřem a postižené nedostatkem ryb. A přenos hmoty? Forma dopravy, předpokládající rozdrcení přepravovaných osob na atomy, které pak vyšle subéterem, aby je posléze zase spráskala dohromady, právě když po letech ochutnaly první doušky svobody - to rozhodně nemůže být dobrá novinka. Před Arthurem Dentem došlo k přesně stejnému závěru hodně lidí. Někteří si dokonce dali práci a složili na toto téma písně. Uvádíme jeden popěvek, často prozpěvovaný demonstranty před továrnou na teleportovací zařízení, patřící společnosti Sirius Cybernetics Corporation na Šťastném svjeťe III:

Aldebaran je prima,
na Algolu je psina,
betelgeuzské pěkné holky
nedělají moc okolky,
udělají to pomalu či rychle,
tak jak chceš,
udělaj, na co si vzpomeneš.

Ale jestli se mám dát rozmontovat,
abych se tam mohl dostat,
to radši nikam necestovat.

Holadryjá!
Na kousky rozebraný, na kousky rozebraný,
to je divný způsob cestování.
A jestli mě chcete rozmontovat,
abych se tam mohl dostat,
to radši domů se navrátím.

Na Siriu je dlažba zlatá,
tak to aspoň říkají
pitomci, co potom dodají:
"Než umřeš, musíš vidět Tau!"

Že bych šel rád, je pravda svatá,
pěšky anebo tramvají.
Ale jestli mě chcete rozmontovat,
abych se tam mohl dostat,
na cestování se vám vykašlu.

Holadryjá!
Na kousky rozebraný, na kousky rozebraný,
to vám snad v hlavě z toho haraší!
A jestli mě zkusíte rozmontovat,

abych se tam mohl dostat,
zůstanu doma, což je nejsnazší.
... a tak dále. Jiná populární píseň vyjadřovala tento názor ještě stručněji:
Tak jednou z flámu,
vracím se teleportem,
s Ronem a Sidem a s Meg,

jak Ron získal Meggino srdce,
teď hlavu si lámu,
a že jeho nohu mám,
má Sidney na mě vztek.

Arthur cítil, jak vlny bolesti zvolna opadávají. Stále však vnímal tupé bušení. Pomalu, opatrně zkusil vstát. "Slyšíš taky to tupé bušení?"
zeptal se Ford. Arthur se prudce otočil, až se zakymácel. Přicházející Ford byl bledý a měl zarudlé oči. "Kde to jsme?"
vyblekotal Arthur. Ford se rozhlédl. Stáli v dlouhé uhýbající chodbě, táhnoucí se oběma směry do nedohledna. Vnější ocelová zeď, natřená chorobně zelenou barvou - jaká se užívá ve školách, nemocnicích a blázincích, aby se chovanci zklidnili -, se jim klenula nad hlavami až k místu, kde se setkávala s kolmou vnitřní stěnou, kupodivu obloženou hobrou. Podlahu pokrývala temně zelená vroubkovaná guma. Ford přistoupil k tlustému, průhlednému panelu, zasazenému do vnější zdi. Tvořilo jej několik vrstev, ale přece jen propouštěla svítící body - špendlíkové hlavičky dalekých hvězd.
"Nejspíš na nějaké kosmické lodi."
Chodbou se nesl zvuk tupého bušení. "Trillian?"
zavolal Arthur nervózně. "Zafode?"
Ford pokrčil rameny.
"Nejsou k nalezení. Už jsem se po nich rozhlížel. Můžou být kdekoliv. Nenaprogramovaný teleport tě může poslat tisíce světelných let v kterémkoli směru. Podle toho, jak se cítím, bych řekl, že jsme cestovali hodně dlouho."
"Jak se cítíš?"
"Špatně."
"Myslíš, že jsou..."
"Ať jsou, kde jsou, zjistit to nemůžeme a dělat se s tím nedá taky nic. Tak dělej to, co já."
"Co?"
"Nemysli na to."
Arthur převracel Fordovu radu v hlavě. Neochotně uznal, že je rozumná, načež ji zmačkal a zahodil. Nabral zhluboka dech. "Kroky!"
vyjekl náhle Ford. "Kde?"
"Ten zvuk. Tupé bušení. To je dupání! Poslouchej!"
Arthur se zaposlouchal. Zvuk k nim doléhal chodbami z neodhadnutelné dálky. Určitě to však byl rytmus dusajících nohou a zněl teď o něco hlasitěji. "Pryč!"
sykl Ford. Rozběhli se - každý opačným směrem. "Tam ne," varoval Ford, "odtamtud přicházejí!"
"Kdepak," oponoval Arthur. "Přicházejí odtamtud!"
"Ne, odtamtud..."
Zastavili se. Otočili se. Pozorně naslouchali. Pak dali jeden druhému za pravdu. Opět vyrazili, přesně opačným směrem. Zmocnil se jich strach. Zvuk přicházel z obou směrů a sílil. Po několika metrech odbočovala doleva další chodba. Zahnuli a běželi dál. Chodba byla temná a dlouhá, a jak postupovali, zdálo se jim, že se citelně ochlazuje. Z hlavní chodby vedly na obě strany postranní chodbičky, všechny stejně temné a z každé vyrazil závan ledového vzduchu. Na okamžik polekaně zastavili. Čím dále postupovali, tím hlasitěji zněly pochodující nohy. Přitiskli se ke studené zdi a napjatě poslouchali. Zima, přítmí a bubnování nehmotných nohou na ně působily neblaze. Ford se otřásl, částečně zimou, částečně tím, že mu hlavou bleskla vzpomínka na příběhy, které mu vyprávěla jeho oblíbená maminka, když byl ještě betelgeuzský špunt, arkturské megakobylce superluční po kotníky. Příběhy o mrtvých lodích, strašidelných vracích, odsouzených k věčnému putování zapadlými oblastmi dalekého kosmu, zamořených démony a duchy zapomenutých posádek. Příběhy o neopatrných cestovatelích, kteří nastoupili na takové lodi... Pak si však Ford vzpomněl na hobrovou zeď v první chodbě a vzpamatoval se. Ať už si duchové zařizují lodi jakkoliv, vsadil by se, že určitě neobkládají zdi hobrou. Popadl Arthura za paži. "Zpátky!"
zavelel. Vyrazili hledat zpáteční cestu. V příštím okamžiku skočili jako vyplašené ještěrky do nejbližší postranní chodby. Přímo proti nim totiž vyrazili majitelé dusajících nohou.
V úkrytu za rohem užasle vyvalovali oči na skupinu asi pětadvaceti obtloustlých mužů a žen, jak se valí v teplákových soupravách kolem a supí a funí, že by z toho kardiolog dostal srdeční záchvat. Ford za nimi dlouze hleděl. "Džogují!"
sykl do zvuku dupajících nohou odrážejícího se chodbami. "Džogují?"
šeptl Arthur. "Džogují," pokrčil Ford rameny. Chodba, v níž se ukryli, se předchozím nepodobala. Byla krátká a končila mohutnými ocelovými dveřmi. Ford je začal zkoumat. Odhalil mechanismus zámku a otevřel. První věc, která jim padla do očí, bylo něco, co vypadalo jako rakev. Dalších čtyři tisíce devět set devadesát devět věcí, které jim padly do očí hned nato, byly rovněž rakve.

23. kapitola

Gigantická kobka měla nízký, klenutý, spoře osvětlený strop. Na opačném konci, dobře čtvrt kilometru dál, nejasně tušili průchod, nejspíš do podobné kobky s podobným obsahem. Ford vstoupil a užasle hvízdl. "To je teda!"
"Co je na mrtvolách tak zajímavého?"
zaškaredil se Arthur, nervózně našlapující za ním. "Nevím. Pojďme to prozkoumat."
Při bližší prohlídce zjistili, že záhadné předměty nejsou rakve, ale spíš sarkofágy, asi metr vysoké a vyrobené z něčeho, co vypadalo jako mramor - a také to zcela nepochybně bylo něco, co jako mramor jen vypadalo. Sarkofágy zakrývala poloprůhledná víka, jimiž nejasně prosvítaly obličeje jejich zesnulých a snad i oplakávaných obyvatelů. Patřily humanoidům, kteří očividně měli trampoty světa - ať už pocházeli z kteréhokoliv - definitivně za sebou. Nic víc se zjistit nedalo. Na podlaze mezi sarkofágy se plazil těžký olejnatý bílý plyn. Arthur se zprvu domníval, že má dodat kobce ponurou atmosféru, pak si však všiml, že ho zebou kotníky. Také sarkofágy byly na dotek velmi studené. Ford náhle přičapl k jednomu z nich, povytáhl z brašny ručník a cípem začal cosi zuřivě cídit. "Podívej, je tu štítek pokrytý jinovatkou," vysvětlil. Odstranil jinovatku a zkoumal nápis. Arthurovi to připomínalo stopy pavouka, který si příliš dopřál, čeho si pavouci dopřávají, když si chtějí zaflámovat. Zato Ford okamžitě poznal, že jde o velmi ranou verzi galaktické ezeredy.
"Golgafrinčamská flotila arch, loď B, oddělení 7, kontrolor hygieny telefonů a pak pořadové číslo," přeslabikoval.
"Kontrolor hygieny telefonů?"
nechtěl Arthur věřit svým uším. "Mrtvý kontrolor hygieny telefonů?"
"Nejspíš sorta."
"Co tady dělá?"
Ford pokukoval skrz víko na postavu uvnitř sarkofágu. "Nic moc," konstatoval a předvedl jeden ze svých zvláštních úsměvů, které kdysi vedly jeho okolí k domněnce, že je poslední dobou přepracovaný, a měl by si trochu odpočinout. Přešel k dalšímu sarkofágu. Chvíli usilovně pracoval ručníkem, pak oznámil: "Tady je mrtvý holič. Hulajdá!"
Ukázalo se, že další sarkofág je místem posledního odpočinku administrativního pracovníka v reklamě. Následující schránka obsahovala obchodníka ojetými automobily. Fordovu pozornost náhle upoutala dvířka v podlaze. Přidřepl, máváním rozehnal oblaka mrazivého plynu a otevřel poklop. "Jestli jsou to jenom rakve," napadlo náhle Arthura, "Proč je uchovávají v takové zimě?"
"Nebo spíš proč je vůbec uchovávají," uvažoval nahlas Ford, jemuž se škubnutím podařilo poklop otevřít. Plyn se valil otvorem dolů. "Proč se kdo namáhá vláčet kosmem pět tisíc bezduchých těl?"
"Deset tisíc," opravil ho Arthur a ukázal směrem k nejasně viditelné sousední kobce. Ford prostrčil hlavu otvorem v podlaze. Když se znovu vynořil, opravil předchozí údaj: "Patnáct tisíc. Dole je jich taky tolik."
"Patnáct miliónů," pronesl neznámý hlas. "To je hodně," mudroval Ford. "Strašná spousta."
"Pomalu se otočte," štěkl hlas, "a ruce nad hlavu. Jestli se hnete, rozstřílím vás na malinký kousíčky."
"Ahoj?"
pronesl Ford tázavě. Pomalu se otočil, dal ruce nad hlavu a nehnul se. "Proč jsou všichni tak neradi, když nás vidí?" stěžoval si Arthur. Ten, kdo je nerad viděl, stál mezi dveřmi. Že je nerad, vyplývalo jednak ze zupácky štěkavého tónu, jednak ze zlovolného způsobu, jímž mával mohutnou stříbrnou vraždomatickou pistolí. Výrobce pistole zřejmě dostal příkaz, aby se s tím nijak nepáral. Musí vypadat hodně zlověstně, zněla patrně objednávka. Musí být jasno, že tahle pistole má dva konce - správný a špatný. A tomu, kdo stojí před špatným koncem, musí být jasno, že to s ním vypadá bledě. Pokud je třeba posázet ji všelijakými čudlíky a ostny a začerněnými součástkami, tím líp. Tahle pistole není určena k zavěšení nad krb, ani k odkládání do stojanu na deštníky. Tohle je pistole na přivádění lidí do maléru. Ford s Arthurem pistoli nešťastně pozorovali. Muž, který ji svíral, se odlepil ode dveří a postupoval v kruhu kolem nich. Ve světle viděli, že má na sobě černozlatou uniformu s knoflíky, vycíděnými do takového lesku, že by řidič protijedoucího automobilu podrážděně zablikal světly. Ukázal na dveře. "Ven," přikázal. Lidé, kteří disponují střelnými zbraněmi, se obvykle nenamáhají disponovat také slovesy. Ford a Arthur vykročili ven, v patách za nimi špatný konec vraždomatické pistole a knoflíky. Když vycházeli na chodbu, srazili se s pětadvaceti přibíhajícími sportovci, teď osprchovanými a převlečenými. Tlustoši se vrhli kolem nich do kobky. Arthur se otočil a nechápavě je pozoroval.
"Pohyb!"
vřískl ozbrojenec. Arthur se pohnul. Ford pokrčil rameny a rovněž se pohnul. Obtloustlí sportovci naklusali k pětadvaceti prázdným sarkofágům u zdi, otevřeli je, vlezli dovnitř a upadli do pětadvacetinásobného bezesného spánku.

24. kapitola

"Ehm, kapitáne..."
"Copak, Jedničko?"
"Dostal jsem něco jako hlášení od Dvojky."
"Achjo."
Vysoko na velitelském můstku zíral kapitán mírně podrážděně do nekonečných rozloh kosmu. Ukryt pod prostornou, klenutou bublinou pozoroval panoráma hvězd, jímž proplouval. Jejich hustota během cesty znatelně řídla. V dáli za nemotorným tříkilometrovým trupem lodi, viděl hustý shluk hvězd - zdálo se, že tvoří téměř souvislý pás. Tam někde ležel střed Galaxie. Vzdalovali se od něj už léta, jakou rychlostí si teď nemohl vzpomenout, ale určitě strašně velkou. Blížilo se to rychlosti něčeho, anebo to byl trojnásobek rychlosti něčeho jiného? V každém případě úctyhodná cifra. Zadíval se do zářivých dálav za lodí. Zřejmě cosi hledal. Každých několik minut tím směrem pohlédl, ale nikdy neobjevil, po čem pátral. Nedal se však deprimovat. Vědci mu přece dokola opakovali, že všechno bude v pořádku, pokud někdo nepropadne panice a všichni budou dělat, co mají, tak, jak mají. Kapitán rozhodně panice nepropadal.

Pokud šlo o ně, všechno fungovalo báječně. Přejel si rameno velkou houbou, namočenou v koupelové pěně. Do mysli se mu opět vkrádal pocit, že je něčím mírně podrážděn. Diskrétní zakašlání ho upozornilo, že vedle něj stojí první důstojník. Prima chlap, ten Jednička. Není zrovna nejchytřejší, taky mu dělá trochu potíže zavázat si tkaničky u bot, ale přes to všechno skvělý materiál na důstojníka. Kapitán rozhodně nepatřil k lidem, co nakopnou člověka, když si zavazuje tkaničky u bot, ať mu to trvá jakkoliv dlouho. Není jako ten příšerný Dvojka, co mašíruje sem tam po lodi, leští knoflíky a podává každou hodinu hlášení. "Loď stále v pohybu, kapitáne."
"Držíme kurs, kapitáne."
"Hladina kyslíku stálá, kapitáne."
"Dejte si pauzu," radil mu kapitán. Aha, vzpomněl si, tohle ho podráždilo. Shlédl k Jedničkovi. "Ano, kapitáne. Hulákal něco o nějakých zajatcích..."
Kapitán chvíli uvažoval. Připadalo mu to značně nepravděpodobné, ale nemínil bránit svým důstojníkům ve štěstí. "Možná ho to na chvíli zklidní," usoudil. "Vždycky si přál mít zajatce."
Ford a Arthur se ploužili zdánlivě nekonečnými chodbami. Dvojka pochodoval za nimi a občas poštěkával rozkazy, aby nedělali žádné křivárny a nezkoušeli žádné nesmysly. Prošli kolem půldruhého kilometru hobry. Konečně dorazili k mohutným ocelovým dveřím. Dvojka zařval a dveře se otevřely. Vstoupili. V očích Forda Prefecta a Arthura Denta nebyla nejzajímavější věcí na velitelském můstku třicetimetrová kopule, prozařovaná oslnivou nádherou hvězd - tomu, kdo večeřel v Restaurantu na konci vesmíru, jsou takové divy všední. Neudivila je ani výstava podivných přístrojů, umístěných po obvodu kruhové stěny. Arthurovi připadalo, že přesně takhle mají podle tradičních představ kosmické lodi vypadat, zatímco Fordovi všechno přišlo neuvěřitelně starožitné, což potvrzovalo jeho podezření, že Cikorkova loď je odhodila přinejmenším jeden, ne-li dva milióny let do minulosti. Co však oba cestovatele doopravdy vyvedlo z míry, byla vana. Stála na dvoumetrovém podstavci z hrubě otesaného křišťálu a vydechovala atmosféru barokní monstrozity, zřídka vídané jinde než v maximegalonském Muzeu výplodů chorobné fantazie. Změť odtokových rour, silně podobnou zažívacímu traktu, zvýraznil tvůrce pozlacením, místo aby vše nenápadně pohřbil o půlnoci v neoznačeném hrobě. Kohoutků a sprchy by se patrně lekl i gotický chrlič. Jako hlavní kus zařízení velitelského můstku kosmické lodi působila vana poněkud nevhodně. Dvojka k ní také přistupoval s výrazem člověka, který si je tohoto faktu dobře vědom. "Pane kapitáne!"
zařval se stisknutými zuby, což je poměrně obtížný kousek. Dvojka měl ovšem spousty času, aby si ho důkladně nacvičil. Široká dobrosrdečná tvář a blahobytná koupelová pěna spočívaly na ruce, přehozené přes okraj monstrózní vany. "Nazdar, Dvojko," volal kapitán a vesele mával houbou. "Máš se dneska dobře?"
Dvojka se našponoval, aby stál v pokud možno ještě přísnějším pozoru než dosud.
"Přivedl jsem dva zajatce. Objevil jsem je v mrazáku číslo sedm, pane kapitáne!"
štěkl. Ford a Arthur rozpačitě pokašlávali. "Ehm,... ahoj," řekli společně. Kapitán jim věnoval zářivý úsměv. Tak Dvojka skutečně našel zajatce, divil se v duchu. Tím lépe, je to přece prima vidět někoho, jak dělá dobře to, co umí ze všeho nejlíp. "Nazdar, lidi," usmál se znovu na zajatce. "Promiňte, že nevstávám z vany. Říkal jsem si zrovna, že se trochu opláchnu. Pojďme si všichni dát džynnan tonnyx. Jedničko, sáhněte do lednice."
"Jistě, pane."
Je zvláštní, a nikdo netuší, jakou důležitost tomuto faktu vlastně připisovat, že přibližně pětaosmdesát procent známých světů v Galaxii, ať primitivních či vysoce vyvinutých, vynalezlo drink zvaný džynnan tonnyx, případně gee-N-N-T-N-ix, jinond-o-nicks, džinendtoniks, nebo kteroukoliv z tisíce variací na dané fonetické téma. Drink ovšem není vždycky stejný - prakticky jde o rozsáhlou škálu nápojů od sivolvského "činanto-mnigs", což je v podstatě obyčejná voda, která se podává ohřátá o maličko víc než na pokojovou teplotu, až po gagrakacký "tzjin-anthony-ks", schopný zabít krávu na sto kroků. Kromě stejně znějícího jména však mají jedno společné. Byly vynalezeny a pojmenovány dříve než dotyčné světy navázaly kontakt s jinými civilizacemi. Jaký závěr vyvodit? Naprosto izolovaný fakt trčí mimo všechny souvislosti. Řečeno terminologií strukturální lingvistiky, je prostě mimo křivku grafu. Staří strukturální lingvisté se pravidelně rozvzteklí, když o tom mladí strukturální lingvisté začnou. Mladí strukturální lingvisté, plni nadšení, ponocují do pozdních hodin a domnívají se, že jsou blízko něčemu hlubokému a významnému. Až se z nich nakonec předčasně stanou staří strukturální lingvisté, co se vždycky rozvzteklí na ty mladé. Strukturální lingvistika je totiž strašlivě rozhádaný, a hluboce nešťastný obor, takže většina těch, kteří ji provozují, často tráví noci utápěním problémů v nápoji zvaném Ouis-giend-zóda. Dvojka stál před kapitánskou vanou a třásl se frustrací. "Copak zajatce ani nevyslechnete, pane?"
zakvičel. Kapitán na něj užasle pohlédl. "Matičko golgafrinčamská! Proč bych to dělal?"
"Abyste z nich dostal informace, pane! Musíme zjistit, co tu vlastně chtějí!"
"Ale kdež," mírnil ho kapitán. "Určitě si jen zaskočili na panáka džynnan tonnyxu, viďte?"
obrátil se k Fordovi a Arthurovi. "Ale, pane, jsou to mí zajatci! Musím je vyslechnout!"
Kapitán na zajatce pochybovačně pohlédl. "Dobře, když musíte, tak musíte. Zeptejte se, co chtějí k pití."
Dvojkovi oči zazářily studeným, tvrdým leskem. Pomalu přikročil k Fordovi a Arthurovi. "Tak..., vy hajzlové..., vy filcky...," zavrčel a dloubl Forda vraždomatickou pistolí. "Pomalu, Dvojko," napomenul ho kapitán jemně. "Co chcete k pití!!?"
zařval Dvojka. "Džynnan tonnyx zní docela slibně," odpověděl zdvořile Ford. "Co ty, Arthure?"
Arthur zamžikal. "Cože? Aha, ano, jistě."
"S ledem, nebo bez?!"
zakřičel Dvojka. "S ledem, prosím," vyjádřil se Ford. "Citrón!"
"Ano, prosím," řekl Ford vychovaně. "A sušenky by nebyly? Třeba takové ty sýrové?"
"Otázky tady kladu já!!!"

nelidsky zavyl Dvojka. Celý se třásl mrtvičnou zuřivostí. "Dvojko...," pronesl kapitán měkce. "Pane?!"
"Vykašlete se na to, buďte tak hodný. Chci si dát příjemnou koupel na uklidnění."
Dvojkovy oči se zúžily a změnily se v to, co je v profesi Řvounů a Zabijáků známo pod odborným termínem chladné štěrbiny. Tento manévr má v protivníkovi zřejmě vyvolat představu, že jste ztratili brýle, nebo že ospalostí nemůžete udržet oči. Otázka proč to má působit děsivě, zůstává prozatím nezodpovězena. Blížil se ke kapitánovi, ústa stažená v tvrdou linku. I zde je těžko říct, proč se takové chování chápe jako příprava ke rvačce. Kdyby se vám při toulkách traalskou džunglí někdy stalo, že byste narazili na bájnou obludu žravou Blátotlačku, mohli byste děkovat osudu, kdyby se její tlama stáhla v tvrdou linku, místo aby zela jako propast plná tesáků a kanoucích slin, což je obvyklejší případ. "Rád bych vám jen připomněl, pane," zasyčel Dvojka na kapitána, "že jste v té vaně už víc než tři roky!!!"
Po tomto posledním výstřelu se Dvojka obrátil jako na obrtlíku a odmašíroval do kouta, kde si pak před zrcadlem cvičil koulení očima. Kapitán se ve vaně rozpačitě zavrtěl. Provinile se usmál na Forda. "To víte, při takovéhle práci musím hodně odpočívat."
Ford zvolna spustil ruce. Nevyvolalo to žádnou reakci. Arthur ho napodobil. Ford pomalu a opatrně přistoupil k piedestalu, na němž se tyčila vana. Poklepal na něj. "Hezký," zalhal. Uvažoval, jestli by mu prošlo, kdyby se zašklíbil. Pomalu a opatrně se zašklíbil. Prošlo to. "Ehm...," pronesl ke kapitánovi. "Copak?"
zeptal se vstřícně kapitán. "Zajímalo by mě, co to vlastně máte za práci?"
odvážil se Ford. Kdosi mu zezadu poklepal na rameno. Ford nadskočil.
Byl to první důstojník. "Vaše drinky," upozornil Forda. "Aha, děkuju."
Ford a Arthur si vzali své džynnan tonnyxy. Arthur usrkl a překvapeně zjistil, že nápoj chutná velmi podobně jako whisky se sodou. "Nemohl jsem si jaksi nevšimnout...," Ford rovněž usrkl, "...těch mrtvol. Tam v mrazáku."
"Mrtvol?"
užasl kapitán. Ford se odmlčel a v duchu uvažoval. Člověk nikdy neví, říkal si. Co když kapitán netuší, že má na palubě patnáct miliónů mrtvol? Kapitán na něj vesele pokukoval. Občas si hrál s gumovou kachničkou. Ford se rozhlédl. Ze zrcadla na něj zíral Dvojka. Pohled trval naštěstí jen okamžik - oči druhého důstojníka se ani chvíli nezastavily. První důstojník držel podnos s pitím a vlídně se usmíval. "Mrtvoly?"
opakoval kapitán. Ford si navlhčil rty. "Ano," odvážil se. "Všichni ti mrtví kontroloři hygieny telefonů a administrativní pracovníci, co je máte v mrazáku."
Kapitán na něj udiveně zíral. Náhle zvrátil hlavu dozadu a rozesmál se. "Ti přece nejsou mrtví," vysvětloval. "Propánakrále, jsou jen zmražení! Zase je oživíme."
Ford udělal něco, co činil jen velmi zřídka. Zamrkal. Arthur vypadal, jako by se probouzel z transu. "Chcete říct, že máte mrazák plný chlazených holičů?"
"Ano," přisvědčil kapitán. "Jsou jich milióny. Holiči, unavení televizní produkční, pojišťovací agenti, personální úředníci, členové sborů veřejného pořádku, referenti pro jednání se stranami, technologové - nač si vzpomenete. Chystáme se totiž kolonizovat novou planetu."
Ford se mírně zapotácel. "Vzrušující, že?"
usmíval se kapitán. "Ale proč zrovna s těmihle?"
žasl teď pro změnu Arthur. "Abyste mi špatně nerozuměli," vysvětloval kapitán. "My jsme jen jedna z lodí flotily. Archa B. Promiňte, mohl byste mi přitočit trochu horké vody?"
Arthur učinil žádané. Vanou zavířila kaskáda růžové pěnící vody. Kapitán vzdychl rozkoší. "Díky mockrát, člověče zlatá. Jestli máte chuť na další skleničku, samozřejmě si poslužte."
Ford do sebe hodil obsah své sklenice, vzal z podnosu v rukou prvního důstojníka láhev a znovu si nalil až po okraj. "Co znamená Archa B?"
ptal se dál. "To je...," kapitán dovádivě rozstřikoval gumovou kachničkou pěnící vodu z koupele. "To bylo totiž tak," pustil se pak do výkladu. "Naše planeta, svět, z kterého pocházíme, byla tak říkajíc odsouzena k zániku."
"K zániku?"
"Přesně. A tak všichni usoudili, že bude nejlepší sbalit veškerou populaci do kosmických lodí, odletět na nějakou jinou planetu a usadit se tam."
Výklad ho zřejmě unavil, a tak se opět se spokojeným zafuněním uvelebil v lázni. "Myslíte nějakou míň odsouzenou?"
snažil se Arthur přimět kapitána k hovoru. "Co jste říkal, příteli?"
"Míň odsouzenou planetu. Jak jste se na ní chtěli usadit."
"Chystáme usadit, ano. A tak bylo rozhodnuto postavit tři lodi, tři kosmické Archy, a ... nenudím vás?"
"Nene," prohlásil Ford. "Je to fascinující."
"Pro mě je to úžasně příjemná změna, bavit se chvilku zase s někým jiným," rozplýval se kapitán. Dvojkovy oči zatékaly po místnosti a opět se usadily na zrcadle jako párek much na chvíli vyrušených z vyhlídnutého kusu zasmrádlého masa. "Víte, s těmihle dlouhými cestami je ta potíž," pokračoval kapitán, "že nakonec začnete mluvit sám se sebou, a to je hrozná nuda, protože v polovině případů víte předem, co řeknete."
"Jenom v polovině případů?"
upřímně se divil Arthur. Kapitán se krátce zamyslel. "Ano, řekl bych, že asi v polovině. Kde mám vlastně mýdlo?"
Zalovil ve vaně a našel je.
"Podle původního plánu," pokračoval ve vyprávění, "měli v první lodi, označené A, letět všichni, kdo v něčem vynikají - vědci, velcí umělci, všichni, kdo něco dokázali. V třetí lodi, označené C, měli letět všichni, kdo dělají nějakou konkrétní práci, vyrábějí věci nebo něco vykonávají. Do lodi B - to jsme my - se měli vejít ostatní - zkrátka průměr."
Šťastně se na ně usmál. "No a nás poslali napřed," uzavřel výklad a začal si pobrukovat melodii, hodící se právě tak do vany. Melodie, složená jedním z nejúspěšnějších a nejplodnějších golgafrinčamských autorů populárních popěvků

(který odpočíval necelý kilometr odtud v mrazáku číslo třicet šest), pomohla překlenout, co by jinak nutně muselo být okamžikem rozpačitého ticha. Ford s Arthurem šoupali nohama a usilovně se snažili nedívat jeden na druhého.
"Ehm...," pronesl Arthur po chvíli. "Co vlastně bylo s vaší planetou v nepořádku?"
"Byla odsouzena k zániku, jak už jsem řekl," odpověděl kapitán ledabyle. "Měla prý narazit do slunce, nebo co. Nebo do ní měl narazit měsíc. Něco takového. Čekala ji prostě nějaká strašná katastrofa."
"Myslel jsem, že se naši planetu chystalo napadnout obrovské hejno dvanáctinohých piraňovitých včel, ne?"
vmíchal se náhle do řeči první důstojník. Dvojka se prudce otočil. Oči mu plály chladným tvrdým světlem, jakého je možno docílit jen usilovným tréninkem. "Mně bylo řečeno něco jiného!"
zasyčel. "Můj velící důstojník říkal, že planetě hrozí sežrání mutovaným kosmickým kozlem!"
"No ne...," vydechl Ford. "Ano! Pekelnou obludou s vražednými tesáky deset tisíc kilometrů dlouhými, žhavým dechem, pod jehož závanem se vypařují oceány, s drápy schopnými rozervat kontinenty, s tisíci očima žhnoucíma jako slunce, s milióny kilometrů širokou tlamou plnou kanoucích slin, obludou, jakou jste nikdy... nikdy... v životě..."
"A pro jistotu vás poslali napřed, že?"
vyptával se opatrně Arthur. "Ano," odpověděl vesele kapitán. "Všichni říkali - myslím, že to od nich bylo moc hezké, -, že k udržení morálky je hrozně důležitý pocit, že přiletí na planetu, kde je slušně ostříhají a kde budou čisté telefony."
"Jistě," souhlasil Ford. "To je určitě moc důležité. A ty ostatní lodi... ehm... letí za vámi?"
Kapitán hned neodpověděl. Přetočil se ve vaně a zadíval se zpět přes ohromný trup lodi směrem k zářícímu středu Galaxie. Napínal zrak do nepředstavitelných dálek. "To je zvláštní, že o tom mluvíte," dopřál si mírného zamračení. "Od startu jsme o nich neslyšeli ani ň, a to už je pět let..., ale určitě jsou někde za námi."
Znovu se zahleděl do dálky.
Ford se tam zadíval také. Zamyšleně se mračil. "Pokud ovšem...," nadhodil tiše, "...je nesežral ten kozel..."
"Aha... kozel...," i do kapitánova hlasu se vkrádala jistá pochybnost. Očima přejel přístroje a počítače, lemující velitelský můstek. Nevinně na něj pomrkávaly. Zadíval se ven na hvězdy, ty však záhadně mlčely. Podíval se na prvního a druhého důstojníka, kteří se právě obírali vlastními myšlenkami. Pohlédl na Forda Prefecta. Ford v odpověď zdvihl obočí. "To je legrační," ozval se konečně kapitán, "ale teprve teď, když tu historii vykládám někomu jinému... nepřipadá vám to všechno malinko divné, Jedničko?"
"Ééé...," pronesl Jednička. "Vidím, že máte spoustu věcí, o kterých si potřebujete popovídat," řekl Ford. "Takže díky za drinky, a kdybyste nás třeba mohli vysadit na nejbližší příhodné planetě..."
"To bude horší," ošíval se kapitán. "Naše dráha, nebo jak se to jmenuje, byla předem nastavena. Myslím, že i proto, že nemám zrovna nejlepší hlavu na čísla..."
"Chcete říct, že jsme tady uvízli?"
rozčilil se Ford, kterému náhle s celou tou šaškárnou došla trpělivost. "Když máte dorazit na tu planetu, co chcete kolonizovat?"
"Myslím, že už tam skoro jsme," ujišťoval kapitán. "Každou vteřinu tam musíme být. Možná že bych měl přece jenom vylézt z vany. Ale tak mě napadá - proč bych vlastně měl nechávat něčeho, co mě zrovna baví?"
"Skutečně za minutu přistáváme?"
"Totiž... ne tak docela, nebudeme přistávat doopravdy, ale... ééé..."
"Co to blábolíte, člověče?"
zeptal se Ford rozzlobeně. "Totiž, pokud si vzpomínám...," proplétal se kapitán opatrně spletí slov. "Pokud si dobře vzpomínám, jsme vlastně naprogramováni, abychom jaksi místo přistání havarovali."
"Havarovali?"
vyděsili se Ford s Arthurem. "Éé... ano. Je to jaksi součástí plánu. Má to velmi dobrý důvod, nemůžu si zrovna momentálně vzpomenout, jaký. Bylo to něco s ... éé ..."
Ford vybuchl. "Jste sbírka idiotů a budižkničemů!"
zařval. "Ano! To je ono!"
rozzářil se kapitán. "To byl ten důvod!"

25. kapitola
Stopařův průvodce po Galaxii podává následující informaci o planetě Golgafrinčam! Jde o planetu se starobylou a záhadnou historií, bohatou na legendy, v nichž často teče proudem rudá (případně zelená) krev těch, kteří ji v časech dávno minulých toužili dobýt. Země vyprahlých, pustých krajin a sladkého, žhavého vzduchu, prosyceného vůněmi pramenů klokotajících přes rozpálené prašné skály, kde napájejí ostře páchnoucí lišejníky. Země horečnatých hlav a opilých fantazií - hlavně těch, kdo okusili lišejníky, ale také země chladivých a stinných úvah - z pera těch, kdo pochopili, že je dobré lišejníků se vystříhat a najít si strom, pod kterým mohou sedět. Země oceli, krve a heroismu. Země těla i ducha. Taková byla historie Golgafrinčamu. V celé té starobylé a záhadné historii jsou patrně nejzáhadnějšími postavami takzvaní Velcí kroužící básníci Aria. Tito kroužící básníci žili v dalekých horských průsmycích, kde v záloze číhali na méně početné skupiny nic netušících poutníků. Pak vyskočili ze zálohy, kroužili kolem a házeli po nich kamením. A když poutníci křičeli, ať jdou pryč a hledí si psaní básní, místo aby otravovali lidi házením kamení a jinými pitomostmi, básníci najednou přestali házet a z ničeho nic propukli v recitaci některého ze sedmi set devadesáti čtyř Vassillijských epických cyklů. Byly to básně neobyčejné krásy a ještě neobyčejnější délky a podobaly se jedna druhé jako vejce vejci. Všechny první části vyprávějí o tom, jak se z města Vassillian kdysi vydalo na cesty pět moudrých knížat na čtyřech koních. Knížata, samozřejmě statečná, ušlechtilá a moudrá, hodně cestují po dalekých zemích, bojují s šerednými obry, zabývají se exotickou filozofií, popíjejí čaj s podivnými božstvy a zachraňují krásné obludy před žravými princeznami, až nakonec oznámí, že dosáhli osvícení, a jejich putování je tudíž u konce.

Druhá, mnohem delší část každé básně podrobně líčí, jak se hádali, kdo bude muset jít na zpáteční cestě pěšky. To všechno se odehrálo v dávné minulosti. Byl to však právě potomek jednoho z oněch výstředních básníků, kdo vymyslel historky o blížící se zkáze, čímž umožnil golgafrinčamskému lidu zbavit se neužitečné třetiny populace. Zbývající dvě třetiny pochopitelně zůstaly pěkně doma a žily plným, bohatým a šťastným životem, dokud je v mžiku nevyhladila infekční choroba, která se roznesla nakaženými telefony.

26. kapitola

Té noci loď nouzově přistála na jedné nepatrné zanedbatelné modrozelené planetě, obíhající kolem malého bezvýznamného žlutého slunce kdesi v zaostalých nezmapovaných končinách onoho cípu západního spirálního ramene Galaxie, který si rozhodně nemůže dělat nároky na módnost. Celých několik hodin před nuceným přistáním Ford Prefect zuřivě, leč marně bojoval, aby odblokoval přístroje a odvrátil loď z předurčené dráhy letu.

Pochopil, že loď byla záměrně naprogramována, aby svůj nepříliš žádoucí náklad dopravila bezpečně, i když ne právě pohodlně do nového domova, a aby se přistáním natolik poškodila, že nebude naděje na opravu. Když se planoucí loď s jekotem vřítila do atmosféry, ztratila ochranný štít i většinu vnějších antén. Sestup skončil neslavně - vrak sebou plácl na břicho do temného močálu. Posádce zbývalo několik hodin, aby potmě oživila a vyložila zmražený náklad. Loď totiž začala téměř okamžitě klesat, zvolna nořic obrovitý trup do slizkého bahna. Jednou či dvakrát během noci bylo možno zahlédnout, jak se rýsuje proti obloze, když planoucí meteory, pozůstatky jejího pádu, ozářily nebe. V šedém světle časného úsvitu nakonec vydala obscénní bublavé zařvání a navždy klesla do páchnoucích hlubin. Když toho jitra vyšlo slunce, rozlilo řídké vodovaté světlo po ohromné ploše hemžící se kňučícími holiči, referenty pro styk se stranami, pracovníky v průzkumu veřejného mínění a ostatními nešťastníky, zoufale se drápajícími na suchou zem.

Méně odhodlané slunce by určitě hned zase zapadlo. Toto slunce však dál odvážně šplhalo po obloze a po chvíli jeho hřejivé paprsky blahodárně zapůsobily i na chabě zápasící tvory. Mnozí utonuli v močálu, další milióny klesly spolu s lodí. Statisíce zachráněných však s unaveně postupujícím dnem vylézaly do okolní krajiny. Netoužili po ničem než po čtverečním metru pevné země, kam by se mohli zhroutit a vzpamatovat z nočních hrůz.

Krajinou kráčely jediné dvě vzpřímené postavy. Ford Prefect a Arthur Dent z blízkého vršku pozorovali hrůzy, jejichž součástí se však cítit nemohli. "Pěkná syčárna," bručel Arthur. Ford, čmárající klacíkem po zemi, pokrčil rameny. "Originální řešení problému."

"Proč lidi nedokážou žít vedle sebe pokojně a v souladu?"

mudroval Arthur. Ford se hlasitě a nevesele zasmál. "Čtyřicet dva!"

ušklíbl se zlomyslně. "Ne, to nepasuje. Ale to je stejně jedno."

Arthur se na něj zadíval, zda se nezbláznil. Když však zjistil, že tomu nic nenasvědčuje, řekl si, že nejrozumnější bude předpokládat, že se to skutečně odehrálo. "Co myslíš, že s nimi bude?"

zeptal se po chvíli. "V nekonečném vesmíru se může stát cokoliv," zněla odpověď. "Není vyloučeno, že přežijí. Divné, ale je to tak."

Do očí se mu vkradl zvláštní výraz. Zadíval se do krajiny, pak se pohledem vrátil k výjevům ubohosti, odehrávajícím se dole pod nimi. "Myslím, že chvíli vydrží," usoudil. Arthur ostře vzhlédl. "Proč to říkáš?"

Ford pokrčil rameny. "Tušení, nic víc," odpověděl a do dalších debat se už zatáhnout nedal. "Podívej," zvolal náhle.

Arthur sledoval jeho ukazováček. Dole mezi rozplácle ležícími davy se pohybovala - nebo spíš potácela - jakási postava. Zdálo se, že něco nese na rameni. Potácela se od jedné ležící figury ke druhé a vypadala, že na ně oním předmětem opilecky mává. Po chvíli to muž vzdal a zhroutil se v beztvarou hromadu. Arthur nechápal, jak tomu rozumět. "Filmová kamera," vysvětlil Ford. "Zachycení historického okamžiku."

Po chvíli dodal: "Nevím jak ty, ale já mizím."

Chvíli mlčky seděli. Po chvíli se zdálo, že je k tomu třeba něco podotknout. "Jak to přesně myslíš, když říkáš, že mizíš?"

ozval se Arthur. "Správná otázka," ocenil Ford. "Chytám jen úplné ticho."

Když mu Arthur nakoukl přes rameno, viděl, že si hraje s knoflíky malé černé skříňky. Ford mu ji už kdysi představil jako senzomatický subéterový přijímač, ale Arthur tehdy jen bezmyšlenkovitě pokývl a dál věc nezkoumal. V jeho mysli se vesmír stále dělil na dvě části - na Zemi - a to ostatní. A protože Země byla zničena, měl teď poněkud pokřivený pohled na věci. Arthur se však této pokřivenosti křečovitě držel - vždyť to byl jeho poslední spoj s domovem.

Senzomatický subéterový přijímač rozhodně patřil do kategorie 'to ostatní'. "Ani houby," vzdychl Ford a protřepal přístroj. Houby, pomyslel si Arthur, otupěle zírající na primitivní svět kolem. Co by teď dal za pozemské smažené žampióny. "Věřil bys, že v okruhu několika světelných let kolem týhle blbý planety nikdo nevysílá?"

vykřikoval Ford popuzeně. "Posloucháš mě vůbec?"

"Cože?"

probral se Arthur. "Jsme v průšvihu," informoval ho Ford. "Aha," přikývl Arthur. Tahle novinka mu připadala už nejmíň měsíc stará. "Pokud něco nechytíme na týhle mašině," zuřil Ford, "naše šance dostat se odtud se rovnají nule. Možná že jde jen o nějakou poruchu v magnetickém poli, takže nám nezbývá než jít dál a dál, dokud nenajdeme místo, kde je čistý příjem. Jdeš?"

Sebral přístroj a rázoval pryč. Arthur pohlédl z vršku dolů. Muž s kamerou se opět vyškrábal na nohy. Právě se mu podařilo nafilmovat, jak se jeden z jeho kolegů zhroutil. Arthur si utrhl stéblo trávy a vydal se za Fordem.

27. kapitola

"Doufám, že jste příjemně povečeřeli?"

zeptal se Zarniwúp Zafoda a Trillian, když se opět materializovali na velitelském můstku Srdce ze zlata. Leželi na zemi a lapali po dechu. Zafod otevřel něco očí a hněvivě jimi loupl po Zarniwúpovi: "Ty!"

Namáhavě se postavil na nohy a odbelhal se pro nějakou židli, na kterou by se mohl svalit. Našel ji a svalil se na ni.
"Naprogramoval jsem do počítače příslušné nepravděpodobné souřadnice relevantní pro naši cestu," řekl Zarniwúp. "Za malou chvíli tam dorazíme. Co kdybyste si zatím trochu odpočinuli a připravili se na setkání?"
Zafod neodpověděl. Vstal a mašíroval rovnou ke kredenci. Vytáhl láhev staré janxovky a dlouze si lokl. "Ale až bude po všem," řekl divoce, "tak bude po všem, jasný? Půjdu si, kam budu chtít, a budu si dělat, co budu chtít, válet se na pláži a tak dál."
"To záleží na tom, co vyplyne ze setkání."
"Co je to za člověka, Zafode?"
zeptala se Trillian roztřeseným hlasem. Nejistě se pokusila vstát. "Co tu dělá? Proč je na naší lodi?"
"Děsný hlupák. Chce se setkat s mužem, který vládne vesmíru."
"Aha," vzala Zafodovi láhev z ruky a napila se. "Chce se vyšvihnout do lepší společnosti."

28. kapitola
Největší problém, nebo spíš jeden z největších problémů - je jich totiž víc -, zkrátka jeden z mnoha největších problémů, pokud jde o vládnutí, je, koho se na to podaří sehnat. Přesně řečeno komu se podaří dohnat lidi, aby si to od něj nechali líbit. Abychom to shrnuli: je známo, že lidé, kteří nejvíc chtějí vládnout, se na to ipso facto nejmíň hodí. Abychom shrnuli předchozí shrnutí: tomu, kdo si dokáže zařídit, aby se stal prezidentem, by se v žádném případě nemělo dovolit, aby se jím skutečně stal. Abychom shrnuli shrnutí předchozího shrnutí: s lidma je to holt těžký. A proto to vypadá, jak to vypadá: je řada galaktických prezidentů, kteří tak vychutnávají dobré bydlo a zábavu vyplývající z toho, že jsou u moci, že si ani nevšimnou, že u moci nejsou. A někde v jejich stínu... kdo? Kdo asi může vládnout, když nikdo, kdo by vládnout chtěl, to dělat nesmí?

29. kapitola
Na jednom malém zapomenutém světě kdesi uprostřed Nikdezvlášť - což v tomto případě znamená místo, které nelze najít, protože je chráněno rozsáhlým polem mimopravděpodobnosti, k němuž má klíč jen šest mužů v Galaxii - pršelo. Lilo jak z konve. Už hodiny. Našlehalo hladinu moře do mlžné pěny, bušilo do stromů a chlístalo na proužek řídce porostlé země u moře, až z něj stlouklo bahenní koupel. Déšť bubnoval a tančil na vlnitém plechu střechy malého přístřešku, stojícího uprostřed tohoto kousku chudě porostlé země. Smazával sotva znatelnou pěšinku, vedoucí od přístřešku na pobřeží, a rozmetal úhledné hromádky zajímavých mušlí, které tam kdosi vyrovnal. Uvnitř přístřešku byl zvuk deště ohlušující, ale jeho obyvatel to sotva vnímal. Věnoval pozornost něčemu úplně jinému. Byl to vysoký, neohrabaný muž s vlhkými vlasy barvy slámy. Střechou zatékalo. Měl ošuntělé šaty, shrbená záda a oči, které ačkoliv vypadaly jako zavřené, zůstávaly otevřené.
Měl tu staré omlácené křeslo, starý poškrábaný stůl, starou matraci, pár polštářů a malá, ale hřející kamínka. Obydlí s ním sdílel starý a mírně ošuntělý kocour, na něhož právě muž soustřeďoval pozornost. Skláněl k němu své neohrabané tělo. "Na, čščščš... kočička chtít rybu? Krásná rybička... kočička chtít?"
Kocour se v této záležitosti zdál nerozhodný. Blahosklonně zašmátral packou po nabízeném kusu ryby, hned ho ale zaujal chuchvalec prachu na zemi. "Kočička nejíst rybu, kočička myslím zhubnout a umřít," řekl muž. Pak se mu do hlasu vkradla pochybnost. "Aspoň si představuju, že to tak bude. Ale jak to můžu vědět?"
Znovu nabídl rybu. "Kočička rozmyslet. Jíst rybu, nebo nejíst rybu. Myslím, že bude lepší, když se do toho nebudu plést," povzdechl si. "Myslím, že ryba je dobrá, ale taky myslím, že déšť je mokrý. Kdo jsem já, abych to posoudil?"
Nechal kocourovi rybu na podlaze a usedl do křesla. "Á, vypadá to, že jíš," poznamenal po chvíli, když kocour vyčerpal možnosti zábavy se smítkem prachu a vrhl se na rybu. "To se mi líbí, když tě vidím jíst, protože v mých představách umřeš, když nebudeš jíst."
Sebral ze stolu kus papíru a špaček tužky. S tužkou v jedné a papírem v druhé ruce experimentoval, jak je dát různými způsoby dohromady. Zkoušel držet tužku pod papírem, pak nad papírem, potom vedle papíru. Zkoušel zabalit tužku do papíru. Zkoušel čmárat po papíru opačným koncem tužky, pak ostrým hrotem. Zanechala tam stopu. Objev ho potěšil. Jako každý den. Sebral ze stolu jiný kus papíru. Byla na něm křížovka. Zběžně ji prostudoval, vyplnil několik okének. Po chvíli ztratil zájem. Zkoušel si sedět na jedné ruce. Zaujalo ho, když nahmátl pánevní kost. "Ryby pocházejí zdaleka. Aspoň to říkají. Nebo si aspoň představuju, že to říkají. Když přijdou ti muži, nebo když v mých představách přijdou ti muži v šesti lesklých černých lodích, přicházejí i ve tvých představách? Co asi vidíš, kočičko?"
Podíval se na kocoura. Toho však víc než tyhle spekulace zajímalo, jak co nejrychleji spořádat rybu. "A když slyším jejich otázky, taky slyšíš otázky? Co pro tebe znamenají jejich hlasy? Třeba si jenom myslíš, že ti zpívají."
Chvíli o tom přemýšlel a napadlo ho, že jeho dohad má logickou trhlinu. "Možná že ti opravdu zpívají a jenom já si myslím, že se mě na něco ptají."
Znovu se odmlčel. Někdy se odmlčel na celé dny, jen aby zjistil, jaké to je. "Myslíš, že tu dneska byli?"
zeptal se. "Já ano. Na podlaze je bláto, na stole cigarety a whisky, na talíři pro tebe ryba a v mé mysli vzpomínka. Sotva přesvědčivý důkaz, já vím, ale všechny důkazy jsou podmíněné. Podívej, co mi tu ještě nechali."
Natáhl se ke stolu a stáhl z něj několik věcí. "Křížovky, slovníky a kalkulačku."
Celou hodinu si hrál s kalkulačkou. Kocour zatím usnul a déšť venku se lil dál. Konečně kalkulačku odložil. "Myslím, že se mě určitě na něco ptají. Vážit tak dalekou cestu a nechat mi tu tohle všechno jen kvůli výsadě, aby ti mohli zazpívat, to by bylo moc divné počínání. Aspoň mi to tak připadá. Kdoví, kdoví."
Sebral ze stolu cigaretu a připálil si ji tříškou od kamen. Zhluboka vdechl kouř a opřel se o opěradlo. "Myslím, že jsem dneska viděl na nebi další loď," řekl po chvíli. "Velkou bílou. Bílou jsem nikdy neviděl, jen těch šest černých. A šest zelených. A ty ostatní, co jsou prý tak zdaleka. Velkou bílou nikdy. Možná, že šest malých černých může někdy

vypadat jako jedna velká bílá. Možná že bych si dal sklenici whisky. Ano, to mi připadá mnohem pravděpodobnější."
Vstal a našel sklenici. Ležela na podlaze vedle matrace. Trochu si nalil z láhve. Opět usedl. "Možná že mě zase přišli navštívit nějací lidé."
O pár desítek metrů dál v dotírajících proudech deště parkovalo Srdce ze zlata. Výstupní dveře se otevřely. Objevily se tři postavy, schoulené do sebe, skrývající tvář před deštěm.
"Tamhle?"
Trillian musela křičet, aby přehlušila hukot deště. "Ano," řekl Zarniwúp. "V tom přístřešku?"
"Ano."
"Divné," řekl Zafod. "Ale vždyť je to přímo uprostřed Nikdezvlášť," podivila se Trillian. "Určitě jsme tu špatně. Vesmíru se přece nedá vládnout z boudy."
Spěchali lijákem. Než došli ke dveřím, stejně byli promočeni skrznaskrz. Zaklepali. Třásli se zimou. Dveře se otevřely.
"Ano?"
řekl tázavě muž. "Ehm, promiňte," začal Zarniwúp. "Důvodně se domnívám, že ..."
"Vládnete vesmíru?"
zeptal se Zafod. Muž se na něj usmál. "Pokouším se o opak. Zmokli jste?"
Zafod na něj užasle pohlédl. "Jestli jsme zmokli?"
skoro křičel. "Copak na to nevypadáme?"
"Mně se to tak jeví," řekl muž. "Ale jak to připadá vám, to může být úplně jiná věc. Jestli si myslíte, že vás teplo osuší, měli byste jít dovnitř."
Vešli. Rozhlíželi se po maličké boudě. Zarniwúp s lehkým znechucením, Trillian se zájmem, Zafod s potěšením. "Helejte, ehm... jak se jmenujete?"
zeptal se Zafod.
Muž se zatvářil pochybovačně. "Nevím. Vy si snad myslíte, že bych se měl nějak jmenovat? Bylo by hodně divné, dávat jméno snůšce vágních smyslových vjemů."
Vyzval Trillian, aby se posadila do křesla. Sám usedl na jeho opěradlo. Zarniwúp se strnule opíral o stůl. Zafod se rozvalil na matraci. "Žjůůů! Sídlo moci!"
Pošimral kocoura za ušima. "Poslyšte," řekl Zarniwúp. "Musíme se vás zeptat na pár věcí."
"Tak dobře. Jestli chcete, můžete zazpívat mému kocourovi," řekl muž laskavě. "Myslíte, že by se mu to líbilo?"
zeptal se Zafod. "To se zeptejte jeho."
"Umí mluvit?"
"Nevzpomínám, že bych ho kdy slyšel. Ale na mě se nemůžete spoléhat."
Zarniwúp vytáhl z kapsy poznámky. "Tak," řekl. "Vládnete vesmíru, nebo ne?"
"Jak to mám vědět?"
Zarniwúp cosi odškrtl v papírech. "Jak dlouho už to děláte?"
"Aha, tahle otázka se týká minulosti, že?"
Zarniwúp na něj zmateně pohlédl. Tohle tedy zrovna nečekal. "Ano," odpověděl. "Jak mám vědět, že minulost není jenom fikce, která má vysvětlit nesrovnalosti mezi mými okamžitými fyzickými vjemy a stavem mé mysli?"
Zarniwúp jen zíral. Z promočených šatů se mu začínalo kouřit. "Takhle odpovídáte na všechny otázky?"
"Říkám, co mě napadne říct," odpověděl muž hbitě, "když si myslím, že slyším, že někdo něco říká. Víc říct nemůžu."
Zafod se šťastně zasmál. "Na to se musím napít."
Vytáhl láhev staré janxovky. Vyskočil a podával ji vládci vesmíru. Ten ji potěšeně přijal. "Správně, velký vládče. Řekněte to tak, jak to je."
"Ne, poslouchejte mě," naléhal Zarniwúp. "Přicházejí za vámi lidé, viďte? Přilétají v lodích..."
"Myslím, že ano."
Muž podal láhev Trillian. "A chtějí po vás, abyste za ně rozhodoval?"
ptal se Zarniwúp. "O lidských životech, o světech, o ekonomikách, o válkách, o všem, co se děje tam venku ve vesmíru?"
"Tam venku?"
podivil se muž. "Kde venku?"
"Tam venku!"
Zarniwúp ukázal na dveře. "Jak můžete vědět, že tam venku něco je?"
namítl muž zdvořile. "Dveře jsou přece zavřené."
Déšť dál bušil do střechy. V přístřešku bylo teplo. "Však vy víte, že tam venku je celý vesmír!"
křičel Zarniwúp. "Nemůžete se zbavit odpovědnosti jen tím, že prostě prohlásíte, že neexistuje!"
Vládce vesmíru dlouho přemýšlel. Zarniwúp se třásl zlostí.
Konečně vládce promluvil. "Jste si velmi jistý svými fakty. Nedůvěřoval bych uvažování někoho, kdo považuje vesmír - pokud nějaký je - za samozřejmost."
Zarniwúp se stále třásl, ale mlčel. "Rozhoduji jen o svém vesmíru," pokračoval muž tiše. "Můj vesmír, to jsou moje oči a uši. Všechno ostatní je z druhé ruky."
"Copak v nic nevěříte?"
Muž pokrčil rameny. Zdvihl kocoura do náručí. "Nechápu, co tím myslíte."
"Nechápete, že to, co rozhodnete tady v tom vašem přístřešku, má vliv na životy a osudy miliónů lidí? To je ale obludné!"
"Nevím! Nikdy jsem neviděl všechny ty lidi, o kterých mluvíte. A vy zřejmě taky ne. Existují jen ve slovech, která

slyšíme. Říkat, že víte, co se děje s jinými lidmi, je bláznovství. Jen oni sami vědí, jestli existují. Mají vlastní vesmíry svých očí a uší."
Trillian řekla: "Asi si na chvilku odskočím."
Vyšla do deště. "Věříte, že existují jiní lidé?"
Zarniwúp byl neodbytný. "Nemyslím si nic. Jak to mám vědět?"
"Radši se půjdu podívat, co je s Trillian," řekl Zafod a vyklouzl ze dveří. Venku ji oslovil: "Řekl bych, že vesmír je v docela dobrých rukou, co?"
"V moc dobrých."
Odcházeli deštěm. Zarniwúp uvnitř pokračoval.
"Copak nechápete, že jediné vaše slovo rozhoduje o životě a smrti spousty lidí?"
Vládce vesmíru čekal co nejdéle. Když uslyšel slabý zvuk startujícího raketového motoru, promluvil, aby ho překryl.
"Za to já nemůžu. Nemám s lidmi nic společného. Pán ví, že nejsem krutý."
"Aha!"
vyštěkl Zarniwúp. "Řekl jste Pán. Přece tedy v něco věříte!"
"To je můj kocour," vysvětloval muž dobrotivě. Zvedl kocoura a pohladil ho. "Říkám mu Pán. Jsem k němu laskavý."
"Tak dobře," snažil se Zarniwúp prosadit svou. "Jak víte, že existuje? Jak víte, že ví, že jste laskavý, nebo že mu dělá dobře to, co považuje za vaši laskavost?"
"To nevím," usmál se muž. "Nemám představu. Jen mi působí potěšení chovat se určitým způsobem k tomu, co se mi jeví jako kocour. Děláte snad něco jiného? Prosím vás, myslím, že jsem unaven."
Zarniwúp si nespokojeně povzdechl. Rozhlédl se. "Kde jsou ti dva?"
zeptal se najednou. "Jací dva?"
Vládce vesmíru se opět usadil ve svém křesle a doplnil whisky do sklenice. "Bíblbrox a to děvče! Ti dva, co tu byli!"
"Nevzpomínám si na nikoho. Minulost je jen fikce, která má vysvětlit..."
"To si strčte někam," odsekl Zarniwúp a vyběhl do deště. Žádná loď tam nebyla. Déšť stloukal bláto. Po lodi ani stopy. Hulákal do deště. Otočil se a běžel zpátky k boudě. Byla zamčená. Vládce vesmíru podřimoval v křesle. Pak si zase začal hrát s tužkou a papírem. Potěšilo ho, když přišel na to, že tužka zanechává na papíře stopy. Venku se stále ozývaly jakési zvuky. Nevěděl však, jsou-li skutečné nebo ne. Potom celý týden mluvil se stolem, aby zjistil, jak bude reagovat.

30. kapitola
Přišla noc a s ní hvězdy, oslnivě zářivé a jasné. Ford a Arthur nedokázali odhadnout, kolik kilometrů ušli. Konečně se zastavili a rozhodli se odpočívat. Noc chladně voněla, vzduch byl opojně čistý. Senzomatický subéterový přijímač ani nepípl. Nad celým světem visel nádherný klid. Magické ticho se mísilo s hebkou vůní lesů, sotva slyšitelným bzukotem hmyzu a jasným světlem hvězd, a konejšilo jejich rozhárané duše. Dokonce i Ford Prefect, který už viděl více světů, než by dokázal spočítat za celé odpoledne, uvažoval, není-li právě tenhle nejkrásnější. Celý den procházeli krajinou zvlněných vrchů a zelených údolí, hustě porostlých travinami, vonnými květinami a vysokými košatými stromy. Slunce je hřálo, lehký větřík je ovíval a Ford mořil senzomatický subéterový přijímač ve stále delších a delších intervalech, a stále méně a méně se rozčiloval nad jeho vytrvalým mlčením. Začínal si skoro myslet, že se mu tady líbí. Přes svěží noční chlad spali zdravě a pohodlně, dokud se po několika hodinách neprobudili lehkou rosou, svěží, ale hladoví. Ford si v Restaurantu na konci vesmíru nacpal do brašny pár rohlíčků a ty se jim teď hodily k snídani. Až dosud putovali nazdařbůh. Teď udržovali směr stále na východ, neboť dospěli k závěru, že by tento svět měli prozkoumat, a k tomu si potřebovali ujasnit, odkud přišli a kam jdou. Chvíli před polednem poprvé od přistání zpozorovali nějakou známku, že planeta není neobydlena. Mezi stromy prchavě zahlédli, jak na ně zírá tvář. Zmizela, hned jak ji uviděli. Shodli se však, že patřila humanoidnímu tvoru, který je pozoroval zvědavě, avšak beze strachu. Po půlhodině zahlédli něco podobného a brzy nato znova. O minutu později vklopýtali na rozlehlou mýtinu. Zastavili se. Před nimi stál houfec asi pětadvaceti mužů a žen. Mlčky, nehnutě zírali na Forda a Arthura. K několika ženám se tiskly malé děti. V pozadí viděli shluk polorozpadlých chatrčí z bláta a větví. Zatajili dech. Největší z mužů měli jen o málo víc než půldruhého metru. Všichni se mírně hrbili. Dlouhé ruce, nízká čela a bystré oči, pozorně hledící na cizince. Ford s Arthurem se trochu uklidnili, když zjistili, že podivní lidé nemají žádné zbraně a nehrnou se k nim. Chvíli na sebe vzájemně zírali. Ani jedna strana nic nepodnikla. Přítomnost vetřelců domorodce očividně zmátla. Nejevili sice známky agresivity, bylo však jasné, že pozvat domů je také nemíní. Nic. Celé dvě minuty se nic nedělo. Po dvou minutách se Ford rozhodl, že je načase, aby se něco dělo. "Ahoj," pronesl zkusmo. Ženy přitáhly děti trochu blíž. Muži neudělali žádný postřehnutelný pohyb, a přece celým vzezřením dávali najevo, že jim pozdrav není po chuti - ne že by snad proti němu měli něco zvláštního, jen jim prostě nebyl po chuti. Ten, který stál kousek před ostatními, a mohl být tudíž považován za vůdce, udělal krok vpřed. Ve tváři měl klidný, téměř vyrovnaný výraz. "Ugghhuuggghhhrrrr uh uh ruh uurgh," řekl tiše. Arthura to překvapilo. Už si natolik zvykl, že mu babylónská rybka v uchu poskytne okamžitý překlad, že její existenci přestal brát na vědomí. Vzpomněl na ni vlastně až teď, když se zdálo, že tlumočení nefunguje.
Na dně mysli se mu míhaly jen nejasné stíny významů - nic, čeho by se mohl zachytit. Odhadoval, a pro jednou zcela správně, že tito lidé dosud nepokročili za první stadia vývoje řeči. Tady babylónská rybka ovšem nic nezmohla. Mrkl na Forda, který byl v těchto záležitostech nepoměrně zkušenější. "Myslím, že říká něco v tom smyslu, že by chtěl, abychom obešli vesnici a pokračovali v cestě," ucedil Ford koutkem úst. Muž potvrdil gestem správnost Fordova dohadu. "Ruurgggghhhh urrggggh, urgh urgh-uh ruh-rruurruuh ug," dodal. "Pokud tomu dobře rozumím, říká zhruba tolik, že samozřejmě můžeme klidně jít kudy chceme, ale kdybychom chtěli jejich vesnici raději obejít, než projít, rozhodně by je to potěšilo."
"Co uděláme?"

"Asi je radši potěšíme," rozhodl Ford. Zvolna a opatrně postupovali po obvodu mýtiny. Domorodcům se jejich počínání zřejmě líbilo. Zlehka se Fordovi a Arthurovi uklonili a šli po svých. Ford s Arthurem dál šlapali lesem. Po několika stech metrech narazili na hromádku ovoce, ležící na cestě - bobule, pozoruhodně podobné malinám a borůvkám a jakési dužnaté ovoce se zelenou slupkou, nápadně připomínající hrušky. Až doposud se ovoci a bobulím vyhýbali, přestože stromy a keře jimi byly obsypány. "Musíš to brát tak," poučoval Ford, "že ovoce a bobule tě na cizí planetě mohou udržet při životě, ale taky po nich můžeš umřít. Takže pustit se do nich má smysl jen v případě, že umřeš, když to neuděláš. Takhle vedeš o jedno kolo. Tajemství, jak zůstat při stopování zdravý, spočívá v konzumování prefabrikovaných potravin."
Nedůvěřivě prohlíželi hromádku ovoce. Vypadalo tak chutně, že se jim hlady málem zatočila hlava. "Musíme se na to dívat z hlediska... é...," začal Ford. "Ano?"
pobízel Arthur. "Pokouším se vymyslet hledisko, které by nám to umožnilo sníst."
Slunce prosvítající listím se třpytilo na hebkých slupkách plodů nápadně připomínajících hrušky. Bobule podobné malinám a jahodám byly daleko větší a šťavnatější, než Arthur kdy viděl - včetně reklam na zmrzlinu. "Co když je sníme a promyslíme si to potom?"
navrhl. "Možná že chtějí, abychom právě tohle udělali..."
"Dívej se na to třeba takhle..."
"Zní to docela dobře."
"Ovoce je tu pro nás. Buď je v pořádku, nebo ne. Buď nám chtěli dát jídlo, nebo jed. Jestli jsou bobule jedovaté, a my je nesníme, můžou nás snadno napadnout jinak. Když je nesníme, každopádně na to doplatíme."
"Tvůj způsob uvažování se mi líbí," ocenil Ford. "Tak jeden kousek sněz."
Arthur váhavě vybral plod nápadně připomínající hrušku. "Silně mi to připomíná tu historku o vyhnání z ráje," poznamenal Ford. "Hm?"
"Rajská zahrada. Strom. Jablko. Tahle pasáž, vzpomínáš?"
"Ovšemže."
"Jak ten váš Bůh zasadí doprostřed zahrady jabloň a povídá, hele, dělejte si co chcete, jen si nesmíte vzít jablko. Oni ho, což je ohromný překvapení, snědí, načež Bůh vyskočí z roští a pokřikuje 'A mám vás'. Kdyby to jabko nesnědli, vyšlo by to nastejno."
"Proč myslíš?"
"Protože když máš co do činění s někým, kdo si libuje v pohazování klobouků na chodník s šutrákama vespod, můžeš na to vzít jed, že tě nenechá na pokoji. Nakonec tě stejně dostane."
"O čem to mluvíš?"
"Tím si nelam hlavu. Radši jez."
"Tohle místo opravdu vypadá jako ráj."
"Sněz tu hrušku."
"Tahle replika by se tam taky hodila."
Arthur se zakousl do plodu podobného hrušce. "Hruška," oznámil. Po ovoci se jen zaprášilo. Ford se obrátil a zahalekal: "Tisíceré díky, jste moc hodní!"
Opět se dali na pochod.
Dalších asi pětasedmdesát kilometrů nacházeli občas dary v podobě ovoce. Jednou či dvakrát zahlédli mezi stromy domorodého muže, k rozhovoru však už nedošlo. Došli k závěru, že rasa lidí, jasně dávajících najevo, že jsou vděčni, když je všichni nechají na pokoji, se jim docela zamlouvá. Po pětasedmdesáti kilometrech ovocné dary přestaly, protože začínalo moře. Nikam nespěchali. Postavili tedy vor a přeplavili se. Moře, necelých sto kilometrů široké, bylo poměrně klidné, takže měli docela příjemnou plavbu. Přistáli na pobřeží přinejmenším stejně krásném jako země, odkud připluli. Život byl zkrátka směšně jednoduchý. Problém bezcílnosti a osamění vyřešili - alespoň pro tu chvíli - tím, že ho ignorovali. Dobře věděli, kde hledat společnost, až po ní zatouží. Prozatím však byli rádi, že Golgafrinčamané jsou stovky kilometrů daleko. Ford nicméně začal zase častěji trápit subéterový senzomatický přijímač. Jen jednou se mu podařilo chytit signál. Byl ale tak slabý a přicházel z takové dálky, že to Forda deprimovalo ještě víc než obvyklé ticho. Pak je napadlo dát se pro změnu na sever. Po několika týdnech došli k jinému moři, postavili si nový vor a přeplavili se. Tentokrát byla plavba drsnější, podnebí se znatelně ochlazovalo. Artur podezříval Forda, že má mírný sklon k masochismu - jako by v překonávání vzrůstajících obtíží spojených s cestou nacházel smysl, který jinak postrádal. Neúnavně pochodoval dál a dál. Cesta je přivedla do kraje vysokých hor, jejichž majestátní krása brala dech. Rozeklané vrcholy pokryté sněhem okouzlovaly smysly. Do kostí se jim začala zakusovat zima. Zahalili se do zvířecích koží. Ford je získal technikou, jíž se naučil od dvou bývalých pralitských mnichů, kteří teď vedou kurzy myšlenkového surfingu ve sportovním středisku na hunianských vrších. Galaxie je přímo zaneřáděna bývalými pralitskými mnichy, kteří se snaží ze svého mnišství něco vytřískat. Techniky psychické manipulace, které příslušníci řádu vynalezli a zdokonalili jako zbožnou disciplínu, jsou totiž po pravdě řečeno senzační. Neuvěřitelné množství mnichů také opouští řád hned po ukončení výcviku, těsně před složením závěrečného slibu, po němž pak do konce života mají zůstat zavřeni v těsné kovové krabici. Fordova technika spočívala, jak se zdálo, hlavně v postávání a usmívání se. Po chvíli vyjuklo mezi stromy zvíře - například sob - a opatrně ho pozorovalo. Ford se stále usmíval. Oči mu svítily hebkým leskem a celá jeho bytost jako by vyzařovala univerzální lásku, lásku toužící obejmout celý vesmír. Na okolní krajinu sestoupil nádherný klid a mír, pramenící z tohoto zcela proměněného muže. Sob se k němu zvolna krok za krokem blížil, až se ho téměř dotýkal čenichem, načež Ford vztáhl ruku a zlomil mu vaz. "Nic než feromony," vysvětlil. "Stačí jen vědět, jak vyvinout ten správný pach."

31. kapitola
Několik dní po přistání v hornaté zemi narazili na pobřeží. Táhlo se napříč od jihozápadu na severovýchod a zaujalo je svou monumentální nádherou - hluboká majestátní údolí a vznosné ledové fiály - fjordy. Další dva dny se šplhali přes skály a ledovce a s posvátnou bázní hleděli na tu krásu. "Arthure!"
vyjekl náhle Ford. Stalo se to odpoledne druhého dne. Arthur seděl na vysoké skále a pozoroval hřmící moře, tříštící se o skalní výspy. "Arthure!"
křikl Ford znovu. Arthur zapátral, odkud přichází Fordův hlas, v prudkém větru sotva slyšitelný. Ford se vydal prozkoumat jeden ledovec. Tam ho také Arthur našel, schouleného u paty souvislé stěny z modrého ledu. Byl rozčilením bez sebe. Vzrušeně vzhlédl k Arthurovi. "Podívej!"
Arthur se podíval. Viděl souvislou stěnu z modrého ledu.
"Ano, ledovec. Už jsem se na něj díval."
"Ne," opravil ho Ford. "Díval ses, ale neviděls. Jen se podívej pořádně."
Ford ukazoval kamsi do hlubin ledového masívu. Arthur se tam pozorně zadíval, viděl však jen nezřetelné stíny. "Běž kousek dál a podívej se znova," naléhal Ford. Arthur šel kousek dál a podíval se znova. "Nic," pokrčil rameny. "A co bych měl vlastně vidět?"
Vtom to uviděl. "Vidíš to?"
Arthur to viděl. Jeho rty začaly něco říkat, ale mozek se rozhodl, že k tomu ještě není co říct, a dal jim příkaz ke sklapnutí. Pak se mozek začal potýkat s tím, co mu hlásily oči, ale přitom zapomněl dávat pozor na ústa, která se následkem toho zase okamžitě otevřela. Mozek vrátil čelist do správné polohy, jenže neuhlídal levou ruku, která začala bezcílně bloumat po okolí. Mozek se chvíli snažil zvládnout levou ruku, aniž zároveň povolil čelist, a současně se pokoušel přemýšlet, co je to vlastně ukryto v ledu, a dohromady to všechno zřejmě způsobilo, že se nohy odporoučely a Arthur se beze slova sesul na zem. To, co vyvolalo všechny zmíněné neurologické komplikace, byla spleť stínů asi půl metru pod povrchem ledovce. Při pohledu ze správného úhlu se stíny změnily v písmena cizí abecedy, asi metr vysoká. Pro ty, kteří podobně jako Arthur neznali magrathejské písmo, se nad písmeny vznášela ještě načrtnutá tvář. Byla to stará tvář, pohublá a distinguovaná, ustaraná, ale nikoli nelaskavá. Tvář muže, který vyhrál velkou cenu za návrh pobřeží, na němž teď stáli.

32. kapitola
Vzduchem se nesl nepříjemný kvílivý zvuk. Vířil a skučel ve stromech, až vyplašil veverky. Několik ptáků znechuceně odletělo. Zvuk tančil a poskakoval po pasece. Ječel, vřeštěl a vůbec urážel sluch. Kapitán však hleděl na osamělého dudáka zálibným okem. Jeho duševní rovnováhu hned tak něco nerozházelo. Když se vzpamatoval ze ztráty své nádherné vany při oné nepříjemnosti v močálu před mnoha měsíci, začal mu nový život připadat náramně příjemný. Ve skále, jež se tyčila uprostřed paseky, nechal vydlabat prohlubeň, kde se denně vyhříval na slunci a jeho podřízení na něj přitom šplíchali vodu. Pravda, voda sice nebyla nejteplejší, protože ještě nepřišli na to, jak ji ohřát. Nevadí, všechno bude, utěšoval se. Skupinky průzkumníků zatím pátraly v okolí po horkém pramenu, pokud možno na pěkné, slunné mýtině, a kdyby se náhodou poblíž vyskytl důl na mýdlo, bylo by to úplně dokonalé. Těm, kteří se netajili pocitem, že mýdlo se v dolech netěží, kapitán naznačil, jestli to snad není tím, že nehledali dost pečlivě, a to - ač neochotně - museli přiznat. Ano, život byl velmi příjemný a nejúžasnější na něm, že jednou, až bude nalezen horký pramen i se slunnou pasekou, až přijde čas, kdy okolními vrchy zazní volání, že byl objeven důl, produkující pět set kostek mýdla denně, bude žití ještě příjemnější. Kapitán dobře věděl, jak důležité je mít se na co těšit. Vrzy vrzy vrz, škrrk, vrzy kníky tůůt, pištěly dudy, čímž kapitánův již tak báječný životní pocit ještě násobily o pomyšlení, že pištění může každou chvíli zmlknout. I na to se těšil. Další příjemné věci? Je jich tolik, říkal si v duchu. Červeň a zlato podzimních stromů, pokojný cvakot nůžek nedaleko skalní vany - to dva holiči provozovali své umění na podřimujícím řediteli výstavní síně a jeho zástupci. Třpyt slunce na šesti blyštivých telefonech, vyrovnaných na kraji jeho skalní koupele. Co může být krásnějšího než telefon, který v jednom kuse nezvoní, protože nezvoní vůbec? Snad jen šest telefonů, které v jednom kuse nezvoní, protože nezvoní vůbec. Ale ze všeho nejkrásnější mu přece jen připadalo veselé štěbetání stovek lidí, zvolna se scházejících, aby sledovali odpolední schůzi výboru. Kapitán žertem žďuchl gumovou kachničku do zobáku. Odpolední schůze výboru přímo zbožňoval.
Ještě jeden pár očí pozoroval houfující se schůzovníky. Na vysokém stromě na pokraji mýtiny seděl Ford Prefect, který se nedávno vrátil z cizích krajů. Po půlroce putování zeštíhlel a ozdravěl, oči mu jen zářily. Tělo mu kryl kabátec ze sobí kůže, měl mohutný plnovous a tvář opálenou jako zpěvák country-rocku. Už skoro týden pozorovali s Arthurem Golgafrinčamany. Právě se rozhodl, že je na čase uvést věci do pohybu. Paseka se zaplnila. Stovky mužů a žen posedávaly kolem. Klábosili, pojídali ovoce, hráli karty, krátce řečeno báječně si užívali. Tepláky měli hodně špinavé, mnozí dokonce potrhané, zato měli všichni pečlivě upravené účesy. Forda udivilo, proč si někteří vycpali tepláky listím. Má to snad být izolace proti zimě? Ford přimhouřil oči. Nebo že by je z ničeho nic začala zajímat botanika? Fordovy úvahy a bzukot hovoru přerušil kapitánův hlas: "Přátelé, rád bych, pokud je to možné, zahájil dnešní schůzi. Jestli vám to tedy vyhovuje."
Bodře se usmál. "Za chviličku začneme. Až budete připraveni."
Hovor postupně umlkal. Konečně paseka úplně ztichla - až na dudáka, který se zřejmě octl v podivném a zcela neobyvatelném vlastním hudebním světě. Sousedé mu začali házet listí. Pokud jejich počínání mělo nějaký důvod, Fordovi momentálně unikal. Kolem kapitána se shlukl úzký kroužek. Jeden muž se zřejmě chystal promluvit. Příprava spočívala v tom, že povstal, odkašlal si a zahleděl se do dáli, jako by chtěl davu naznačit, že za chvíli bude s nimi. Posluchači ani nedutali, oči obrácené k řečníkovi. Nastal krátký okamžik ticha. Ford usoudil, že to je ten správný dramatický moment pro vstup na scénu. Muž se chystal zahovořit. Ford seskočil ze stromu. "Ahoj, lidi," oslovil

shromáždění. Dav udělal čelem vzad. "Člověče zlatá," volal kapitán. "Nemáte náhodou sirky? Nebo zapalovač nebo něco podobného?"
"Ne," uklouzlo Fordovi. Trochu zvadl. Na tohle nebyl připraven. Rozhodl se, že se nedá odvést od tématu. "Sirky nemám. Zato vám ale přináším informaci..."
"Škoda," přerušil ho kapitán. "Nám došly. Už několik týdnů jsem se nekoupal v teplé vodě."
Ford se nedal zlákat ke konverzaci. "Přináším vám informaci o objevu, který by vás mohl zajímat."
"Je na pořadu jednání?"
štěkl muž, kterému Ford skočil do řeči. Ford se usmál širokým úsměvem zpěváka country-rocku: "Ale prosím vás..."
"Je mi líto," odsekl muž uraženě, "ale jako dlouholetý pracovník řídícího aparátu musím trvat na tom, aby se dodržovala organizační struktura výboru."
Ford se podíval po přítomných. "Je to blázen," snažil se je vyburcovat, "jste na pravěké planetě!"
"Obraťte se k předsednickému stolu!"
ňafl řídící pracovník. "Žádný tu není," vysvětloval Ford. "Jen skála."
Muž se rozhodl, že podrážděný tón je přesně to, co situace žádá. "Dejme tomu, že je to předsednický stůl."
"Proč si nepřiznat, že je to skála?"
navrhl Ford. "Je vidět, že nemáte ani ponětí o moderních metodách řízení," odbyl ho muž podrážděným tónem kombinovaným se staromódní, leč osvědčenou povýšeností. "Vy zase nemáte ponětí, kde jste," zaútočil Ford. Jakási dívka s ječivým hlasem vyskočila a použila své vlohy. "Ticho, vy dva!"
vřískla. "Všichni si připraví hlasovací lístky."
"Snad hlasovací šutry," uchichtl se jeden holič. "Klid!"
štěkl řídící pracovník. "Tak dobře, ukažte, co umíte," rezignoval Ford. Dřepl si na zem a chystal se zjišťovat, jak dlouho se dokáže ovládat. Kapitán smířlivě chrochtl:
"Rád bych zahájil pětisté sedmdesáté třetí zasedání kolonizačního výboru na Fintlwúdlvixu..."
Deset vteřin, napočítal v duchu Ford. Opět vyskočil. "To je absurdní!"
rozčilil se. "Pětisté sedmdesáté třetí zasedání výboru a ještě jste nepřišli na to, jak rozdělat oheň!"
"Kdybyste se laskavě obtěžoval podívat na nástěnku, kde je vyvěšen pořad jednání...," zavřeštěla dívka se silným hlasem. "Spíš skálu než nástěnku," chichotal se vesele holič. "Aspoň někdo tu chápe," zamumlal Ford. "...Zjistíte, že na programu je dnes mimo jiné zpráva podvýboru kadeřnické sekce pro vývoj ohně," dokončila dívka neochvějně. "Ó... ach...," pronesl holič a nasadil připitomělý výraz po celé Galaxii obvykle chápaný jako ekvivalent fráze: Hodilo by se vám příští úterý?"
"No dobře," obrátil se k němu Ford. "Co jste dokázali? Co se chystáte podniknout? Jaký je váš názor na vývoj ohně?"
"Já... nevím," mekl holič. "Dostal jsem prostě dva klacíky..."
"A co jste s nimi udělal?"
Holič nervózně zalovil v teplákové bundě a podal Fordovi ovoce své práce. Ford je pozdvihl, aby všichni dobře viděli.
"Kulmu," konstatoval. Dav začal tleskat. "Nevadí," kývl Ford. "Řím taky neshořel za den."
Schůzovníci netušili, o čem mluví, ale stejně se jim to líbilo. Zatleskali. "Vy jste totiž strašně naivní, pane," zahovořila k Fordovi dívka se silným hlasem. "Kdybyste pracoval v průzkumu trhu tak dlouho jako já, věděl byste, že než se začne s vývojem nového výrobku, je nutno důkladně zmapovat trh. Musíme zjistit, co si lidé od ohně slibují, jaký k němu mají vztah a co pro ně představuje."
Dav napětím ani nedutal. Očekávali od Forda něco úžasného. "To si strčte do nosu," poradil dívce. "Přesně tohle potřebujeme vědět," zaradovala se dívka. "Chtějí spotřebitelé oheň, který se dá aplikovat nasálně?"
"Chcete?"
zeptal se Ford zástupu. "Ano!"
volali někteří. "Ne!"
křičeli vesele jiní. Nevěděli, co chtějí, ale celá taškařice se jim ohromně líbila. "A kolo?"
zeptal se kapitán. "Co je s tou kulatou věcičkou? Zní to jako děsně zajímavý projekt."
"Á, kolo... tady se ovšem vyskytl menší problém," referovala důležitě dívka. "Problém?"
vyjel Ford. "Jaký problém? Co tím myslíte? Vždyť je to nejjednodušší stroj v celém vesmíru!"
Průzkumnice trhu ho obšťastnila kyselým pohledem. "Tak dobře, pane Vševěde. Tak když jste tak chytrej, řekněte nám, jakou má mít barvu."
Dav šílel. Jedna nula pro domácí, mysleli si. Ford pokrčil rameny a sedl si. "Všemohoucí Zarquone," zabědoval. "Copak nikdo z vás vůbec nic neudělal?"
Jakoby v odpověď na jeho otázku se u vstupu na mýtinu náhle ozval zvuk. Divákům se nechtělo věřit, že si dnes odpoledne užijí tolik zábavy. Na paseku vpochodoval oddíl asi deseti mužů, oděných ve zbytky uniforem Třetího golgafrinčamského regimentu. Zhruba polovina byla dosud ozbrojena vraždomatickými pistolemi, ostatní měli v rukou kopí, jimiž bušili do kroku. Vypadali opáleně, zdravě a naprosto vyčerpaně a ucouraně. Přidusali na mýtinu a vypjali se do pozoru. Jeden z nich se zhroutil a už se nepohnul. "Pane kapitáne!"
zařval Dvojka, neboť právě on byl vůdcem oddílu. "Dovolte, abych se ohlásil!"
"Nojo, jistě, Dvojko, vítejte zpátky a tak dál. Našli jste horký pramen?"
zeptal se kapitán bez valné naděje v hlase. "Ne, pane!"
"Myslel jsem si to."
Dvojka připochodoval k vaně a provedl k poctě zbraň. "Objevili jsme další světadíl!"
"Kdepak?"
"Leží za mořem ... na východě!"

Dvojka významně přimhouřil oči. Obrátil se k davu a zvedl pistoli nad hlavu. Teď přijde něco senzačního, mysleli si diváci.
"Vyhlásili jsme mu válku!"
Ze všech koutů paseky se ozval neutuchající jásot - tohle předčilo všechno očekávání."
"Počkejte!"
volal Ford. "Počkejte!"
Vyskočil a žádal o ticho. Po chvíli se ho skutečně domohl - nebo alespoň nejlepšího ticha, v jaké mohl za daných okolností doufat, a okolnosti vypadaly tak, že dudák právě spontánně začal skládat národní hymnu. "Musíme tu mít toho dudáka?"
dotazoval se Ford. "Jistě," přisvědčil kapitán. "Dali jsme mu stipendium."
Ford chvíli uvažoval, jestli se má pustit do debaty na toto téma, pak však usoudil, že tím směrem leží šílenství. Místo toho mrštil po dudákovi dobře mířeným kamenem a obrátil se k Dvojkovi. "Válku?"
zeptal se. "Ano!"
Dvojka sjel Forda pohrdavým pohledem. "Sousednímu světadílu?"
"Ano! Totální válku! Válku, která udělá konec všem válkám!"
"Ale vždyť vůbec není obydlený!"
Zajímavé, myslel si dav. Trefná poznámka. Dvojkův pohled však nezakolísal. Jeho oči byly teď jako párek moskytů, kteří se neodbytně vznášejí deset centimetrů od vašeho nosu a nedají se odehnat ani máváním rukou, ani plácačkou na mouchy, ani složenými novinami. "Vím," odvětil. "Ale jednoho dne bude! Dali jsme jim časově neomezené ultimátum."
"Cože?"
"A vyhodili jsme do povětří několik vojenských zařízení."
Kapitán se vyklonil z vany: "Vojenských zařízení, Dvojko?"
"Ano, pane. Totiž potenciálních vojenských zařízení. Vlastně ... stromů."
Okamžik nejistoty pominul. Mrskl očima po publiku, jako když šlehne bičem. "A vyslýchali jsme jednu gazelu!"
zařval. Vrazil vraždomatickou pistoli do pouzdra a odmašíroval vřavou, která teď v šílícím davu vypukla. Ušel však jen několik kroků. Jásající spoluobčané ho chytili a na ramenou začali nosit kolem paseky. Ford seděl a znuděně ťukal dvěma kamínky o sebe. "Co jste ještě udělali?"
zeptal se, když jásot utichl. "Založili jsme kulturu," řekla hrdě průzkumnice trhu. "Opravdu?"
"Ano. Jeden z našich režisérů právě natáčí fascinující dokumentární snímek o domorodých jeskynních lidech z naší oblasti."
"Nejsou to jeskynní lidi."
"Vypadají jako jeskynní lidi."
"Žijí v jeskyních?"
"Éé..."
"Žijí v chatrčích."
"Možná že zrovna v jeskyních malujou," mínil jakýsi vtipálek v zástupu. Ford se k němu rozzlobeně otočil: "Úžasně vtipná poznámka. Všimli jste si vůbec, že vymírají?"
Na zpáteční cestě narazili Ford s Arthurem na dvě opuštěné vesnice. V okolních lesích našli těla domorodců, kteří se tam odplížili zemřít. Ti, kteří dosud zůstali naživu, vypadali apaticky, jako by trpěli spíše nějakou nemocí ducha než těla. Pohybovali se plouživě a s bezbřehým smutkem. Budoucnost jim neměla být dopřána. "Vymírají!"
opakoval Ford. "Víte, co to znamená?"
"Že bychom je neměli pojišťovat na život," ozval se opět vtipálek. Ford ho ignoroval. Obrátil se k shromáždění. "Snažte se to pochopit: začali vymírat teprve potom, co jsme přišli!"
"V tom filmu to vypadá děsně přesvědčivě," vložila se do hovoru průzkumnice trhu. "Dodává mu to právě onoho hluboce zjitřeného pohledu, který je puncem každého skutečně velkého dokumentárního díla. Režisér je velice angažovaný."
"Měl by být," zamumlal Ford. "Zjistila jsem, že příští film chce natočit o vás," obrátila se teď dívka ke kapitánovi, který ve vaně tloukl špačky. "Opravdu?"
škubl sebou. "To je od něj ale strašně moc hezké."
"Má na váš úděl velmi vyhraněný názor - břemeno odpovědnosti, osamělost velitele..."
Kapitán chvíli bručivě přemílal. "Tenhle moment bych nepřeceňoval," ozval se konečně. "S gumovou kachničkou není člověk nikdy sám."
Zdvihl kachničku nad hlavu. Rozjásaný dav se jí zmocnil a chvíli ji nosil kolem paseky. Pracovník v řídícím aparátu celou dobu seděl, zachovával kamenné mlčení a tiskl špičky prstů ke spánkům, čímž naznačoval, že čeká, a když na to přijde, může čekat celý den. Právě v tuto chvíli se však rozhodl, že přece jen celý den čekat nebude, že prostě bude předstírat, že poslední půlhodina nebyla. Povstal. "Kdybychom mohli na chvíli přesunout pozornost k otázkám fiskální politiky...," řekl stroze. "Fiskální politiky!"
zaječel Ford. "Fiskální politiky!"
Pracovník v řídícím aparátu na něj vrhl pohled, jaký by dokázala napodobit jen Latimerie podivná. "Fiskální politiky... jsem říkal."
"Kde byste vzali peníze, když nikdo z vás nic nevyrábí? Nerostou přece na stromech," namítl Ford. "Kdybyste mě nechal domluvit..."
Ford sklesle přikývl. "Děkuji. Jelikož jsme se před několika týdny rozhodli přijmout list jako legální platidlo, jsme teď všichni samozřejmě ohromně bohatí."

Ford nevěřícně zíral na Golgafrinčamany, pochvalně mručící a chamtivě ohmatávající balíky listí, jimiž měli vycpány tepláky. "Tím nám ovšem také vznikl menší problém v důsledku vysoké míry dostupnosti listu," pokračoval řečník, "což znamená, že současný běžný kurs je něco kolem tří opadavých lesních za jeden arašíd z lodi."
Dav začal znepokojeně reptat. Pracovník v řídícím aparátu je pokynem ruky utišil. "Abychom tedy problém vyřešili," pokračoval, "a účinně revalvovali list, zahájíme rozsáhlou odlistňovací akci, a... éé... spálíme všechny lesy. Myslím, že všichni souhlasíte, že je to za daných okolností jediné rozumné řešení."
Dav vteřinu či dvě váhal. Pak ale kdosi poznamenal, že to prudce zvýší hodnotu listí v jeho kapsách, načež shromáždění nadšeně zajuchalo a poděkovalo pracovníkovi potleskem vstoje. Účetní, kterých bylo v zástupu dost, se už těšili na výnosný podzim. "Jste blázni," vyjádřil se Ford Prefect. "Úplně jste zmagořili. Jste banda zuřivých cvoků."
Veřejné mínění se začalo obracet proti němu. To, co původně vypadalo na skvělou zábavu, se teď podle názoru davu zvrhlo v pouhé otravování, a protože toto otravování bylo navíc namířeno proti nim, přestávalo je bavit. Průzkumnice trhu okamžitě zvětřila, že vítr změnil směr, a pustila se do Forda.
"Snad máme právo zeptat se vás, co jste dělal celé ty měsíce? Vy a ten druhý vetřelec. Postrádali jsme vás už od příjezdu," obořila se na něj. "Byli jsme na cestách," odpověděl Ford. "Snažili jsme se zjistit něco o téhle planetě."
"Ale!"
ohrnula dívka nos. "To mi nepřipadá moc produktivní."
"Ne? Zato já mám pro vás novinku, zlatíčko. Objevili jsme budoucnost téhle planety."
Ford čekal, až jeho prohlášení zapůsobí. Nezapůsobilo. Nevěděli, o čem mluví. Mluvil tedy dál. "Ať se rozhodnete dělat odteďka cokoliv, je to šumafuk. Klidně spalte lesy nebo cokoliv, je to úplně buřt. Vaše historie se už odehrála. Máte dva milióny let a dost. Až uplyne tahle doba, bude vaše rasa mrtvá, a dobře vám tak. Pamatujte, dva milióny let!"
Dav začal rozladěně mručet. Lidé tak bohatí jako oni přece nemají zapotřebí poslouchat takovéhle blábolení. Možná, že by měli tomu chlapovi dát list nebo dva, aby zmizel. Nemuseli se však namáhat. Ford už rázoval z paseky. Zastavil se jen, aby potřásl hlavou nad Dvojkou, který už začal pálit vraždomatickou pistolí po nejbližších stromech. Ještě se ohlédl. "Dva milióny let!"
řekl nevesele. "To je ještě dost na pár koupelí," usmál se smířlivě kapitán. "Můžete mi někdo podat houbu? Spadla mi na zem."

33. kapitola
Asi kilometr odtud v lese Arthura natolik zaujalo, co právě dělal, že Forda ani neslyšel přicházet. To, co dělal, bylo hodně divné. Na velký plochý kámen vyškrábal čtverec, rozdělený na sto šedesát devět menších čtverečků, třináct po každé straně. Dále nashromáždil hromadu placatých kamínků a na každý vyškrábal písmeno. Kolem čtverce zamračeně sedělo několik dosud přežívajících domorodců. Arthur se jim pokoušel vysvětlit kuriózní koncepci, kterou kameny představovaly. Zatím moc nechápali. Pokusili se některé kamínky sníst, jiné chtěli zahrabat a ostatní zahodit. Konečně se mu podařilo jednoho přimět, aby položil pár kamenů na vyškrábanou tabulku. Nedosáhl však ani tolik, co včera. Připadalo mu, že se s rychle upadající morálkou těchto stvoření zhoršuje i jejich inteligence. Aby své žáky trochu povzbudil, Arthur vyrovnal na kamennou tabulku několik písmen a snažil se přimět je, aby přidali další. Moc to nešlo.
Ford zůstal stát pod blízkým stromem a beze slova přihlížel.
"Ne," říkal Arthur jednomu z domorodců, který právě v záchvatu propastného zoufalství divoce zašoupal písmeny. Za Q máš deset bodů, a navíc v tomhle slově se hodnotí trojnásobně, takže..., hele, pravidla jsem vám vysvětlil... nene, prosím tě, polož tu čelist... no dobře, tak ještě jednou od začátku. A zkuste se konečně soustředit."
Ford se opřel o strom. "Co to vyvádíš?"
zeptal se tiše. Arthur nadskočil. Pohlédl na Forda. Najednou mu připadlo, že jeho počínání může vypadat dost pošetile. Věděl jen, že když byl malý, fungovalo to úplně jako kouzlo. Ale to byla jiná situace. Nebo spíš bude. "Pokouším se naučit jeskynní lidi jednu hru."
"Nejsou to jeskynní lidi," oponoval Ford. "Vypadají tak."
Ford to nechal plavat. "Aha," řekl. "Je to s nima těžký," řekl Arthur unaveně. "Umějí jenom mručet a navíc nevědí, jak se to píše."
Povzdychl si a narovnal se. "Čeho tím chceš dosáhnout?"
zeptal se Ford. "Musíme je přimět, aby se vyvíjeli. Evoluce!"
vybuchl hněvivě. Doufal, že unavený povzdech a zlost by mohly nějak převážit pocit, kterým v poslední době trpěl - že se chová jako blázen. Nepomohlo to. Rozčileně vyskočil.
"Dovedeš si představit, jak by vypadal svět vytvořený potomky těch... kreténů, s kterými jsme sem přiletěli?"
"Představit?"
Ford zdvihl obočí. "Ten si nemusím představovat. Viděli jsme ho."
"Ále...," Arthur bezmocně máchal rukama. "Viděli jsme ho," opakoval Ford nemilosrdně. "Nemůžeš zavírat oči před fakty."
Arthur nakopl kamínek. "Řekls jim, co jsme objevili?"
"Hmmm?"
Ford moc neposlouchal. "Norsko. Slartibartfastův podpis na ledovci. Řekls jim o tom?"
"To nemá smysl. Co by to pro ně znamenalo?"
"Znamenalo?"
podivil se Arthur. "Však ty moc dobře víš, co to znamená. Znamená to, že tahle planeta je Země! Můj domov! Narodil jsem se tu!"
"Narodil?"

"No dobře, tak tedy narodím."
"Za dva milióny let. Proč jim to neřekneš? Bež a řekni jim 'Promiňte, chtěl bych vám jen říct, že za dva milióny let se narodím pár kilometrů odtud!' Uvidíš, co ti řeknou. Zaženou tě na strom a zapálí ho."
Arthur to nešťastně vzal na vědomí. "Musíš se s tím vyrovnat," řekl Ford. "Tví předci jsou tamti blbci, a ne tihle chudáci."
Přistoupil k opolidem, apaticky šťourajícím v kamenných písmenech. Zavrtěl hlavou. "Vykašli se na hry, Arthure. Lidstvo tím nezachráníš, protože tady z těch lidstvo nebude. Lidstvo právě sedí na skále na druhé straně kopce a natáčí o sobě dokumentární filmy."
Arthur se tiše svíjel. "Musíme něco udělat," řekl. Zaplavil ho nekonečný pocit smutku. Tady stojí, na Zemi, která ztratila budoucnost v hrůzyplně pitomé katastrofě, a teď je zřejmě odsouzena ztratit i minulost. "Ale ne," řekl Ford. "Nic se nedá dělat. Tohle nemůže změnit historii Země, protože tohle je historie Země. Ať se ti to líbí nebo ne, Golgafrinčamané jsou tví předci. Za dva milióny let je vyhladí Vogoni. Historie se prostě nedá změnit, zapadá totiž do sebe jako hlavolam. Je to legrace, ten život, co?"
Sebral písmeno Q a mrštil jím do nedalekého tavolníkového křoví, kde zasáhlo mladého králíka. Králík vyděšeně prchal a nezastavil se, dokud ho nechňapla a nesežrala liška, která se zadávila jeho kostí, chcípla na břehu potoka a ten ji pak odplavil. V průběhu následujících týdnů Ford Prefect spolkl svou pýchu a začal chodit s dívkou, která na Golgafrinčamu byla úřednicí v kádrovém oddělení. Strašně ho zarmoutilo, když náhle zesnula v důsledku požití vody otrávené mršinou chcíplé lišky. Jediné možné ponaučení, které z téhle historky lze vyvodit, je, že člověk nemá neprozřetelně házet písmenem Q do tavolníkového křoví. Jsou ale bohužel chvíle, kdy není vyhnutí. Jako většina rozhodujících věci v životě zůstal tento sled událostí Fordovým a Arthurovým očím neviditelný. Smutně hleděli na jednoho z domorodců, jak zamračeně postrkuje zbývající písmena. "Chudák zatracená jeskynní," řekl Arthur. "Nejsou to..."
"Cože?"
"Ale nic."
Nebohé stvoření vydalo nervy drásající zavytí a zabušilo do kamenné tabulky. "Asi to pro ně byla ztráta času, že?" řekl Arthur. "Uh uh urghhh," zamumlal domorodec a znovu zabušil do kamene. "Kontroloři hygieny telefonů je vytěsnili z vývojového žebříčku."
"Urgh grr grr gruh!"
naléhal domorodec a opětovně bušil do kamene. "Proč pořád buší do toho šutru?"
divil se Arthur. "Myslím, že chce, aby sis s ním znovu zahrál. Ukazuje na písmena."
"Nejspíš tam zase složil crzjggrdwldiwdc, chudák blbeček. Pořád mu říkám, že crzjgrdwldiwdc se píše jen s jedním g."
Domorodec opět zabušil do kamene. Podívali se mu přes rameno. Oči jim málem vypadly z hlavy. Mezi změtí písmen jich jenáct bylo vyrovnáno do úhledné řádky.
Dávala dvě slova: "ČTYŘICET DVA."
"Grrrugh guh guh," vysvětlil domorodec. Rozzlobeně smetl písmena z tabulky a šel se s kolegou poflakovat pod nedaleký strom. Ford s Arthurem za ním jen zírali. Pak zírali pro změnu jeden na druhého. "Bylo tam to, co jsem si myslel, že tam bylo?"
zeptali se jeden druhého. "Ano," řekli oba. "Čtyřicet dva," řekl Arthur. "Čtyřicet dva," řekl Ford. Arthur se rozběhl k domorodcům. "Co se nám to pokoušíš říct?"
hulákal. "Co to má znamenat?"
Jeden z domorodců se převalil na zem, vykopl nohy do vzduchu, znovu se převalil a usnul. Druhý vyhopsal na strom a házel po Fordovi kaštany. Ať už chtěli říct cokoliv, řekli to, a dost. "Však víš, co to znamená," řekl Ford. "Ne tak docela."
"Čtyřicet dva je číslo, které Hlubina myšlení vypočítal jakožto Definitivní odpověď."
"Hm."
"A Země je počítač, který Hlubina myšlení navrhl a postavil, aby vypočítal Otázku k Definitivní odpovědi."
"Máme všechny důvody si to myslet."
"A organický život byl součástí operační matice obřího počítače."
"Když to říkáš."
"Říkám. To znamená, že tihle domorodci, tihle opolidé, jsou nedílnou součástí programu počítače, což my a Golgafrinčamané nejsme."
"Ale jeskynní lidé vymírají a je jasné, že Golgafrinčamané je nahradí."
"Přesně tak. Takže jistě chápeš, co to znamená?"
"Co?"
"Pěknej bordel."
Arthur se rozhlédl. "Tahle planeta dostává, chudák, pořádně zabrat."
Ford chvíli usilovně přemýšlel. "Nějaký výsledek to přece jen muselo mít," řekl po chvíli, "protože Marvin říkal, že dokáže přečíst Otázku zakódovanou ve tvých mozkových vlnách."
"Ale..."
"Možná že je nesprávná, anebo je správná, ovšem v překroucené podobě. Přesto by nás ale mohla přivést na stopu, kdybychom na ni přišli. Jenomže jak."
Chvíli se plácali v depresi. Arthur si sedl na zem a škubal trávu, po chvíli však zjistil, že podobná činnost ho nemůže plně uspokojit. Nedokázal věřit v trávu, a zdálo se mu, že stromy nemají žádný smysl a že táhnoucí se pahorky se netáhnou nikam. Budoucnost mu připadala jako tunel, kterým se musí proplazit.

Ford si hrál se svým senzomatickým subéterovým přijímačem. Nic. S povzdechem ho zase odložil. Arthur vybral jedno kamenné písmeno ze svého podomácku vyrobeného souboru. Bylo to C. Vzdychl a zase je odložil. Písmeno, vedle něhož je položil, bylo O. Dohromady to dávalo CO. Přihodil k nim další dvě písmena. Čirou náhodou to bylo U a K. Podivnou shodou okolností výsledné slovo vyjadřovalo dost přesně Arthurovy momentální pocity. Chvíli na ně zíral. Neudělal to schválně, byla to hra náhody. Mozek se mu pomalu dostával do obrátek. Náhle ho něco napadlo. "Forde! Hele, jestli mám tu Otázku zakódovanou v mozkových vlnách, a nevím o tom, pak musí být kdesi v mém podvědomí."
"Asi ano."
"Možná existuje způsob, jak ji z podvědomí vylovit."
"Ano?"
"Jo, když do toho vneseme nějaký náhodný prvek, který bude řízen právě těmi vlnami."
"Jako třeba?"
"Jako třeba taháním písmen poslepu."
Ford vyskočil. "Vynikající!"
Vytáhl z brašny ručník a obratně ho zauzloval, takže vznikl jakýsi vak. "Naprosto šílené," řekl. "Úplný nesmysl. Ale zkusíme to, protože je to vynikající nesmysl. Tak dělej. Honem."
Slunce se diskrétně schovalo za mrak. Spadlo několik smutných dešťových kapiček. Shrnuli zbývající písmena a nasypali je do vaku. Zatřásli jím. "Tak," řekl Ford. "Zavři oči. Tahej. Dělej, člověče."
Arthur zavřel oči a ponořil ruku do ručníku plného kamení. Prohrábl je, pak vytáhl čtyři a podal je Fordovi. Ford je narovnal na trávu v pořadí, v jakém je dostal. "C, O, D, O... Codo," řekl Ford. Zamrkal. "Myslím, že to funguje!"
Arthur vytáhl další další tři. "S, T, A... Sta. Možná že to nefunguje," řekl Ford. "Tady máš další tři."
"N, E, T... Stanet... Bohužel, nedává to smysl."
Arthur vytáhl z vaku další písmeno. Ford ho umístil nakonec. "E... dostanete... co dostanete!"
zařval. "Funguje to! To je úžasné, ono to skutečně funguje!"
"Tady máš další."
Arthur horečně vyhazoval další písmena, jak rychle jen dokázal. "K, D, Y, Ž," slabikoval Ford. "V, Y, N, Á, S, O, B, Í, T, E ... Co dostanete, když vynásobíte ... Š, E, S, T ... šest ... co dostanete, když vynásobíte šest ... D, E, V, Í, T, I ... šest devíti..."
Odmlčel se. Tak dělej, kde jsou další?"
"To je všechno," řekl Arthur. "Už jich tu víc není."
Narovnal se. Byl z toho úplně na větvi. Ještě jednou zaštrachal v zavázaném ručníku, ale už tam žádná písmena nebyla.
"Chceš říct, že to je všechno?"
zeptal se Ford. "Už jo."
"Šest krát devět. Čtyřicet dva."
"Už jo. Víc toho není."

34. kapitola
Slunce opět vyšlo a vesele je lechtalo paprsky. Zazpíval pták. Vlahý větřík províval stromy, pozdvihoval hlavičky květin a roznášel jejich vůni po lese. Nějaký hmyz probzučel kolem na cestě za tím, co hmyz obvykle dělává v pozdní odpoledne. Mezi stromy se melodicky nesl zvuk hlasů, následován po chvíli dvěma dívkami. Překvapeně se zarazily, když uviděly Forda Prefecta a Arthura Denta, jak leží na zemi a podle všeho jsou v posledním tažení. Ve skutečnosti se svíjeli tichým smíchem. "Hele, neodcházejte!"
vypravil ze sebe Ford mezi dvěma poryvy smíchu. "Hned se vám budeme věnovat."
"Co se děje?"

zeptala se vyšší a štíhlejší z dívek. Na Golgafrinčamu bývala úřednicí v kádrovém oddělení, ale moc ji to nebavilo. Ford se vzpamatoval.
"Promiňte... Ahoj. Právě jsme tu s kamarádem uvažovali o smyslu života. Strašně frivolní nápad."
"Á, to jste vy," konstatovala dívka. "Dělal jste dneska odpoledne pěkný divadýlko. Ze začátku to bylo docela legrační, ale pak jste to trochu nakop."
"Vážně? Asi jo."
"Proč jste to vlastně všechno vyváděl?"
zeptala se druhá dívka, menší, s kulatým obličejem. Na Golgafrinčamu bývala výtvarnicí jedné malé reklamní společnosti. I když byl nový svět drsný, přece jen se tu večer ukládala ke spánku s hlubokou vděčností, že ať ji ráno čeká cokoliv, určitě to nebudou stovky a stovky skoro stejných fotografií náladově osvětlených tub zubní pasty.
"Proč? Jen tak. Pronic zanic," zasmál se vesele Ford. "Pojďte se s námi bavit. Já jsem Ford, tohle je Arthur. Právě jsme se chystali nedělat vůbec nic, ale to může počkat."
Dívky si je pochybovačně prohlížely. "Agda," prozradila vyšší dívka. "A tohle je Mella."
"Ahoj, Agdo. Ahoj, Mello," řekl Ford. "Mluvíte taky někdy?"
oslovila Mella Arthura. "Občas," usmál se Arthur. "Ale ne tolik jako Ford."
"To je prima."
Následovala krátká odmlka. "Co jste myslel tím, že máme jen dva milióny let?"
zajímala se Agda. "Vůbec jsem nepochopila, co jste to povídal."
"Tohle?"
řekl Ford zlehka. "To je úplně jedno."

"Jen to, že svět bude demolován, aby se mohla postavit dálnice," pokrčil Arthur rameny. "Ale to bude až za dva milióny let, a vůbec, Vogoni jsou Vogoni."
"Vogoni?"
podivila se Mella. "Jo. Asi je nebudete znát."
"Jak jste na to přišel?"
"To je fakticky úplně jedno. Něco jako sen z minulosti nebo z budoucnosti."
Arthur se usmál a odvrátil zrak. "Nepřijde vám, že plácáte nesmysly?"
zajímala se Agda. "Poslyšte, pusťte to z hlavy. Všechno. Na ničem nezáleží. Podívejte, je krásně. Radujme se z toho. Slunce, zeleň pahorků, řeka v údolí, hořící stromy."
"I kdyby to byl jen sen, je to pěkný horor," ozvala se Mella. "Zničit planetu kvůli stavbě dálnice."
"Už jsem slyšel horší," vykládal Ford. "Četl jsem o jedné planetě kdesi v sedmé dimenzi, z které si udělali kouli v intergalaktickém barovém kulečníku. Zapadla rovnou do černé díry. Deset miliard mrtvejch."
"To je šílenství," usoudila Mella. "Ano, a ten šťouch byl jen za třicet bodů."
Agda a Mella na sebe pohlédly. "Dneska po schůzi výboru pořádáme večírek. Můžete přijít taky, jestli chcete."
"Jo, fajn," řekl Ford. "Rád," usmál se Arthur. Mnohem později Arthur s Mellou seděli a pozorovali východ měsíce nad rudě planoucími stromy. "Ta historka o zničení světa...," začala Mella. "Ano, za dva milióny let."
"Říkáš to, jako by sis myslel, že je to pravda."
"Myslím, že je. Byl jsem při tom."
Zmateně potřásla hlavou. "Jsi tak zvláštní."
"Vůbec ne. Jsem úplně tuctový," odporoval Arthur. "Ale přihodily se mi zvláštní věci. Dá se říct, že jsem spíš byl odlišen, než že bych se lišil."
"A ta planeta, co o ní vyprávěl tvůj kamarád, jak zapadla do černé díry..."
"O tom já nic nevím. Nejspíš to bude něco z té knihy."
"Z jaké knihy?"
Arthur se odmlčel. "Ze Stopařova průvodce po Galaxii," řekl konečně. "Co to je?"
"Něco, co jsem dnes večer hodil do řeky. Myslím, že už to nebudu potřebovat."

(c) František Vlk
Poslední změny: 1. 12. 1998
Kontakt: vlkf@mlp.cz